T.C.

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MİLLÎ KÜTÜPHANE 06 MİL YZ A 3810 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ 'MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ'NE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖMER FARUK GÜLER

KOCAELİ-2015

T.C.

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MİLLÎ KÜTÜPHANE 06 MİL YZ A 3810 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ 'MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ'NE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖMER FARUK GÜLER

DANIŞMAN: PROF. DR. GENCAY ZAVOTÇU

KOCAELİ-2015

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MİLLÎ KÜTÜPHANE 06 MİL YAZ A 3810 NUMARALI ŞİİR MECMUASI (İNCELEME-METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezi Hazırlayan: Ömer Faruk GÜLER
Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 28/12/2015/02

Jüri Başkanı: Prof. Dr. Ahmet KARTAL

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Gencay ZAVOTÇU

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU

KOCAELİ-2015

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ ..... **II**

ÖZET ..... **IV**

ABSTRACT ..... **V**

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ ..... **VI**

KISALTMALAR ..... **VII**

1. GİRİŞ **1**

1.1. MECMUALAR HAKKINDA GENEL BİLGİ **1**

1.2. MECMUA TÜRLERİ **2**

1.3. MECMUALARIN ÖNEMİ **3**

2. BİRİNCİ BÖLÜM **5**

2.1. NÜSHA TAVSİFİ **5**

2.2. MECMUANIN DİL VE İMLÂ ÖZELLİKLERİ **6**

2.3. MECMUADAKİ ŞAİRLER VE HAYATLARI **8**

2.4.MECMUANIN VEZİN VE ŞÂİR-ŞİİR TABLOSU **12**

2.5. MECMADA YER ALAN AYET VE HADİSLER **14**

2.6. METNİN KURULUMUNDA GÖZETİLEN ESASLAR **16**

3. İKİNCİ BÖLÜM **18**

3.1. TRANSKRİPSİYONLU METİN **19**

SONUÇ **94**

KAYNAKLAR **95**

TIPKIBASIM **99**

ÖZGEÇMİŞ **140**

ÖNSÖZ

Geçmişteki toplum hayatımızın ve kültürel değerlerimizin aynası olan Arap harfli eserler, aynı zamanda Türk kültürü için önemli kaynaklardandır. Bu eserler; gelenek ve görenekler, ahlâkî değerler, astroloji, tıp, güzel sanatlar, târih, sosyoloji, felsefe, coğrafya, siyâset bilimi vb. birçok konuda kültürümüzü besleyen damarlar durumundadır. Eski yazılı edebî metinler de; klasik Türk şiir ve nesri, dil bilgisi, edebiyat târihi, edebiyat bilgi ve teorileri gibi konularda önemli bilgiler içerirler. Bu eserlerin günümüz harflerine aktarılarak bilim dünyasına kazandırılması, kültür, dil ve edebiyatımız açısından büyük bir kazanç olarak algılanmalıdır.

Gün ışığına çıkarılan her eser döneminin sosyal, siyasi, kültürel, ekonomik, dini, sanatsal vb. yaşantısını yansıtarak kültürel zenginliğimizi tanımamıza yardımcı olur. Eserlerin bu özellikleri dikkate alındığında kültürel bütünlüğü sağlamak ve geçmiş kültürümüzden kopmamak adına, klasik dönem eserlerinin küçümsenmeyecek derecede öneme sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Klasik edebiyat alanındaki çalışmalar, divan neşirleriyle başlamış, mesneviler ve tezkireler ile yoluna devam etmiştir. Bunların yanında önemi her geçen gün daha iyi anlaşılan ve sahamız adına tam bir hazine sayılabilecek olan bir çalışma alanı daha vardır ki bu da, mecmualardır.

Mecmualar, şiir seven kişilerce derlenip toparlanmış dönemin önemli ve popüler şâirlerinin şiirlerini ihtivâ etmektedir. Çeşitli sebeplerle şimdiye dek yeterince çalışılmamış olan bu eserler, kütüphanelerimizde araştırmacısını bekler vaziyettedirler. Mecmuaların pek fazla çalışılmamasının nedenleri birkaç maddede sıralanabilir. Bunlar arasında; mecmuaların divanlar, mesneviler ve tezkireler gibi düzenli olmayışı; hacim olarak divanlar yanında küçük ve değersiz kalması; genelde şiir meraklısı ama tahsil yönünden zayıf kişilerce kaleme alınmaları hasebiyle imlâ ve yazım yanlışları içermeleri vb. sebepler sayılabilir. Bütün bu özellikler bir araya geldiğinde ortada çalışılması sabır ve metânet gerektiren eserlerin olduğu anlaşılıyor.

Yukarıda sayılan özelliklerine rağmen, kültürümüzün önemli parçalarından olan mecmualar, tamamen çalışılmadığı sürece hemen her divan, her tezkire ve edebiyat tarihimiz hep eksik kalacaktır. Çünkü mecmualarda, tezkirelerde adı geçmeyen şairlere rastlamak, önemli şairlerimizin divanlarına alınmamış birçok şiiriyle karşılaşmak kuvvetle muhtemeldir. Şimdiye kadar yapılmış olan çalışmalar bu düşüncenin teminâtı niteliğindedir.

Arap harfli metnini günümüz harflerine aktardığımız bu mecmua, *Milli Kütüphane 06 MİL YZ A 3810* katalog künyeli şiir mecmuasıdır. Mecmuanın kimin tarafından derlenip kaleme alındığı kayıtlı değildir. Mecmuanın son sayfasında kayıtlı bulunan 1071 tarihi ise mecmuanın, milâdî 1660 yılında derlendiği ipucunu vermektedir. Mecmua, 39 varak ve 1 sayfa olmak üzere 79 sayfadan oluşmaktadır. Mecmuada 26 şiir bulunmaktadır ve bu şiirlerin iki tanesi mükerrerdir. Mecmuada şiiri bulunan şâirler ise Sevdâyî, Muhlisî, Necâtî, Ca‘fer Çelebi ve Kâtibî’dir.

Çalışmamız, üç bölüm hâlinde tertip edilmiştir. Birinci bölüm, giriş bölümüdür. Bu bölümde; genel olarak mecmualar hakkında bilgi verilmiş, mecmuaların önemine değinilmiştir. İkinci bölüm, inceleme başlığı altında mecmuanın tanıtılmasına ayrılmıştır. Bu bölümde nüsha tavsifi yapılmış, mecmuanın dil ve imlâ özellikleri incelenmiş, metnin genel bir tablosu çıkarılmıştır. Bunların yanında mecmuadaki şiirlerde geçen âyet-i kerîme ve hadîs-i şerifler ayrı bir başlığa toplanmıştır. Bu bölümde son olarak metin kurulumunda gözetilen esaslar verilmiştir. Üçüncü ve son bölüm ise metin bölümüdür. Metnin transkripsiyonlu hâli bu bölümde yer almaktadır. Tezin sonuç kısmı da bu bölüm içerisinde yer almaktadır. Sonuç kısmından sonra metnin tıpkıbasımı verilmiştir. Son olarak kaynakça yazılarak çalışma tamamlanmıştır.

Teşekkür için ayırdığım bu bölüme geldiğimde; çalışmam boyunca benden destek ve yardımlarını esirgemeyen, lisans eğitimimden itibâren ders aldığım, danışmanım ve kıymetli hocam Prof. Dr. Gencay ZAVOTÇU'ya; lisans eğitimime başladığım yıldan bilîtibar, akademik hayata atılma yolunda beni hep cesaretlendirip bana yol gösteren hocam Prof. Dr. M. Esat Harmancı'ya; yoğun programı içerisinde tezimle de ilgilenen, tanımaktan onur duyduğum sayın Prof. Dr. Bayram Ali KAYA'ya; değerli vakitlerini bana ayırmaktan geri durmayan sayın Dr. Gülçin TANRIBUYURDU'ya; her başvurduğumda yüksünmeden bana yardımcı olup değerli bilgilerini benimle paylaşan, kadim dostum Murat GÜNEŞ'e; maddî ve mânevî destekleriyle çalışmam boyunca yanımda olan aileme ve çeşitli vesilelerle emeği geçenlere teşekkürü bir borç bilirim.

Ömer Faruk GÜLER

AĞRI - 2015

ÖZET

Türk tarihinin büyük bir kısmını kaplayan Osmanlı Devleti; siyasi ve coğrafi anlamdaki gelişmesinin yanında, kültürel anlamda da mühim gelişmeler kaydetmiştir. Nasıl ki Türk tarihinin geniş bir bölümünü Osmanlı Devleti oluşturuyorsa, Türk edebiyatının da oldukça büyük bir bölümünü, Osmanlı tarihi ile birlikte gelişme gösteren Osmanlı dönemi edebiyatı oluşturmaktadır. Osmanlı edebiyatının henüz tam olarak keşfedilmemiş bir hazine niteliğinde olan unsurlarından birisi de mecmualardır.

Çalışmamıza konu olan Milli Kütüphane 06 MİL YZ 3810 künyeli şiir mecmuası da keşfedilmeyi bekleyen hazinenin bir parçasıdır. Çalışmamızda bu mecmua incelenmiş, mecmua hakkında genel bilgiler verilerek mecmua tanıtılmış, Arap harfli metin de transkripsiyon harfleri ile Latinize edilmiştir. Böylece çalışmamız bilim dünyasına kazandırılmaya çalışılarak, sonraki çalışmalara bir nebze olsun ışık tutulması hedeflenmiştir.

ABSTRACT

Covering most of the Turkish history, the Ottoman State was also the scene of important cultural advancements in addition to political and geographical developments. Like Turkish history of which the major part consists of Ottoman Empire; quite a large part of the Turkish literature also consists of the Ottoman literature which developed with the Ottoman history. Periodicals, valuable as treasures, are one of the not quite fully discovered elements of the Ottoman literature.

The National Library's poetry periodical with record no 06 MİL YZ 3810 which is subject to our study is a part of the treasury waiting to be discovered. In our study, this periodical was studied, the periodical was introduced by providing general information, and the text in Arab letters was Latinized with transcription letters. Thus, an effort has been made to bring this study to the academic world and to cast some light to the forthcoming studies.

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ			
ء	**a, e, ʾ**	م	**m**
ا	**ā, a**	ن	**n**
ب	**b**	و	**v, o, ö, u, ü, ū, ō**
پ	**p**	ه	**h, a, e**
ت	**t**	ى	**y, i, ī**
ث	**s̱**		
ج	**c**		
ح	**ḥ**		
خ	**ḫ**		
د	**d**		
ذ	**ẕ**		
ر	**r**		
ز	**z**		
س	**s**		
ش	**ş**		
ص	**ṣ**		
ض	**ż, ḍ**		
ط	**ṭ**		
ظ	**ẓ**		
ع	**ʿ**		
غ	**ġ**		
ف	**f**		
ق	**ḳ**		
ك	**k, g, ŋ**		
ل	**l**		

KISALTMALAR

C.	:	Cilt
TDK	:	Türk Dil Kurumu
TDV	:	Türkiye Diyanet Vakfı
M.	:	Mecmûa, Millî Kütüphane 06 MİL YZ A 3810
G.	:	Gazel
Haz.	:	Hazırlayan
K.	:	Kasîde
B.	:	Beyit
Mrb.	:	Murabba
Trb.	:	Terkîb-bend
bkz.	:	Bakınız
Ktp.	:	Kütüphane
ö.	:	Ölümü
S.	:	Sayı
s.	:	Sayfa
MEB	:	Millî Eğitim Bakanlığı
yy.	:	Yüzyıl
m.	:	Milâdî
h.	:	Hicrî
ND.	:	Necāti Beg Divanı
CÇD.	:	Cafer Çelebi Divanı
SD.	:	Sevdāyî Divānı

1.GİRİŞ

1.1.Mecmualar Hakkında Genel Bilgi:

Mecmua kelimesi; "*cem' olunmuş, toplanmış, bir araya getirilmiş şey, top, tüm*." (Devellioğlu, 2013: 689), "*1.Toplanmış, biriktirilmiş ve düzenlenmiş şeylerin tamamı. 2.Antoloji, güldeste. 3.Belli zamanlarda çıkan süreli yayın, dergi.*" (Parlatır, 2009: 1033), "*1.Toplanmış, birikdirilmiş ve tanzim ve tertib edilmiş şeyler. 2.Eş'âr ve sâyir âsâr-ı müntahabe cem' ve kayd ile hâsıl olmuş risâle, bu gibi âsâr-ı müntahabenin kaydına mahsus cüzdân. 3.Ulûm ve fünûn ve edebiyata müte'allik mebâhisi câmi' olarak neşr olunan risâle-i mevkûta.*" (Şemseddin S., 2012: 1315) anlamlarına gelen Arapça *cem'* kökünden türemiş bir kelimedir. "Kütüphanecilik litaratüründe ise mecmuanın karşılığı "derlemedir". Günümüz Türkçesinde "dergi" olarak karşılığını bulan mecmua, yakın zamana kadar da günlük olmayan (haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık, yıllık vb.) periyotlarla yayınlanan süreli yayınlar karşılığında kullanılmaktaydı." (Köksal, 2012: 83)

Mecmualar, genelde bir veya daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dinî, din dışı nesirler ya da şiirlerden oluşan derleme kitaplardır. Mecmua başlangıçta, birçok bakımdan benzediği cönk gibi âyetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilâhiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilaç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevaid), notların, tarihi belge ve kayıtların (tevârih) derlendiği bir not defteri halinde ortaya çıkmış, zamanla gelişip düzenli bir tertip ve şekle kavuşarak türlerine göre bazı farklılıklar gösteren bir kitap veya telif çeşidi özelliği kazanmıştır. Bir telif türü olarak gelişimini tamamladıktan sonra genellikle kitap hüviyetindeki teliflerden farklı bir tarafı kalmamıştır. (Uzun, 2003: 265)

Klasik Türk Edebiyatı alanında mecmua, yukarıdaki tanımlardan farklı olarak, *"farklı kişilere ait metinlerin, metin parçalarının bir araya getirildiği eserler bütünü"* (Köksal, 2012: 83) şeklinde tanımlanır.

Mecmualar, mürettep divanlardan sonra eski Türk edebiyatı alanında önemli bir yere sahiptir. Hem sanatsal anlamda hem de kültürel, siyasi, ekonomik vb.

alanlarda geçmiş kültürümüz ile bir köprü kurulmasına katkı sağlayacak olan mecmualar, bir an evvel araştırmacılar tarafından kültürümüze kazandırılmalıdır.

1.2.Mecmua Türleri:

Mecmualar, aynı konu etrafında yazılmış, aynı türden metinleri içerebildiği gibi, farklı konularda ve farklı türde metinleri de içerebilir. Kültürümüzde farklı mecmua türleri vardır. Bunlar; "şiir mecmuaları (mecmû'a-i eş'âr), risale mecmuaları (mecmû'atü'r-resâil), hadis mecmuaları (mecmû'atü'l-ehâdis), fetva mecmuaları (mecmû'a-i fetâvâ), dua mecmuaları (mecmû'a-i ed'iye), tarih manzumelerini içeren mecmualar (mecmû'a-i tevârih), fevâid mecmuaları (mecmû'a-i fevâid), hutbe mecmuaları (mecmû'atü'l-huteb)…" (Gıynaş, 2011: 246) vb. mecmualardır.

Klasik Türk Edebiyatı sahasına dâhil olan mecmualar ise; içerisinde nazîre olarak yazılmış şiirleri ihtiva eden nazîre mecmuaları, kasîdelerin derlenmiş olduğu kasîde mecmuaları, farklı şâirlere ait na't mecmuaları, gazellerin kayıtlı bulunduğu gazel mecmualarıdır. Bunlardan en önemlileri ise nazîre mecmualarıdır. Edebiyatımızda bilinen dört büyük nazîre mecmuası vardır. Bunlar: "Ömer b. Mezîd'in Mecmûatü'n-nezâir'i (derlenişi 1487, bs. 1982), Eğridirli Hacı Kemâl'in Câmi'u'n-nezâir'i (derlenişi, 1512), Edirneli Nazmî'nin Mecma'u'n-nezâir'i (derlenişi, 1523), Pervâne Beğ'in Mecmū'a-i Nezā'ir (derlenişi: 1560) ve Budinli Hisâlî'nin Metâliu'n-nezâir'i" (Pala, 2013: 300) olarak sıralanabilir. 19. yy.'da Ziya Paşa tarafından kaleme alınan Harâbat adlı eser de bir şiir mecmuası hüviyetindedir. Ziya Paşa Türk, Arap, İran ve Çağatay sahasında yazılmış şiirlerden seçme yaparak 3 ciltlik bir şiir mecmuası/ antolojisi oluşturmuştur.

Mecmualar genel olarak şu beş başlıkta da incelenebilir:

1. Nazîre mecmuaları.
2. Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmuaları.
3. Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle oluşan mecmualar.
4. Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş mecmualar.
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar. (Levend, 2008: 166)

Klasik Türk Edebiyatı araştırmacılarının ise, üzerinde daha çok durması gereken mecmua türü, şiir mecmularıdır. Şiir mecmuaları, "*herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği / müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan toplamalara*" (Köksal, 2012: 84) denir. "Bu eserler, kütüphanelerde 'şiir mecmuası' adı altında kayıtlı olabileceği gibi, genellikle *Mecmû'a-i Eş'âr* veya *Mecmû'atü'l-eş'âr* olarak kayıtlıdır. (Köksal, 2012: 84)

Şiir mecmualarının çoğunda ferağ / ketebe / istinsah kaydı bulunmaz. Bunun sebebi, bugün bizim için son derece önemli kaynaklar arasında yer alan mecmuaların, derleyen kişilerin tabir caizse tamamen "zevklerine göre" tuttuğu defterler kabilinde olmasıdır. Aynı nedenle mecmuaların derlendiği tarihin tesbiti de çok kolay değildir. Ancak, tarihin tesbitinde mecmuada şiiri bulunan şairlerin yaşadığı dönemden, mecmuanın fiziki durumundan (kağıt, cilt vs.) hareketle en azından tahminde bulunmak mümkündür. Mecmua derleyicisinin düştüğü kimi tarih notları da (varsa) bu hususta işimizi kolaylaştırabilir. (Köksal, 2012: 85)

1.3. Mecmuaların Önemi:

"*Mecmualar, edebiyat tarihinde büyük bir boşluğu doldurur. Bazen edebiyat tarihinin asıl kaynaklarına yardımcı olur, bazen yegâne kaynak olarak işlev üstlenir*." (Aydemir, 2007: 123)

"Şiir mecmuaları eski / yazma eser kütüphanelerimizde sayı itibarıyla en çok bulunan eser türleri arasındadır. Genelde mecmuaları, özelde şiir mecmualarını önemli ve değerli kılan temel unsurlar şöyle sıralanabilir:

i. Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamak mümkündür.

ii. Bilinen şairlerin bilinmeyen / divanlarda bulunmayan şiirlerine rastlamak mümkündür.

iii. Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine (fazla veya eksik beyitler, nüsha fakları vs.) tesâdüf edebiliriz.

iv. Mecmualar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği halde nüshası tespit edilemeyen eserlerle de karşılaşılır.

v. Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmeyen kafiye tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda kullanımına rastlamadığımız aruz kalıpları, görsel şiirler vb. örneklerle de mecmularda karşılaşabiliriz.

vi. Mecmualarda, zaman zaman şairlerin hayatıyla ilgili önemli bilgileri de yakalama imkânı vardır. Bu, ölüm tarihi bilinmeyen bir şairin ölümü için düşülmüş bir tarih manzumesi olabileceği gibi, araştırmacılar için çok önemli olabilecek derkenara düşülmüş bir bilgi notu veya şiir başlığı şeklinde de olabilir.

vii. Bazı şiir mecmualarında, başka şairlerin de şiirleri bulunmakla beraber, özellikle bir şairin şiirlerinin yoğun olduğu görülür. Derleyenin şair olduğu bir şiir mecmuası edebiyat tarihi araştırmalarına katkısı bakımından kuşkusuz daha kıymetli sayılır.

viii. Mecmualar, -bir kısmı kendisi de şair olan- şiirsever kişiler tarafından tertip edilen eserlerdir. Bu itibarla derleyeni belli kişiler tarafından toplanan mecmualarda o şahsın / şâirin zevklerini keşfederken, dönemin genel beğenisiyle ilgili önemli ipuçları da yakalamak mümkündür. (Köksal, 2012: 88)

Mecmuaların yukarıda saydığımız özelliklerine ve bilim dünyası açısından önemine baktığımızda; edebiyat dünyası için hayâti önem taşıyan eserler olduğunu görmekteyiz. Kütüphânelerimizde gün yüzüne çıkarılmayı bekleyen bu önemli eserler, bir an evvel küçük-büyük, önemli-önemsiz, hacimli-hacimsiz olarak ayırt edilmeksizin taranmalı, hâlâ tam olarak aydınlanmayı bekleyen geçmiş kültürümüz aydınlatılmalı, böylece geleceğimize daha emin adımlarla, geçmişimizi tanıyarak ilerlenmelidir. Bu konu üzerinde, eski Türk edebiyatı araştırmacılarının, birer uzman olarak, hassasiyet göstermeleri gerekmektedir.

2. BİRİNCİ BÖLÜM

2.1. Nüsha Tavsifi:

Araştırmamıza konu olan eser; Millî Kütüphane yazmalar koleksiyonunda kayıtlı olan *06 Mil Yz A 3810* numaralı bir şiir mecmuasıdır. Mecmua, farklı şairlerin şiirlerini ihtiva etmektedir. Suyolu filigranlı kağıt türü kullanılan eser, 147 mm.'ye 98 mm. dış, 130 mm.'ye 75 mm. iç boyutlara sahip olup 40 varaktır. Yaprakları rutubet lekeli olmakla beraber, yazıların okunmasına mani değildir. Sayfalar 15 satırlıdır ve yazı türü olarak *talik* tercih edilmiştir.

Mecmuada şiir başlıkları kırmızı mürekkep ile yazılmış, başlık olarak da şairin adı ile şiirin biçimi verilmiştir (Kaside-i Sevdâyî). Aynı şairin şiirleri peşpeşe olduğunda şairin adı yerine *velehü* ibaresi ile yetinilmiştir.

Eserin ciltsiz olması ve varak sayısının 72'den başlanarak devam etmesi, eserin eksik sayfalarının olduğunu veya başka bir eserin devamı olduğunu aklımıza getirmiştir. Fakat bununla birlikte eserin, *besmele* ile başlamış olması bu düşüncemizi biraz zayıflatmıştır. Muhtemelen başka bir eserin içinde bulunan bir şiir mecmuası idi ve daha sonra türü farklı olduğu için o eserin içerisinden çıkartıldı.

Mecmua, bir şiir mecmuası olmakla beraber, bir sayfasında diğer sayfaların durumuna göre baş aşağı olarak kayıtlı mensur bir kısım mevcuttur. Bu sayfayı incelediğimizde tamamen arapça olduğunu ve tasavvufi bir konuda yazılmış olduğunu tespit ettik. Tür ve konu olarak eserin bütünlüğünden farklı olmasından dolayı ve başka bir eserin sayfası olması ihtimali üzerine bu sayfanın transkribini yapmadık.

Mecmuanın başında veya sonunda belli bir künye bulunmadığından, kimin tarafından derlendiği tespit edilememiştir. Ancak eserin sonunda bulunan 1071 tarihi hicrî bir tarih olduğu düşünüldüğünde, eserin milâdî 1660 tarihinde yazılmış olabileceği fikrini vermektedir. Tabi tarih kaydının sonradan düşülmüş olabileceği durumu da gözardı edilmemelidir. Eserin bu tarihlerde yazılmış olması ihtimalini güçlendiren diğer unsur ise, eserde şiiri bulunan şairlerin 15, 16 ve 17. yy.'larda yaşamış olmalarıdır.

Mecmuada, beş farklı şairin şiirleri bulunmaktadır. Şiirlerin sıralamasında herhangi bir düzenin gözetilmediği görülmektedir. Sıralama tamamen derleyenin zevkine göre yapılmış, alfabetik veya nazım türlerine göre bir sıralama yapılmamıştır. Mecmuada 5 şairin toplam 26 şiiri mevcuttur. Bu 26 şiirden 2 tanesi mükerer olarak kayıtlı olduğundan dolayı, şiir sayısı 28 gibi görünse de mükerrer şiirleri çıkarttığımızda 26 şiir olmaktadır. Mükerrer şiirlerin bulunması bize, mecmuanın özenli bir şekilde derlenmediğini göstermektedir.

Mecmuada, kasîde nazım şekli ağır basmaktadır. Bu durumda mecmuamıza kasîde mecmuası (mecmû'a-i kasâid) denilebilir. Fakat son sayfada bulunan iki şiir gazel nazım şekliyle yazılmış şiirlerdir. Bu durumda mecmuaya kaside mecmuası dememiz güçleşmiş olmaktadır. Bunun yanında mecmuanın oldukça düzensiz bir şekilde derlendiğini bir kez daha müşahede etmiş bulunmaktayız.

2.2. Mecmuanın Dil ve İmlâ Özellikleri:

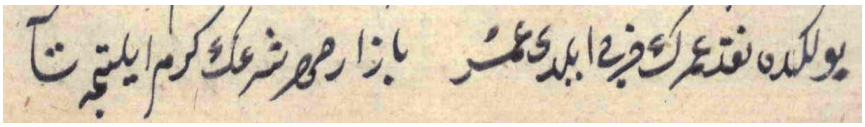
Mecmuaya dil ve imlâ özellikleri bakımından zengin bir eserdir demek yanlış olmaz. Bununla birlikte, mecmuada metnin okunmasını güçleştirecek derecede fazla ve önemli hatalar mevcuttur. Bu hatalar, müstensihin gelişigüzel yazmasından dolayı gözünden kaçmasından kaynaklanabileceği gibi, derleyenin eğitimsizliği, dönemlere göre değişiklik gösteren kelime yapıları vs.'den de kaynaklanabilir. Mecmuanın dil ve imla özelliklerini göstermek amacıyla birkaç örnek vermek yerinde olacaktır:

Klasik dönemde ikinci şahıs iyelik ekleri nazal n (ك) ile yazılırken metinde (ن) ile yazılmıştır. *Sirişkine* ve *himmetine* kelimelerinin yazımı buna örnektir. -ki eki (ه) ile yazılması gerekirken bazı beyitlerde (ى) ile yazılmıştır. Klasik dönemde *toprak* sözcüğü (ط) ile yazılırken, mecmuada (ت) ile yazılmıştır.

Bazı kelime ve eklerin klasik dönemden farklı yazılması mecmuanın geçiş döneminde tertib edildiği izlenimi verir. Mecmuaya alınan şiirlerin genellikle 15. ve 16. yüzyıl şâirlerine ait olması da bu fikri pekiştiren bir husustur.

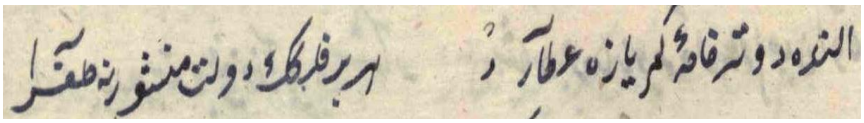
İlk dönem metinlerinde harekenin kullanılıp sonradan terkedilmesi ve hareke terkedildikten sonra şâir ya da yazarın, alışkanlıklarını sürdürerek, hareke ile yazıyormuş gibi bazı harfleri yazmaması da metinde görülen diğer bir imlâ özelliğidir. Yazım ve imlâda birliğin sağlanamadığı dönemde görülebilecek bu iki özelliği aşağıdaki beyitte görmek mümkündür:

Aşağıdaki beyitte belirtme eki kef (ك) ile yazılmış ve sondaki –i (ى) harfi yazıda gösterilmemiştir:

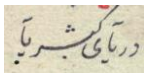
Yoluŋda naḳd-i ʿömrüŋi ḫarc eyledi ʿÖmer
Bāzār-ı mihr-i şerʿüŋi germ eyleyince tā (K: 17, B: 50)

Belirtme eki, klasik dönemde hemze (ء) 'den sonra yardımcı ses (ى) üzerine gelirken, metinde -izafet kesresinde olduğu gibi- he (ه)'nin üzerine konulan hemze ile gösterilmiştir:

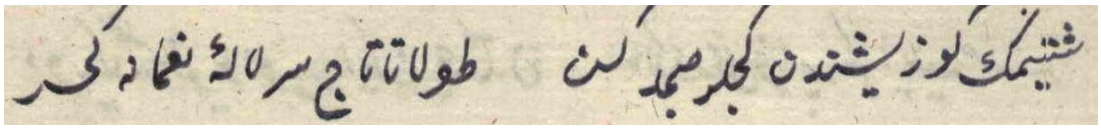

Elinde dutar ḫāmeʾi kim yaza ʿUṭārid
Her bir ḳuluŋuŋ devlet-i menşūrına ṭafrā (K: 21, B: 8)

Eserde zikretmiş olduğumuz örnekler gibi daha birçok imlâ hataları mevcuttur. Bunların yanında en çok göze çarpan ve metnin okunmasını oldukça güçleştiren diğer yazım hatası ise, belirtme hal ekinin yazıda gösterilmemesidir. Maalesef derleyici bu eki gereksiz görmüş olmalı ki, es geçmiş ve genelde kullanmamayı tercih etmiştir. Bu durum da az önce söylediğimiz gibi metni çözmemizi oldukça zorlaştırmıştır.

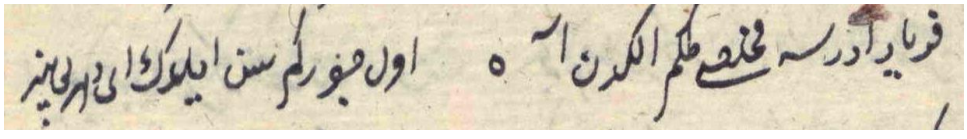
Mecmuanın genelinde, yazım hataları, vezin kusurları, noktaların yanlış yerlere konulması, noktasız harflere nokta konulması gibi durumlar da söz konusudur. Örneğin mecmuanın ilk beytinin ikinci mısraında bulunan kibriya kelimesinde üç nokta bulunmaktadır. Bu noktaların kelimede gerek olmaması durumu düşünüldüğünde, acaba süs olarak mı konuldu, sorusu akla gelmektedir. Bu ve bunun gibi nokta hataları da metni zorlaştıran bir diğer husustur.

Eski Anadolu Türkçesi dil ve imlâ özelliklerini yansıtan ve muhtemelen 16. yy.'ın ilk yarısında tertip edildiğini tahmin ettiğimiz mecmuada, erken dönem metinlerinde görülen Arapça-Farsça sözcüklerin imlâlarının farklı yazılışına rastlanır. Aşağıdaki mısraın sonunda Farsça *güher* sözcüğünün (ه) yerine (ح) ile yazılması bu duruma bir örnek teşkil eder:

Şeb-nemüŋ gözi yaşından giceler ṣubḥa degin
Ṭola tā tāc-ı ser-i lāle-i nuʿmāne güher (K: 22/B: 39)

Bazı beyitlerde de Arapça-Farsça sözcükler vezin gereği Türkçe okundukları şekilde zikredilmişlerdir. Aşağıdaki beyitte *zulm* kelimesi *zulüm* şeklinde okunduğunda vezne uygunluk sağlanmaktadır:

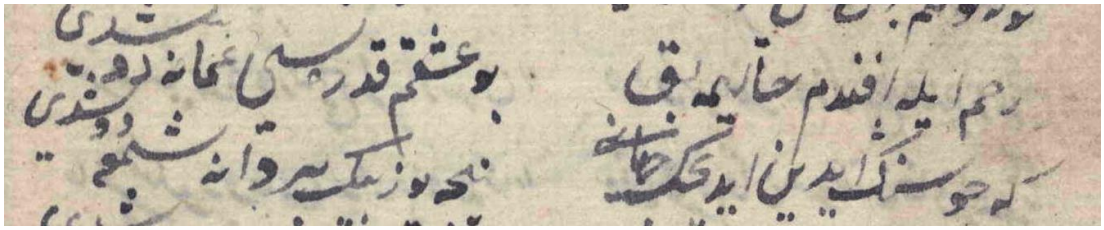

Feryād iderse MUḤLİŞĪ zulüm elüŋden āh
Ol cevri kim sen eyledüŋ ey dehr-i bī-hüner (K:23, B: 10)

Kâtibî'ye ait şiirin aşağıya aldığımız ilk beyitinde Arapça *rahm* sözcüğü vezin gereği konuşma dilinde olduğu gibi *rahim* şeklinde okunarak vezne uygunluk sağlanmıştır. İkinci beyitte geçen Arapça *hüsn* sözcüğü ise asıl imlâsının dışında vav (و) ile yazılmıştır:

Raḥim eyle efendim ḥālime baḳ
Bu ʿışḳum ḳaṭresi ʿummāne düşdi (K.26, B.2)

Ki ḥüsnüŋ aydın idicek cihānı
Nice yüz biŋ pervāne şemʿa düşdi (K.26, B.3)

2.3. Mecmuadaki Şâirler ve Hayatları:

Mecmuada Sevdâyî, Muhlisî, Necâtî, Cafer Çelebi ve Kâtibî olmak üzere toplam beş şâirin şiiri bulunmaktadır. Çalışmada bu şâirlerin hayatlarından da kısaca bahsetmek yerinde olacaktır.

Sevdâyî: Mecmuada toplam 4 şiiri bulunan Sevdâyî, XV. yy. sonu XVI. yy. başında yaşamış bir dîvân şâiridir. Bu çıkarımı; Sevdâyî'nin şiirlerinde geçen Sultan Bayezîd ifadesinden ve mecmuadaki diğer şiirlerin hemen hepsinin Sultan Cem ve Bayezîd adına yazılmış olduklarından yapmaktayız.

Kaynaklara baktığımızda, Sicill-i Osmânî adlı eserde Sevdâyî adında bir şâire rastladık. Sicill-i Osmânî'de karşılaştığımız Sevdâyî Ahmet Çelebi'nin, mecmuadaki Sevdâyî olması ihtimal dışındadır. Zîra Sicill-i Osmânî'de geçen; *"Edirneli'dir. Edirne Murâdiyesinde hânendeydi 999'da (1591) Galata'da vefât etti. Şairdir."* (Süreyya, 1996, C.5, s.1497) ibaresinden anlaşılacağı üzere şair, XVI. yüzyılın sonunda vefât etmiştir. Sevdâyî Ahmet Çelebi'nin Sicill-i Osmânî'ye göre yaşadığı dönemi göz önüne aldığımızda, Bayezîd'e yahut Sultan Cem'e şiir sunma ihtimali ortadan kalkmış oluyor.

Mecmuadaki şiirlerin şâiri olduğunu düşündüğümüz Sevdâyî ise, Sehî Bey tezkiresinde Mevlânâ Sevdâyî olarak zikredilen şâirdir. Tezkirede Sehî Bey'in altıncı tabakada yani tanışıp görüştüğü şâirler arasında zikrettiği Sevdâyî'nin, Sehî Bey'in yaşadığı yıllar göz önüne alındığında, mecmuadaki şiirlerin sahibi olduğu kanaatini neredeyse kesinleştirmektedir. Sehî Bey tezkiresinden başka tezkirelerde Sevdâyî'ye rastlamamamız bize, Sevdâyî'nin, döneminde ikinci sınıf bir şâir olabileceği fikrini

vermektedir. Sehî Bey tezkiresinde Mevlânâ Sevdâyî, *"İlim ehlindendir. Medreseleri dolaşıp ilim ilde etmiş, nazik tabiatlı, parlak, güzel gazelleri ve rindane eşsiz beyitleri olan kimsedir. Kırkkilise kadısı iken Allah emrine varıp Hak civarında mesken tuttu. Mezarı Kırkkilise'dedir."* (İsen, 1998, 165) cümleleriyle tanıtılmıştır.

Muhlisî: Mecmuada 11 şiiri bulunan ve şiirleri genel olarak Cem Sultan ve Bayezîd adına yazılmış olan Muhlisî, 15. yüzyılın ikinci yarısı ile 16. yüzyılın başında yaşamış olmalıdır. Hayatı hakkında bilgi edinmek için müracaat ettiğimiz kaynaklarda farklı yüzyıllarda yaşamış *Muhlisî* mahlaslı altı şâirden söz edilmesi, bu mecmuadaki şiirlerin şâiri olan *Muhlisî*'nin bu altı şâirden hangisi olduğu hakkında karar vermemizi güçleştiren bir nedendir. Ancak, kaynaklarda *Muhlisî* mahlasıyla kayıtlı şâirlerin önemli kısmının, 17. ve 18. yüzyıllarda yaşamış olması, 15. yüzyılın sonlarında vefât eden Cem Sultan için şiir yazmaları ihtimâlini imkânsız kılan bir sebeptir. Bu şâirler içerisinde, 15. yüzyıl sonları ile 16. yüzyıl başlarında yaşayan ve Şehzâde Bayezîd'in hocası Cafer Efendi'nin oğlu olan Muhlisî'nin, bu mecmuadaki şiirlerin şâiri olması ihtimâl dâhilindedir. Hattâ, "*... 27 Ocak 1495'te Roma'dan ayrılan Cem, Castel Capuana denilen yerde 29 Cemâziyelevvel 900 (25 Şubat 1495) tarihinde öldü." (DİA,1993, C.7, 284)* cümlesinde belirtildiği üzere, 1495 yılı başlarında ölen Cem Sultan'a, bu yıllarda hayatta olan *Muhlisî*'nin şiir yazması ve sunması ihtimâli yüksektir denilebilir.

Bir eserde "*Şehzade Sultan Bayezid'in hocası Cafer Efendi'nin oğludur. Şehzadenin muhlis dostu olduğu için bu mahlası aldı. Babasının ölümünden sonra uzlete çekilip Çelebi ulufesi ile yetinip Kâbe'de oturdu.*"(İpekten vd. 1986, 296-297) cümlelerinde kısaca tanıtılan Muhlisî hakkında, 16. yüzyıl biyografi yazarı Hasan Çelebi şunları söyler: "*Sâhib-kırân-ı zamân merhûm Sultân Süleymân Hân'uñ oġlı. Sa'îd ü şehîd-i küşte-i tîġ-i Tahmas-ı 'anîd olan Ca'fer Efendi'nüñ oġlıdur. Kendü daḫı şehen-şâh-ı mezbûruñ muhibb ü muḫlisi olmaġın Muḫlisî iḫtiyâr itmişdür. Babası 'âlem-i 'uḳbâya riḥlet itdükde ihtiyâr-ı gûşe-i 'uzlet îsâr- maḳâm-ı kanâ'at idüp yevmî yigirmi aḳçe ile şedâ'id ü metâ'ib-i menâşıbdan ferâġat itmişdür.*"(Kutluk, 1989, 884) Metinden anladığımız kadarıyla hem Kanunî Sultan Süleyman'ın, bazı şiirlerinde *Muhlisî* mahlasını kullanan en büyük oğlu hem de şehzâde Bâyezîd'in hocası Şehîd Ca'fer Çelebi'nin oğludur. Şehzâde'ye karşı "*...dostluğu, samimiliği ve hali içten, gönülden olan" (Devellioğlu, 2004, 673)* Ca'fer Efendi'nin oğlu *Muhlisî*, babası ölünce makamların eziyet, sıkıntı ve yorgunlukları nedeniyle devlet memuriyetinden ayrılıp yalnızlık köşesine çekilmiş, aza kanaat edip günlük 20 akçe maaşla geçinmeye râzı olmuştur.

Muhlisî'nin, Cem Sultan üzerine yapılan çalışmalarda adının geçmemesine ve Cem Şâirleri adı altında anılan şairler arasında bulunmamasına rağmen, Muhlisî'nin bir Cem Şâiri olması ihtimali kuvvetlidir. Zirâ bu mecmuada bulunan şiirleri dikkatle incelendiği takdirde, şâirin Sultan Cem'e yakınlık seviyesi rahatlıkla anlaşılabilecektir. Öyle ki şâir, Cem'in nasıl ihsanda bulunduğu, nasıl savaştığı, savaşırken neler yaptığı vs. gibi, ancak gözlem yapılarak bilinebilecek

özelliklerinden bahsetmektedir. Öyle ki şâirin mecmuada bir de Cem Sultan için yazmış olduğu mersiye bulunmaktadır. Bu mersiye de incelendiğinde, mersiyenin iddiamızı destekler nitelikte olduğu anlaşılacaktır.

Necâtî Beg: Bazı kaynaklarda adının Nûh olduğu kayıtlı ise de asıl adı 'Îsâ'dır. Bu gerçek, şairin Ahmed Paşa hakkında söylediği:

Necātī'nüŋ dirisinden ölüsü Ahmed'üŋ yeğdür
Ki ʿĪsā göġe aġsa dem urur Ahmed'den

beytinden de anlaşılır. Latîfî, Tezkiresi'nde "*Abdullah oğludur. Edirne'de Sâ'ilî adlı bir şâ'irüñ kulıdur"*. demekte ve arkasından Kastamonu'da yetiştiği için kendini Kastamonu'lu olarak gösterdiğini söylemektedir. Hakkındaki *Abdullah oğlu* söyleminden devşirme çocuklardan biri olduğu anlaşılan Necâtî Edirnelidir. Bazı kaynakların onu Kastamonu'lu sanması, Latîfî'nin yukarıya alınan cümlelerinden anlaşılacağı üzere, Kastamonu'da hattatlık yapması ve ününün buradan bütün Anadolu'ya yayılmış olmasından kaynaklanır.

Necâtî'nin doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Kendisi Edirne'de yaşlı bir kadın tarafından korunmuştur. Bu kadının yanında gösterdiği yeteneği sayesinde Sâ'ilî adlı bir şâirin dikkatini çeker ve bu şâir tarafından yetiştirilir. Ahmed Paşa'nın Rum Sultanu'ş-şu'arası (şairler sultanı) sayıldığı yıllarda Necâtî'nin ünü kervanlar aracılığıyla Ahmed Paşa meclislerine kadar gelir. Paşa ve arkadaşları bu şâiri *döne döne* redifli gazeli ile tanıyıp beğenirler. Şiirleri Fâtih Sultan Mehmed tarafından da beğenilerek dîvân kâtipliği göreviyle İstanbul'a alınır. Fâtih'in ölümünden sonra Sultan II. Bâyezîd tarafından korunmuş ve sırasıyla Karaman'da, Şehzâde Abdullah'ın yanında dîvân kâtipliğinde, onun ölümünden sonra da Manisa'da Şehzâde Mahmûd'un yanında nişancılık görevlerinde bulunur. Bu şehzâdenin de ölümü üzerine İstanbul'a dönen Necâtî, İstanbul'un Vefâ semtinde bir ev alarak ömrünün son günlerini burada, kendine bağlanan bin akçe maaşla geçirmiştir. M.1509/H.914 yılında İstanbul'da ölen şâir evinin önüne gömülür.

Necâtî, ünlü bir şair olmasını bir ayrıcalık (büyüklük, gurur nedeni) olarak algılamaz. Ünlü bir şair olmanın yanında alçakgönüllü (mütevâzi) bir kişiliğe sahiptir. Latîfî'nin, hakkında aktardığı bu söylenti (rivâyet) de onun alçakgönüllü kişiliğinin bir göstergesi durumundadır: "*Bir gün ulûların toplandığı bir mecliste, yüce kadılar ve değerli kişiler, şairler sultanı Ahmet Paşa'nın aşağıdaki beyti okununca ikiye ayrılırlar ve herkes bir tarafı tutar. Ahmet Paşa'nın beyti;*

Destimi kessen kalır dâmân-ı lutfunda elim
Dâmenin kessen kalır destimde lutfuñ dâmeni

(Elimi kessen elim lutfun eteğinde kalır; eteğini kessen, elimde lutfun eteği kalır.)

Bir kişi de bu mânâyı ihtiva eden Necâtî'nin şu beytini okur:

Şöyle muhkem tutayın aşk ile dildâr eteğin
Yâ elim kat' edeler yâ keseler yâr eteğin

(Sevgilinin eteğini aşk ile öyle sıkı tutmuşum ki (bırakmam için) yâ elimi, ya da yarimin eteğini kesmelidirler.) Mecliste bulunan kişilerin bir kısmı Necâtî'yi merhum Ahmet Paşa'dan şiir konusunda üstün bulunca, tesadüfen Necâtî o meclise çıkagelir. İnsafının çokluğundan alçakgönüllülük gösterip Ahmet Paşa'nın meziyet ve üstünlüğünü şu beyit ile ikrar ve itiraf eylemiş:

Necâtî'nin dirisinden ölüsü yeğdir Ahmed'in
Ki 'Îsâ göğe ağsa yine dem urur Ahmed'den

(Necâtî'nin dirisinden Ahmed'in ölüsü yeğdir, İsa göğe de yükselse yine Ahmed (Hz. Muhammed)'den söz eder.)

Necâtî dili ve söz sanatlarını iyi kullanan bir şâirdir. Dili açık ve anlaşılırdır. Türkçe deyimleri ve atasözlerini şiirde bolca kullanmış olması Türkçe'ye olan bağlılığının bir göstergesidir. Şiir ve nesirde Türkçe sözcük, deyim ve atasözlerini bolca kullanma düşüncesinden kaynaklanan *Türkî-i Basît* akımının en güçlü şairidir. Yalın bir Türkçe ile söylediği coşkulu ve aşıkane gazelleri gerçek değerini ortaya koymuştur. Fuzûlî'yi, Bakî'yi ve hatta Nedîm'i etkilediği söylenebilir. Şiirlerinden oluşturduğu düzenli (mürettep) bir dîvân sahibidir. Zamanında ve daha sonra *döne döne* redifli gazeli çok beğenilmiş, sevilerek okunmuş ve diğer şâirler tarafından bu gazele pek çok nazire yazılmıştır.

Ca'fer Çelebi: II. Bayezîd devri defterdârlarından Tâcî Bey'in oğludur. Bu nedenle Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi adıyla da tanınır. Amasya'lı soylu bir ailenin çocuğudur. Babası Tâcî Bey önce Amasya'da Hacı Bey-zâde Halîl Bey'in yanında çalışmış, H.866/M.1461-62'de ise, o sıralar Amasya'da vâli olarak bulunan Şehzâde Bayezîd'in hizmetine girmiştir. Tâcî Bey, devrinin ünlü şair ve hattatlarından biridir.

Ca'fer Çelebi ilk öğrenimini Amasya'da, babasının yanında yaptı. Bu sırada Amasya'lı Şeyh Hamdullah'tan güzel yazı (hat) sanatını öğrendi. Amasya'dan ayrıldıktan sonra Bursa'ya geldiği sanılan Ca'fer Çelebi, burada öğrenimine devam etti. Hacı Hasan-zâde'den meslekte yeterlilik belgesi (mülâzemet) aldı. Öğrenimini bitirdikten sonra ilk müderrislik görevini Simav medresesinde yaptı. Bursa ve Edirne'de müderrislik ve kadılık yapan Ca'fer Çelebi kısa sürede Sultan

II.Bayezîd'in güvenini kazanarak H.903/M.1497'de Dîvân-ı Hümâyûn Nişâncısı olarak görev aldı. Künhü'l-Ahbâr'da paşa ünvanı da aldığı belirtilen Ca'fer Çelebi, II. Bayezîd'in saltanatının son yıllarında Şehzâde Ahmed'in tarafını tuttu. Bu nedenle, Selîm taraftarlarınca evi yağmalanıp mallarına el konulan Ca'fer Çelebi işini de kaybetti. 1511-1513 yılları arasında işsiz kaldı.

I. Selîm'in tahta geçmesinin ardından, H.919/M.1513'te yeniden nişâncı olarak atandı. Bu sıralar nişâncı olarak fetih-nâmelerin bir kısmını Ca'fer Çelebi yazdı. Çaldıran Savaşı sırasında Şâh İsmâ'il'e yazılan üç mektup da yine Ca'fer Çelebi tarafından yazıldı. Şâh İsmâ'il 1514 yılında, Çaldıran'da yenilgiye uğradı ve karısı Taçlı Hanım'ı da bırakıp kaçtı. Bunun üzerine, Ca'fer Çelebi Sultan I. Selîm tarafından Taçlı Hanım'la evlendirildi. 1514 yılında Zeyrek-zâde Rükneddîn'in yerine Anadolu Kazaskerliği'ne atandı. Bu sıralar çıkan bir olaya karıştığı gerekçesiyle, H.1515/M.921 yılında idam edilerek öldürüldü.

Eserleri; Dîvân: Bilinen sekiz yazma nüshası esas alınarak eleştirel bir basımı hazırlanmıştır. İsmail Erünsal tarafından hazırlanan bu baskıda 25 Türkçe, 4 Arapça, 2 Farsça kasîde, 1 müseddes, 255 Türkçe, 1 Arapça gazel, Türkçe, 1 Farsça murabba', 10 Türkçe kıt'a, 1 Türkçe tercî'-i bend, 1 Arapça müstezâd, 1 Farsça tahmîs bulunmaktadır. Heves-nâme: Arûzun mefâ'îlün, mefâ'îlün, fe'ûlün kalıbıyla yazılan bu eserin ilk iki bölümünde İstanbul anlatılır. Hasb-i Hâl başlıklı kısımda ise şair kendi hayatını anlatmıştır. Özgün (te'lîf) bir eser olup Ca'fer Çelebi!nin en önemli eseri sayılır. Mahrûsa-i İstanbul Fetih-nâmesi: İstanbul'un fethini konu alan bir eser olup H.1321'de basılmıştır (20, 21. kısımlar).

2.4. Mecmuanın Vezin ve Şâir-Şiir Tablosu:

Mecmuanın imlâ özelliklerinden bahsettikten sonra, mecmuanın genel bir tablosunun çizilmesi doğru olacaktır. Mecmuada kullanılan aruz kalıplarının toplu halde görülmesi amacıyla bir vezin tablosu yapılmasını uygun gördük. Mecmuada kullanılan vezin kalıbı tablosu şu şekildedir:

VEZİN	SAYISI
mefʿûlü / fâʿilâtü / mefâʿîlü / fâʿilün	8
mefâʿilün / feʿilâtün / mefâʿilün / feʿilün	4
fâʿilâtün / fâʿilâtün / fâʿilâtün / fâʿilün	4
feʿilâtün / feʿilâtün / feʿilâtün / feʿilün	3
mefâʿîlün / mefâʿîlün / feʿûlün	3
mefʿûlü / mefâʿîlü / mefâʿîlü / feʿûlün	2
feʿilâtün / mefâʿilün / feʿilün	2

Daha sonraki araştırmalara kolaylık sağlaması açısından ve mecmuamızın genel bir görünümünü kolayca ortaya çıkarmak babından, kullanılan vezinlerin tablosu yanında, bir de mecmuada şiiri bulunan şairleri ve şiirlerinin matla beyitlerini içeren bir tablo daha yapmayı yararlı gördük.

Mecmuada şiiri bulunan şairleri ve şiirlerinin matla beyitlerini içeren tablo da şu şekildedir:

Sevdāyī	1.Ey āfiṭāb-ı burc-ı semāvāt-ı enbiyā Vey gevher-i netīce-i deryā-yı kibriyā
	2.Sepīde-dem ki bu ṭāvūs-ı çarḫ-ı zer-efşān Bisāṭ-ı bām-ı felek üzre gösterür cevelān
	3.Sepīde-dem ki Mesīḥa-dem oldı faṣl-ı bahār Nebāta neşv [ü] nemā virdi ebr-i gevher-bār
	4.Geçdi gül mülk-i çemen taḫtına sulṭān-şekil Lāleler durdı ayaġ üstine dīvān-şekil
Muḫlişī	1.Münşi-i ḳudret elüme şundı bir müşgīn ḳalem Didi kim naḳş eyle levḥ-ı cāna ʿanberden raḳem
	2.Ne durur ḥırz-ı rūḥ-ı Ḫudā Mā eʿizzü ismühū ve mā aʿlā
	3.Ne durur zīnet-i riyāż-ı ilāh Çemen-i lā ilāhe illa'llāh
	4.Yā maẓharü'n-nübüvvet yā maʿdeni'l-Hüdā Ente'llezī tevaḥḥade bi'l-cūdi ve'n-nidā
	5.Maʿden-i luṭf u kerem menbaʿ-i yenbūʿ-i şafā Maẓhar-i nūr-ı tecellī-yi Ḫudā şeyḫ vefā
	6.Sepīde-dem ki dem urdı nesīm-i faṣl-ı bahār Cihān dimāġını ḳıldı ʿabīr ü ʿanber-bār
	7.Çarḫuŋ elinde ṭutdıġı ḳavs-i ḳużāh imiş Oḳı diyü hem atduġı sehm-i belā imiş
	8.Ey bāġ-ı seʿādetde vücūduŋ gül-i raʿnā Vey gül-şen-i ʿizzetde biŋ serv-i dil-ārā
	9.Dil nice eylesün ol çāh-ı zeneḫdāna naẓar Ki dutup ḫışm ile çeşmi anı zindāna şalar
	10.Ne fitne eyledüŋ yine ey çarḫ-ı fitne-ger Her yaŋa kim teveccüh idüp eylesem naẓar
	11.Dime ki virdi derd ile ġam-ı hicrān-ı yār Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-dem ḳanı yār
	1.Bīdār oluŋ [ki] derde irişür devā seḥer ʿĀdetdür açılur der-i dārü'ş-şifā seḥer
	2.Nūn ile ʿayna şebīh olduġı-çün oldı hilāl İntihā-yi ramażān evvel-i ʿīd-i şevvāl
	3.Himmet ideli ʿārıż-ı dildāre zülf-i yār Meşhūr oldı āb ü hevāsıyla nev-bahār

Necātī	4.Teşbīh olalı ḫaṭṭ-ı ruḫ-ı yāre benefşe Gönlümüz açar ān-ı çemen-āra benefşe
	5.ʿAḳlım esāsın eyledi fikr-i lebüŋ ḫarāb Başdan çıkardı āḫir o bī-çāreyi şarāb
	6.Ey ʿizzet [ü] seʿādet ile muʿteber-nişān Vey nām-ı pādişāh-ı cihāna maḳar-nişān
	7.Dilā cerīde-i ülfetden aduŋ eyle tirāş Ḳalender ol ki mücerredler ideler şābāş
	8.Belā yükinde fevt olalı ḳātır Şikeste ḫāl olupdur ḫayli ḫāṭır
Caʿfer Çelebi	1.Ṣad hezārān şükr kim teʾyīd-i Ḥayy-i lā-yenām ʿĀlemi ḳıldı muṭīʿ-i Ḫusrev-i ʿālī-maḳām
Kātibī	1.Meskenden ayırup gezdirür gerdūn Ne şeb-i tīr naṣīb itdi ne gül-gūn
	2.Nola gönlüm bugün sen yāra düşdi Rūz u şeb bu dil āh u zāra düşdi

Mecmuada bulunan şiirlerin ilk beyitlerini de, şairleriyle birlikte, bu tabloda vermiş olduk. Görüldüğü üzere toplam beş şairin 26 adet şiiri mecmuamızda mevcuttur. Bu tablonun mecmuada bulunan şair ve şiirlerin kolayca bulunmasında yararlı olacağını düşünmekteyiz.

2.5. Mecmuada Yer Alan Ayet ve Hadisler:

Klasik Türk edebiyatı eserlerimizin birçoğunda ayet ve hadislere yer verilmiştir. Yapılan bu iktibaslar ile anlatım daha da güçlendirilmiştir. Klasik eserlerimizde olduğu gibi, mecmuada da bu iktibaslara rastlanılmıştır. Daha sonraki araştırmalarda kolaylık sağlanması açısından, bu konuyu ayrı bir başlıkta değerlendirmeyi yararlı gördük. Mecmuada yer alan ayet ve hadisler şunlardır:

1. *levlāk*: Levlâke levlâke le-mâ halaktü'l-eflâk: "Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım." (Hadîs-i Şerîf-Kudsî)

   Sulṭān-ı her dü-kevn Muḥammed ki virdi Ḥaḳ
   Tāc u Burāḳ u ḫılʿat-i *levlāk* ü *veʾḍ- ḍuḥā* (K: 1, B: 5)

2. *veʾḍ-ḍuḫā*: "Kuşluk vaktine andolsun" (Duhâ Sûresi, 93/1)

   Sulṭān-ı her dü-kevn Muḥammed ki virdi Ḥaḳ
   Tāc u Burāḳ u ḫılʿat-i *levlāk* ü *veʾḍ- ḍuḥā* (K: 1, B: 5)

3. *lev busseti'l-cibāl:* Ve busseti'l-cibâli besse: "Dağlar serpildikçe serpildiği (zaman)." (Vâkıa Sûresi, 56/5)

Şerʿ üŋ esāsı olmaya hergiz ḫalel-pezīr
Lev busseti'l-cibāl ev *inşaḳḳatü's-semā* (K:1 , B: 11)

4. *inşaḳḳatü's-semā:* İẕe's-semāü'n-şaḳḳat: "Gök yarıldığı zaman." (İnşikak Sûresi, 84/1)

Şerʿ üŋ esāsı olmaya hergiz ḫalel-pezīr
Lev busseti'l-cibāl ev *inşaḳḳatü's-semā* (K:1 , B: 11)

5. *fe'nẓurū ile'l-āṣār:* Fenẓur ilā āṣārı raḥmeti'llāh…: "Bak Allah'ın rahmetinin eserlerine…" (Rum Sûresi, 30/50)

Mücāvirān-ı zemīne nidā ḳılup eydür
Müsebbiḥān-ı felek *fe'nẓurū ile'l-āṣār* (K:3, B: 4)

6. *men yuḥyi'l-iẓām:* Men yuḥyi'l-iẓāme vehiye ramīm: "Şu çürümüş kemikleri kim diriltecek?" (Yâsin Sûresi, 36/78)

Luṭfı mürde dilleri iḥyā idüp rūşen olur
Münkir-i ḥaşre cevāb ḳavl-i *men yuḥyi'l-ʿiẓām* (K:10, B: 56)

7. *ḫayru'l-ʾümūr evsaṭuhā:* "İşlerin en hayırlısı (ifrat ve tefrit olmayan) ortada olandır." (Hadis-i Şerîf)

Şeh-zādelerde şānuŋa eyā güher şeref
Ḫayrü'l-ʾümūr evsaṭuhe ŋōd yeter nişān (K: 12, B: 28)

8. *ve'n-necmi iẕā hevā:* "Aşağı kayan (inmekte olan) yıldıza andolsun." (Necm Sûresi, 53/1)

Tevżīʿ-i vaṣfuŋa nice ŋōş şerʿ u'z-zemīn
Metn-i metīn sūre-i *ve'n-necmi iẕā hevā* (K: 17, B: 18)

9. *Ve's-ṣubḥı iẕā teneffes*: "Nefeslendiği (ağardığı) an sabaha (and olsun)." (Tekvir Sûresi, 81/18)

10. *Ve'l-leyli iẕa secā:* "Sakinleştiği zaman geceye (and olsun)." (Duhâ Sûresi, 92/2)

Tāb-ı ruḫıyla ṭurresi tārınadur nişān
Ṣubḥi iẕā teneffese leyli iẕā secā (K. 17, B: 34)

11. faʿtebirū yā üli'l-ebṣār: "Ey akıl sahipleri ibret alın!" (Haşr Sûresi, 59/2)

Nebāt ḥaşr olup levḥ-i dilde ḳudretden
Yazıldı [anda] *faʿtebirū yā üli'l-ebṣār* (K: 19, B: 8)

2.6. Metnin Kurulumunda Gözetilen Esaslar:

Çalışmanın konusunu teşkil eden *06 Mil Yz A 3810* numaralı mecmua metni oluşturulurken kullandığımız metotlar şu şekildedir:

Metin hazırlanırken yapılan ilk çalışma, mecmuada yer alan şiirlerin transkripsiyon harfleriyle latinize etmek oldu. Bu çalışma sırasında, mecmuada şiiri bulunan şairlerin, varsa, yayınlanmış divanlarını veya divanları üzerinde yapılmış çalışmaları edindik. Bu ön çalışma, mecmuada okunması neredeyse imkânsız olan kısımların okunmasında yardımcı olduğu gibi, mecmuadaki şiirler ile divanlardaki şiirlerin mukayese edilmesine yarar sağladı.

Mecmuadaki şiirler ile yapılan çalışmalardaki şiirler karşılaştırıldı. Karşılaştırmada kullanılmak üzere yapılan bilimsel çalışmalar ile birlikte, bazı divanların yazmalarına da ulaşıldı. Yapılan mukayese sonucu ortaya çıkan farklılıklar, eksiklikler, yanlışlıklar dipnotta gösterildi.

Mekayese esnasında anlam ve vezin önceliğimiz oldu. Şöyle ki, farklılıklarda her iki kelime de anlam ve vezin bakımından uygun ise mecmuadaki şekli esas alındı. Ama mecmuadaki kelime değil de divandaki kelime daha uygunsa bu durumda divandaki esas alındı.

Karşılaştırma yapılırken, dipnotta fark gösterilen iki kelimenin arası iki nokta (:) ile ayrıldı. Doğru bulunan veya tercih edilen önce, yanlış bulunan veya fark gösterilen kısım sonra yazıldı. Dipnotta farklılıklar gösterilirken ilgili beytin numarası ile birlikte, beyit mısraları "a" ve "b" harfleri kullanılarak belirtildi. Bentlerle yazılan şiirlerde ise bent numaraları romen rakamları ile yazıldı.

Karşılaştırma sonucu bulunamayan şiir, bent, beyit, mısra ve kelimeler belirtilmek için (-) işareti kullanıldı. Örneğin Sevdâyî divânında bulunmayan bir beyit mecmuadaki beyit numarası ile beraber (3 -SD) şeklinde gösterildi.

Mecmua ile karşılaştırma yaptığımız diğer eselerde bulunan şiirlerin beyit sıralamalarındaki farklılık oldukça fazla olduğundan dolayı, bu farklılıklar dipnotta gösterilmedi. Beyit veya mısralarda tamamen farklılık olduğu durumlarda ise, fark gösterilmesi yerine, beyit veya mısranın tamamen dipnota kaydedilmesi uygun görüldü.

Divanda olup mecmuada bulunmayan eksik kelimeler köşeli parantez içinde yazıldı. Mecmuada anlam veya vezin olarak eksik kalmış beyitlerde de köşeli parantez kullanılarak metin tamiri yapıldıı.

Mecmuada bulunan ayet ve hadisler belirtilmek için italik yazı kullanıldı. Dipnotta ayetlerin sureleri ve ayet numaraları verildi. Bunların anlamları da dipnotta yazıldı.

Metin kurulumunda şairlerin yaşamış olduğu dönemin dil özellikleri esas alınmaya çalışıldı.

Mecmuada okunamayan kelimeler (….) şeklinde belirtildi. Veznin uymadığı beyitlerin sonlarına ise (?) işareti konulması uygun görüldü. Emin olunamayan kelimeler altı çizili olarak verildi.

Şiirler tamamen mecmuadaki sıra ile verildi. Şiirlerin hepsi numaralandırıldı. Beyitler de baştan sona numaralandırıldı. Bent şeklindeki şiirlerde ise bentler, romen rakamlarıyla numaralandırıldıktan sonra mısra numaraları verildi.

Mecmuada kayıtlı bulunan sayfa numaralarının sırası bir noktada bozulmuş olduğu için, bozulan yerden itibaren numaralar normal sırasında yazılmıştır. Böylece mecmuayı derleyen tarafından veya daha sonra mecmuayı numaralandıran kişi tarafından yapılmış olan hata giderilmiş oldu.

Transkripsiyonlu Metin

M.71b **BİSMİLLĀHİRRAḤMĀNİRRAḤĪM**

Naʿt-ı Sevdāyī

1

Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün
Mużāriʿ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1 Ey āfitāb-ı burc-ı semāvāt-ı enbiyā
Vey gevher-i netīce-i deryā-yı kibriyā

2 Ey ẕāt-ıla mükerrem ü aḫlāḳ-ıla kerīm
Vey ism-ile Muḥammed ü vaṣf-ıla Muṣṭafā

3 Ravżaŋ behişt zāʾiridür ḥūr ile melek
Kaʿbe ḳapuŋ mücāviridür Merve vü Ṣafā

4 Her dem ḳapuŋda micmere-gerdān durur şimāl
Dāʾim öŋüŋde mirvaḥa-cünbān durur ṣabā

5 Sulṭān-ı her dü-kevn Muḥammed ki virdi Ḥaḳ
Tāc u Burāḳ u ḫılʿat-i *levlāk** ü *veḍ- ḍuḥā***

6 Dīnüŋ ḳılıcı pertevidür şems ile ḳamer
Şerʿüŋ livāsı perçemidür ṣubḥ ile mesā

7 Yastandı āsitānın ol ümmet ki sen şehüŋ
İtmedi gird-i bāliş-i ḫurşīde ittikā

8 Dārü's-selām itdi selāmuŋdan iltimās
Ẕātü'l-ʿimād ḳıldı cenābuŋa iltićā

9 Luṭf [u] kemāl [ü] ḫulḳuŋa maẓhar durur temūz
Ḳahr-ı celāl-i ḫışmuŋa maẓhar durur şitā

10 Cismüŋe sāye olmasa ṭaŋ mı ey rūḥ-ı pāk
Rūḥuŋ olur mı sāyesi ey sāye-i Ḫudā

11 Şerʿüŋ esāsı olmaya hergiz ḫalel-pezīr
*Lev busseti'l-cibāl** ev *inşaḳḳatü's-semā***

---

1 **M.71[b],** Sevdāyī, *Dīvān*, s. 34
1b Dürr-i yetīm der ṣadef-i baḥr-ı aṣfiyā SD.
* *levlāk:* Hadīs-i Kudsī *; "Levlāke levlāk lemā ḫalaḳtü'l-eflāk.", "Sen olmasaydın, sen olmasaydın (ey Muhammed), felekleri yaratmazdım."*
** *veḍ-ḍuḥā:* Kur'ān-ı Kerīm 93/1. " Kuşluk vaktine andolsun."
7a āsitānın: āsitānını M.
7b gird: kevn SD.

12 Gerçi ki ẕātuŋ olmış idi Ḫātemü'r-rusül
Ḥaḳ cümle enbiyāya seni ḳıldı pīşvā

13 Ẕātuŋ cihāna ʿillet-i ġāʾiyyedür kʾanuŋ
Maḥżā maḥabbetine yaradıldı mā-sivā

14 Zer eyler idi mihrüŋ ile ḳalbi ḫākini
Ger bilse idi ṭālib-i ikṣīr-i kīmyā

15 Luṭfuŋ bahārı gül-şen-i cān gibi rūḥ-baḫş
Ḫulḳuŋ nesīmi bād-ı cinān gibi dil-güşā

M.72a 16 Enfās-ı luṭfı mürdelere muʿṭī-i ḥayāt
Ayaġı tozı dīde-i aʿmāya tūtiyā

17 Şaḳḳ itdi māhı gökde benān-ı nübüvvetüŋ
Ehl-i ḍalāle muʿcizeŋ olmaġa reh-nümā

18 Bū Cehl ü Bū Leheb ne bilür ḳadrüŋi senüŋ
Ḥaḳ kibriyāŋı derk idemez rūḥ-ı evliyā

19 Rūşen budur ki ʿālem-i maḥşerde ʿāḳıbet
Senden umar şefāʿati mecmūʿ-i enbiyā

20 Ẕāt ü ṣıfātı mecmaʿ-i ʿilm ü kemāl ü faẓl
Cūd-ı vücūdı kān-ı kerem maʿden-i seḫā

21 Yevmü'l-cezāda luṭf u kerem ḳıl şefāʿat it
SEVDĀYĪ çünki ʿāṣī vü mücrim varur şehā

22 Çün muḳtedā-yı ḫalḳ-ı cihān oldı ḳahrınuŋ
Devlet anuŋ ki ḳıldı saŋa cāndan iḳtidā

23 Menʿ itme teşneden ḳaṭarāt-ı teraḥḥümi
Çün baḥr-i luṭfuŋa dil ü cān oldı āşinā

24 Müʾminlere şefāʿatüŋ olduḳça eylesün
Ḳahruŋ ḳılıcı cānına müşriklerüŋ cezā

---

* *Lev busseti'l-cibāl:* Kur'ān-ı Kerīm 56/5. *"Dağlar serpildikçe serpildiği (zaman)."*
** *inşaḳḳatü's-semā:* Kur'ān-ı Kerīm 84/1. *"Gök yarıldığı (zaman)."*
13 –SD.
16a luṭfı: luṭfuŋuŋ M.
18b Ḥaḳ: Çün SD.
20a Ẕāt ü ṣıfātı mecmaʿ-i faẓl ü kemāl [ü] ʿilm SD.
20b Deryā-yı cūd u kān kerem-i maʿden-i seḫā SD.
22 –SD.
23a teraḥḥümi: şefāʿati SD.

Ḳaṣīde-i Sevdāyī

2

Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün
Mücteẕẕ + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1 Sepīde-dem ki bu ṭāvūs-ı çarḫ-ı zer-efşān
Bisāṭ-ı bām-ı felek üzre gösterür cevelān

2 Getürdi çünki bu şeh-bāzı ṣubḥ-ı şeh-bāzdur
Hemān-dem oldı görüp anı zāġ-ı şeb perrān

3 Çü ṣubḥ uyardı buna ṭārem üzre bir ḳandīl
Münevver oldı anuŋla bu ṭāḳ-ı heft-eyvān

4 Ṣanasın odlara yandı ṭutuşdı ḫāne-i ṣubḥ
Ya gice ḫırmenine düşdi āteş-i sūzān

5 Ya dōst ḫaṭṭ-ı ġubārın götürdi ḫaddinden
Ya açdı burḳaʿ-i zülfin yüzinden ol cānān

M.72b 6 Ya Hindī milketini fetḥ ḳıldı leşker-i Rūm
Ya Çīn ḳalʿasını şāh-ı kişver-i Oẕmān

7 Didüm bu nūr nedür dil didi ki āgāh ol
Ki ʿarż-ı hüsn-i cemāl itdi bir meh-i tābān

8 Cemāli şemʿine pervāne māh-tāb-ı münīr
Yaŋaġı mihrine kim ẕerre āfitāb-ı cihān

9 Bu şiʿr-i nāzüki ol gül-ʿiẕār-ı ġonçe lebe
Oḳurdı zārī ḳılup nāle ile bülbül-i cān

10 Zihī nihāl-i boyuŋ serv ü cūy-bār-ı revān
Ṭarāvet-i gül-i rūyuŋ bahār-ı ʿālem-i cān

11 Cigerde dāġ-ı firāḳuŋ göŋülde nār-ı ġamuŋ
Birisi daʿviye maʿnī birisi ʿışḳa nişān

12 Çerāġ-ı ḥüsnüŋ içün şemʿ-i rūz pervāne
Kemend-i zülfüŋ içün bād-ı ṣubḥ ser-gerdān

---

2 **M.72a,** Sevdāyī, *Dīvān*, s. 39.
2a şeh-bāzı: ʿanḳāyı SD.
3a uyardı: olırdı SD.
6 –SD.

13 Dökülür ayaġa yaşlar çözerse zülf-i girih
Yile virür nice cānlar içer[se] laʿl-i dehān

14 Şarāb-ı laʿli-y-içün çek dilā ġam-ı zülfin
Ki ẓulmet içre olur āb-ı çeşme-i ḥayvān

15 Gehī ḥadīṣ dehānuŋ ile nuṭḳ-ı teng-i mecāl
Ḳılam ḥikāyeti zülfüŋle geh şikeste zebān

16 Dirīġ ġurbet elinden ki gülmedüm bir dem
Fiġān ü fürḳat ü ġamdan ki gülmedüm her ān

17 Mesāfe ṭūl ü dırāz ü ẕaḫīre zād-ı ḳalīl
Ayaḳda bend-i belā vü başumda bār-ı girān

18 Hevā derūnda tenüm ḫāk-sār olup āḫir
Ṣuya ṣavurdı tozum dest-i gerdiş-i gerdān

19 Uzatmasun daḫı gerdūna dek cefā elini
Ki dutdı ʿālem-i āfāḳı ʿadl-i şāh-ı cihān

M.73a 20 Şeh-i cihān-ı kerem Bāyezīd Ḫān kim anuŋ
ʿAṭā-yı kemteridür māl-i genc-i mülk-i cihān

21 Serīr-i ḳadrine bir pāyedür ṭoḳuz gerdūn
Biḥār-ı cūdına bir ḳaṭredür yedi ʿummān

22 Per-i kebūter-i menşūrıdur hümā-sāye
Nişānıdur düm-i ṭāvus-ı cennet-i rıḍvān

23 Kemīne muṭrıb-ı bezmüŋ hezār çün Nāhīd
Kemīne bende-i ḳadrüŋ hezār çün Keyvān

24 Zebān-ı kilkidür āfāḳa Ḳāsımü'l-erzāḳ
Beyāż-ı tīġidür İslām'a ḳāṭıʿ-ı bürhān

25 Muḳaddemāt dü-kevni ki ḳıldı Ḫaḳ tertīb
Bu ẕāt-ı ekberi tā müntic oldı ol bürhān

26 Nesīm-i ḫulḳuŋ ile gül-sitān-ı cān ḫurrem
Seḥāb-ı luṭfuŋ ile lāle-zār-ı dil ḫandān

27 Düşürdi mihr-i dilüŋ çarḫa pertev-i himmet
Bıraḳdı ebr-i kefüŋ baḥre sāye-i iḥsān

20a Şeh-i cihān-ı kerem Ḳorḳud yegāne ki anuŋ SD.
20b ʿAṭā-yı kemteridür genc ü māl-i mülk-i cihān SD.

28 Feżāʾilüŋde senüŋ ʿāciz oldı derk-i ʿuḳūl
Medāyiḥüŋde senüŋ ḳāṣır oldı nāṭıḳ-ı cān

29 Nüfūs-ı mekteb-i ʿilmüŋde ṭıfl ebced-ḫᵛān
ʿUḳūl-i meẕheb-i reʾyüŋde pīrdür nādān

30 Bedīʿ-i ʿilm-i meʿānīŋi nice medḥ ide dil
Çü metni olmaz anuŋ lafẓ-ı manṭıḳ ile beyān

31 Ṭabīʿatüŋde ne ḥikmet ḳodı Ḫudā ki sözüŋ
Virür ḥarāret-i derde ḥalāvet-i dermān

32 Hücūm-ı raḫşuŋ içün ṭūl-ı arż bir menzil
Neberd-i ḫaṣmuŋ içün arż [u] āsumān meydān

33 Hebā ider anı ḳahruŋ yili hücūm ile
ʿAdedde leşker-i aʿdā olursa dīk-i revān

M.73b 34 Hemīşe ẕihn-i münīrüŋ öŋünde rūşendür
Fünūn-ı ʿilm-i Felāṭūn ü ḥikmet-i Loḳmān

35 Delīl-i ḳatʿī ne lāzım kemāl-i faẕluŋ içün
Degül çü behcet-i ḥurşīde ḥācet-i bürhān

36 Gözine sürmek içün küḥl idüp izüŋ tozı
Ḳapuŋda zülfini cārūb ḳıldı ḥūr-ı cinān

37 ʿAceb ne sāye-i ḥaḳdur hümāsı himmetüŋüŋ
Ki ṣaldı ʿālem-i āfāḳa ẓıll-i emn ü emān

38 İşitse şiʿrini Sevdāyī'nüŋ Kemāl* ü Ẓahīr**
Ṣanurlar idi Süleymān'a medḥ oḳur Selmān***

39 Dirīġ ki āteş-i faḳr ile yandı **SEVDĀYĪ**
Eger irişmez ise āb-ı raḥmetüŋ hemān

40 Hemīşe tā gül ü necm ile sebze-zār-ı semā
Müzeyyen ola çü gül-zār-ı cennet-i rıḍvān

28a senüŋ: anuŋ SD.
28b senüŋ: anuŋ SD.
33a Hebā: Çaba SD.
36 –SD.
* Kemāl-i Isfahānī (ö. 638/1240)
** Ẓahīr-i Faryābī (ö. 598/1201)
*** Selmān-ı Sāvecī (ö. 778/1376)

41 Riyāż-ı ʿömrüŋ olsun çü gül-sitān-ı İrem
İrişmesün güline gerd-i gerdiş-i gerdān

42 Hemīşe ʿīd-i ʿarūsında sen cüvān-baḫtuŋ
ʿAdūsı gāvını mezbaḫa eylesün ḳurbān

Ḳaṣīde-i Sevdāyī

3

Mefāʿilün Feʿīlātün Mefāʿilün Feʿilün
Mücteẕẕ + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1 Sepīde-dem ki Mesīḥā-dem oldı faṣl-ı bahār
Nebāta neşv [ü] nemā virdi ebr-i gevher-bār

2 Açıldı lāle vü gül yāsemen ile sünbül
Riyāż-ı cennete döndi ḥażīre-i gül-zār

3 Nigār-ḫāne-i Mānī-i Çīn'e döndi zemīn
Kim oldı nüsḫa-i Erjeng anda naḳş-ı nigār

4 Mücāvirān-ı zemīne nidā ḳılup eydür
Müsebbiḥān-ı felek *feʾnẓurū ileʾl-āṣār*[*]

5 Beyāż-ı çeşmine yoḳ nergisin teʿāla'llāh
Kim anda ḫīre olur dīde-i ülü'l-ebṣār

M.74a 6 Zemīne yazmaġa Rūmī Ḫıṭā'yı bıraḳdı
Zamāne virmek içün zīb-i naḳş bend-i bahār

7 Getürdi ḳıl ḳalemin bāġa ṭurre-i sünbül
İletdi gül-şene lāle devāt-ı ʿanber-bār

8 Miṣāl-i ġāliye-būdur nesīm-i micmere-sūz
Cenūb-ı çihre-güşādur Zülāl-i āyīne-dār

9 Hezār ḫaṭṭ-ı çemen müstaḳīm bī-cedvel
Hezār dāyire-i ġonce vā-beste bī-pergār

41a Riyāż-ı: Bahār-ı SD.
42 –SD.
3 M.73b, –SD.
* *feʾnẓurū ileʾl-āṣār: Kurʾān-ı Kerīm, 30/50. "Bak Allah'ın rahmetinin eserlerine."*

10 Zemīni Mānī-i Ḳudret münaḳḳaş itmek içün
Yazıldı levḥ-ı çemende temāṣül ezhār

11 Gülüŋ cemāline ḳarşu çemende nuṭḳa gelüp
Oḳurdı bu ġazeli ʿandelīb-i ḥōş-güftār

12 Dirīġ ki olmadı ʿālemde yār bī-aġyār
Fiġān ki bitmedi hergiz çemende gül bī-ḫār

13 Ḳopardı ʿışḳ ile Vāmıḳlayın fiġān bülbül
Meger ki ḥüsn ile ʿAzrā'ya beŋzemiş gül-zār

14 Zemīni zemzemesi dutdı ter terāne-y-ile
Çü bir nefes ṣuya ʿarż itdi ʿārıżuŋ dīdār

15 Şerār-ı şavḳuŋ ile lālenüŋ dilinde kebāb
Şarāb-ı ʿışḳuŋ ile nergisüŋ gözinde ḫumār

16 Fiġān ki nergis-i mesti bu serv ü lāle ruḫuŋ
Ki gūşe gūşe ḳılur ḳatl merdüm-i hūş-yār

17 Meger ki lāle bilüpdür vefāsı yoḫ dehrüŋ
Ki bir nefes ḳomaz elden ayaġı leyl ü nehār

18 Gel imdi ʿārif iseŋ çünkim oldı mevsim-i gül
Geçer bu fırṣatı fevt itme ki ziyān zinhār

19 Elüŋe gül gibi bir cām al olma meyl-i cām
Şarāb ü çeng ü rebāb ile eyle ʿīş-i bahār

M.74b 20 Çehār çetr-i ġam ez-dīl-i bürd çi güne çehār
Şarāb ü āb-ı revān sebze-zār u rūy-ı nigār

21 Revā mı tevbe dem-i gülde mülden ey ṣūfī
ʿAle'l-ḫuṣūṣ ola bir sāḳī-i sīmin-ruḫsār

22 Kim ola ruḫları gül laʿli mül ṣaçı sünbül
Dehānı piste ola laʿli şehdi sükker yār

23 Çü ʿömr dādını alduŋ bu dehr-i fānīden
Bu luʿb ü lehv ü ṭarabdan gel eyle istiġfār

24 Çehār çetr-i ġam ez dīl-i bürd çi güne çehār
Namāz ü rūze vü tesbīḥ ü her dem istiġfār

25 Yüzüme def gibi dest-i felek ṭabançe urup
Bilümi çeng-ṣıfat bükdi ḳıldı zār nizār

26 Zamāne semʿi aṣemm olmasaydı yer yer aŋa
Dineydi dīde niçün oldı ḫūn-ı Ẕül-feḳār

27 Cihān gözi yüzüme baḳmadı güle bir dem
Ki ḥālüm aġlayu esrārumı ḳılam iẓhār

28 Gözüm yaşı gibi ġarḳ eyledi başumdan aşup
Şikāyet-i sitem-i çarḫ-ı ẓālim ü ġaddār

29 Bu ẓulm defʿine ḳaṣd itmedi kimesne meger
Vezīr-i ʿādil ü sulṭān-ı ʿadl ü dād-güẕār

30 Vezīr-i ḥażret-i sulṭān-ı kām-rān destūr
Sikender-āyīne vü Cemşīd-rāy ü Dārā-dār

31 Muḥammed-āyet ü Aḥmed-cenāb ü Ḫayder-dil
Ḥasan-ḫaṣāʾil ü Yūsuf-liḳā Hüseyn-āṣār

32 Zamān müsāʿid ü iḳbāl bende baḫt nedīm
Felek muṭīʿ ü cihān nīk-ḫᵛāh devlet yār

33 Ḳażā tüvān ü ḳader ḳudret ü sitāre siyāh
Zamān sürʿat ü gerdūn şükūh ü kevn vaḳār

M.75a 34 Egerçi devletüŋ oldı cüvān ü reʾyüŋ bīd
Ḳapuŋ meṣāliḥ pīr ü civāna oldı ḳarār

35 Ṣadā-yı gürz-i girānuŋla berḳ-ı tīġuŋdan
Düşüp durur güneş-i raʿşe-i āsumāna devvār

36 Sen olʿulüvv-i naẓarsın hümā-yı himmetüŋüŋ
Ki zīr-i sāyesidür evc-i ṭārem-i devvār

37 Cemāl-i fetḥ ü ẓafer üzre ẓıll-i çāderüŋüŋ
Meṣel-i ḫāl-i siyāh ü nigār-ı lāle-ʿiẓār

38 Serīr-i mülke Süleymān-ı ins ü cānsın sen
Elüŋde mühr-i ḫılāfet boyuŋa şerʿ-i şiʿār

39 Miyān-ı bezm-i serāyuŋda Zühredür raḳḳāṣ
Atuŋ öŋünce meh-i nev ġulām-ı ġāşiye-dār

40 Şebāne bezmüŋ içün māh şemʿ-dān-ı efrūz
Seḥerde rezmüŋ içün mihr tīġ-i kīne-güzār

41 Birisi Rūmī biri Hindū'dur ki ḫıdmet ider
Ḳapuŋda nevbet ile rūz u şeb bu leyl ü nehār

42 Keremde keffüŋe temṣīl olurdı fi'l-cümle
Maṭar yirine dürer yaġdururdı ebr-i bahār

43 Zihī hidāyet-i Ḥaḳḳ kim zamān-ı ʿadlüŋde
Menāhīden ḳamu ḫalḳ itdi yek-ser istiġfār

44 Kimesne ḳalmadı ḥayrān meger dil-i ʿāṣıḳ
Kimesne olmadı sarḫōş meger çeşm-i nigār

45 Senüŋ gibi ḳafes-i ʿāc-ı çarḫ **SEVDĀYĪ**
Getürmedi daḫı bir ṭūṭī-i süḫan-güftār

46 Kim ola naẓm-ı dil-āvīzi dür gibi manẓūm
Güher gibi ṭuta ṣarrāflar tamām ʿāyār

47 Kim anı ʿıḳd-ı Ṣüreyyā gibi ʿarūs-ı felek
Ḳulaġına geçüre miṣl-i lüʾlüʾ-i şeh-vār

48 Virüp ʿinān-ı murādın eline nādānuŋ
Ḥaḳīr idemez ehlini çarḫ-ı nā-hem-vār

M.75b 49 Hemīşe Gāve çü gerdūn-ı dūna tābiʿdür
ʿAceb mi şuʿle-nevāz olsa çarḫ-ı kej-reftār

50 Şehā bu varṭada **SEVDĀYĪ** n'ide gel elin al
Ki ṣaldı ayaġa anı çarḫ-ı ẓālim ü ġaddār

51 Zamāne gül-şeni içre ġarīb bülbüldür
Ḳoma kim eyleye tīr-i sipihr dil-efkār

52 Bugün sen aŋa şefīʿ ol ki yarın anda saŋa
Şefīʿ saŋa ola Seyyid-i ṣıġār u kibār

53 Belā düketdi baġrumı pāre pāre ḳılup
İşüm gücüm giceler oldı nāle vü āh ü zār

54 Ṣenā ki bülbül-i destān-serā ṣenālar idem
Duʿāya el götüre bāġ içinde serv ü çenār

55 Saŋa bu rūz-ı mükerrem mübārek olup ola
Ḳapuŋda yoluŋa ḳurbān düşmen-i ġaddār

Ḳaṣīde-i Sevdāyī

4

Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1 Geçdi gül mülk-i çemen taḫtına sulṭān-şekil
Lāleler durdı ayaġ üstine dīvān-şekil

2 Şāh-ı gül mülk-i çemende ne ʿaceb oldı ʿazīz
Gösterür ʿadl yüzin Yūsuf-ı Kenʿān-şekil

3 Gül ü ezhār ile bāġı bezedi ebr-i bahār
Ġonce-ḥūr oldı çemen ravża-i rıḍvān-şekil

4 Cāmı nergis ḳomaz elden çü bilür āḫiri kār
Berg-i ʿömrin yel alur lāle-i nuʿmān-şekil

5 Lāle laʿlīn ḳadeḥi pür idüben cām ṣunar
Ehl-i meyüŋ eline sāḳī-i sulṭān-şekil

6 Oturup taḫt-ı zümürrüdde gül-i laʿlīn-tāc
Medḥ oḳur bülbül aŋa murġ-ı ḫoş-elḥān-şekil

7 K'ey leṭāfet çemeninde gül-i ḫandān-şekil
Ṣalınursuŋ yaraşur serv-i ḫırāmān-şekil

M.76a 8 Kaʿbe-i kūyuŋa ʿazm eyleyicek āh-ı raḳīb
Baġla[dı] yollarumı ḫār-ı muġaylān-şekil

9 Gülse ṭaŋ mı yüzüme yār naẓar itdükçe
Oldı çün ruḫlarımuŋ rengi zaʿferān-şekil

10 Gözinüŋ siḥrini iʿcāz ile defʿ itmek içün
Gösterür Mūsā gibi zülfini ṣuʿbān-şekil

11 Gördi baġrum delinüp ney gibi feryād iderim
Şecer-i sīneme od urdı ney-istān-şekil

---

4 **M.75b ,** Sevdāyī, *Dīvān*, s.49.
2a oldı : olsa SD.
3a Gül-dān mārla bāġı bezedi ebr-i bahār SD.
7a K'ey : Ey SD.
10b Gösterür zülfini Musā gibi ṣuʿbān şekil SD.
11b feryād: efġān SD.

12 Tīġ-i ġamzeyle ṭutar ḥüsnüŋi çeşmüŋ nitekim
Rubʿ-ı meskūnı şeh-i Rüstem-i Destān-şekil

13 Bāyezīd-i Şeh-i ʿĀdil kim anuŋ seyfini Ḥaḳ
Aṣdı ʿarş ayaġına şems-i dıraḫşān-şekil

14 İns ü cin emrine rām olmaġ içün virdi Ḫudā
Ḫātem-i ʿizz ü şeref mühr-i Süleymān-şekil

15 Oldı ṣuġrā ile kübrā gibi ʿālem tertīb
Tā ki maṭbūsını müntic ola bürhān-şekil

16 Sen Süleymān-ı zamānsın ne ʿaceb bendelerüŋ
Taḫt-ı Belḳīsı ṭuta Āṣaf-ı devrān-şekil

17 Serverā terbiyet-i luṭfuŋ ile faṣl-ı şitā
Bitirür sünbül ü gül faṣl-ı ḥazīrān-şekil

18 Sāḳī-i bezmüŋ eger cürʿa döker yeryüzine
Ölüyü diri ḳılur çeşme-i ḥayvān-şekil

19 Kim seʿādetlü işigüŋden ırāġ olursa
Naḥs-ı ekberdür anuŋ ṭāliʿi Keyvān-şekil

20 Kim izüŋ tozına yüz sürmege reml urdı ise
Ṣaʿd-ı ekberdür anuŋ yılduzı liḥyān-şekil

21 Şeş cihetden çeküp ıṭnāb-ı zeri heft-nücūm
Ḳurdı nüh çāderi çarḫ üstüŋe eyvān-şekil

M.76b 22 ʿArż ider ʿāleme eksüklügini cevherimüŋ
Vezn idüp burc-ı sitārem beni mīzān-şekil

23 Ḳafes-i ġamzeŋe ben nuṭḳ ile ṭūṭī-ṣıfātum
Mışr-ı maʿnīde sözümdür şeker-istān-şekil

24 N'eyleyem ṭāliʿim olmadı müsāʿid düştüm
Ḫᵛār-ı ḫalḳ arasına faḳr ile ʿüryān-şekil

25 Dest-gīr ol demidür luṭf ḳıl üftādeŋe kim
Düşmişem pāy-ı liyām altına nādān-şekil

26 Çün ṭapuŋ ʿadl ü şecāʿatle durur Şāh Üveys
Himmet it tā kim ola bende de Selmān-şekil

13a Ḳorḳud ol server-i ʿādil kim anuñ seyfini Ḥaḳ SD.
17b faṣl-ı ḥazīrān şekil: māh-ı ḥazīrān şekil SD.
26b Himmet it ben de olam şiʿir ile Selmān-şekil SD.

27 Dil-i **SEVDĀYĪ** bu sevdā ile dīvāne olur
Himmetüŋ olmaz ise derdine dermān-şekil

28 Nitekim bām-ı felek farḳına pervāz idüben
Mihr cevlān ide ṭāvūs-ı ḫırāmān-şekil

29 Devletüŋ güllerinüŋ gül-şeni ter tāze olup
Şāḫ-ı ser-sebz ola gül-bün-i reyḥān-şekil

Ḳaṣīde-i Muḫliṣī

5

Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1 Münşi-i ḳudret elüme şundı bir müşgīn ḳalem
Didi kim naḳş eyle levḥ-ı cāna ʿanberden raḳem

2 Hem-dem oldı rūz-ı nev-rūz ile gül-şende nesīm
Ġāfil olma ʿāḳil-i gül-şende ur ṣıdḳ ile dem

3 Ḫoş naẓar it kim yine ʿĪsī-nefes olup ṣabā
Nice cān virür nebāt emvātına gör ṣubḥ-dem

4 Çekmese tīġ-ı ġılāfı bīd-i sūsen ḫançerin
ʿÖmr sermāyeŋ cihān mülkinden olmaz idi kem

5 Rūz-ı nev-rūz oldıġına şöyle germ oldı cihān
Muʿtedil oldı mizācı ḳalmadı hergiz şiyem

6 Dōst ḳaddine müşābihdür diyü servüŋ bugün
Ṣaçdı eşcār-ı çemen başına yüz dürlü direm

M.77a 7 Būy-ı zülf-i yār zülfinden benefşe almaġa
Bāġa gelmiş almamış ol bu sebebdendir direm

8 Gül yüzinden çün tecellī itdi envār-ı cemāl
Bülbül-i şūrīdeʾi dutdı seḥer gül-şende dem

9 Ġonce-i ġannāc öŋünde mest olup durur müdām
Āh ü efġān ile anuŋ medḥin oḳur dem-be-dem

28a idüben : ḳılup SD.
29a Devletüŋ : ʿİsmetüŋ SD.

5 M.76b

10 Sen de ḫāmūş olma bu dem ol şeh-i devrān içün
Eyleyüp medḥ ü duʿā yaz anı berg-i gülde hem

11 Ẓıll-i Ḥaḳ şāh-ı serīr-i salṭanat Ḫān Bāyezīd
Faḫr ider sulṭānlar olursa rikābında ḫadem

12 Südde-i der-gāhına yüz yirde ger yüz sürmese
Başı göge irişüp mihr olmaz idi muḥterem

13 Meclisinde lāle-i laʿlīn ġılāle cām ile
Bir ayaġ üstine ḫıdmet itmege baṣdı ḳadem

14 Gördügümce ṭalʿat-ı ġarrā-yı ʿizzet tābuŋı
Rūm'a ṭoġdı āfitāb-ı ṣubḥ-ı şefḳat ṣanurem

15 Pertev-i nūr-ı cemālüŋ ḳūt-ı rūḥ-ı kāyināt
Zīver-i fażl ü kemālüŋ oldı ʿālemde ʿalem

16 Heybetinden ṣanurem samsām ḫūn-efşān göŋül
Ḳanda aʿdā var ise ḳanlar yudarlar lā-cerem

17 Ḫavf-ı tīrüŋden kemān gibi büküldi ḳadd-i çarḫ
Rūz u şeb ol ḳorḳudan döker şafaḳ eşk ile dem

18 ʿUmde-i maḳsūd-ı ʿālem dürr-i deryā-yı ʿaṭā
Zübde-i Maḥmūd-ı Ādem menbaʿ-ı ḫulk u şiyem

19 Rūy-ı ʿadlüŋdür meger āyīne-i luṭf-ı İlāh
Kim cihān rūşen olup andan ṣafāyı buldı hem

20 Mürdeyi iḥyā ider cān-baḫş olup āb-ı ḥayāt
Baḥr-ı luṭfuŋdan meger irdi aŋa bir ḳatre nem

21 Mihrdür ʿadlüŋ zamāna līk mihr-i bī-zevāl
Rūḥdur ẕātuŋ cihāna līk rūḥ-ı mürtesem

M.77b 22 Refʿ-i rāyātuŋ ʿadūlar ḳalbini kesr itmege
Naṣb-ı devletde ḳılıcuŋ cerine fetḥ oldı żemm

23 Ḫāme-i ʿadlüŋle ṭolmışdur meʿānīden beyān
Nāme-i bezlüŋle yazmışdur bedāyiʿden ḳalem

24 Āsitān-ı devletüŋ dārında der-bān olmaġa
Ḫusrevā lāyıḳ degüldür Erdeşīr ü Güstehem

25 Nice yıllar oldı kim biŋ biŋ göz ile seyr ider
Görmedi bu çarḫ senüŋ gibi sulṭān-ı kerem

26 Gül-sitān-ı midḥatüŋ ṣaḥnında cevlān gösterüp
Bu ġazel ḳavli ile cān bülbüli eyler naġem

27 Nev-bahār-ı ʿārıż-ı gül-gūnuŋ ʿarż it ey ṣanem
Rūz-ı nev-rūzī olup ḳalmaġa dilde ebr-i ġem

28 Laʿl-i cān-baḫşuŋ hevāsı şevḳı ile āh kim
Mey yirine içdügüm ḫūn-ı cigerdür dem-be-dem

29 Bu muḥaḳḳaḳ kim berāt ḥüsnüŋüŋ tevḳīʿi durur
Ḫaṭṭ-ı reyḥānī ki olmış berg-i gül üzre raḳem

30 Bāġ-ı ʿālem ʿaks-i rūyından kim oldı lāle-zār
Nāz ile geldi çemen ġunc ile açdı ġonce fem

31 ʿĀrif iseŋ yüri ol rinde mürīd ol ṣıdḳ ile
Bāde-i şeyḫ ide ʿömrin virmeye bāda bu dem

32 Bula ḥavrā ile Firdevs'üŋ ṣafāsı lezzetin
Gül-şen içre kime kim ola muṣāḥib bir ṣanem

33 Niʿmet-i cūd-ı ḫavāṣṣa n'ola itdüŋse eḫaṣṣ
Minnet Allāh'a ki şāhuŋ ḫ^{v}ān-ı luṭfıdur eʿamm

34 Ol şeh-i kişver-güşā kim nūr-ı ʿadlinden bugün
Gitdi ʿālemden ẓulümden ḥāṣıl olan her ẓulem

35 Ḫastedür tiryāk-i cūdından ḳamu mār-ı ṭamaʿ
Bestedür fitrāk-i ʿadlinden ḳamu dest-i sitem

M. 78a 36 Kendözin ezhār ile zeyn eylemiş cennet-miṣāl
Ṣoḥbet-i cān-baḫşuŋa irem diyü Bāġ-ı İrem

37 Baş ḳoyup yüz sürmese nergis ayaġuŋ tozına
Tāc-ı zer mi geydürirdi aŋa gül-şende nesem

38 Bir Süleymān'sın ḳapuŋda nice Āṣaf ṣaf dutar
Bir Sikender'sin ki saŋa ehl-i ḥikmetdür ḫaşem

39 Devletüŋde gül gibi ḫandān olup durur nihān
Var ise giryān hemān ebr-i bahār ile yetem

40 Ġam bucaġında yitüp dil-ḫaste yıllardur yatam
Yidügüm derd ile ġamdur içdügüm ḳahr ile semm

41 Zülf-i dilber gibi ol dem pāy-māl ü bī-ḳarār
Efʿī-i iflās elinden bilmezem kim n'eyleyem

42 Dād elinden çarḫ-ı dūnüŋ iŋledüp her dem beni
Çeng gibi ḳomadı ḳaddümi ḳılmayınca ḫem

43 Ġarḳ idüp deryā-yı ḳıllet ben ḳulı ḳılur helāk
Nūḥ-ı feyżüŋden eger feyż olmaya fülk-i himem

44 Maʿrifet mülkine māliksin revā görme beni
Zehr ü ḳahr ü ẕillet ile żāyiʿ olam ḳāyilem

45 İstimaʿ it naẓmumı aḥvālümi ḳıl muntaẓam
Çarḫ-ı bī-mihre ḥavāle itme gūşīdür aṣemm

46 ʿĀrif ü kāmil durur sulṭān-ı gerdūn-iḳtidār
Bes ne ḥācet [kim] ḥużūrında sözi taṭvīl idem

47 MUḪLİṢİ iḫlāṣ ile gel eyle āġāz-ı duʿā
Ola kim ide ḳabūl ol Ḫāliḳ-i levḥ ü ḳalem

48 Nice kim ḫurrem ola faṣl-ı bahār ile cihān
Rūz-ı nev-rūz ile dillerden nice kim gide hemm

49 Nice kim zeyn eyleye gül-zārı enfās-ı nesīm
Nice kim ola vücūd vaṣfı-y-ıla sermā ʿadem

50 Devletüŋ mirʿātinüŋ yüzine ḳonmasun ġubār
Rifʿatüŋ mirḳātinüŋ yüzine irmesün elem

M.78b 51 Rūz-ı nev-rūzuŋı Ḫaḳ idüp mübārek dāyimā
Nev-bahār-ı ʿömrüŋi ide muṭarrā dem-be-dem

Ḳaṣīde-i Necātī

6

Mefʿūlü Fāʿılātü Mefāʿīlü Fāʿilün
Mużāriʿ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1 Bīdār oluŋ [ki] derde irişür devā seḥer
ʿĀdetdür açılur der-i dārü'ş-şifā seḥer

2 Āfāḳı dutdı daʿvet-i Aḥmed gibi güneş
Ṣıddīḳ oldı ṣāḥib-i ṣıdḳ u ṣafā seḥer

6 **M.78b, 92b,** Necātī Beg, *Dīvān*, s.42.

3 Zühhāda vird ü ʿāşıḳa mestāne naʿreler
Baŋa şeb-i dırāz münāsib ü aŋa seḥer

4 Faṣl-ı baḥār bülbül oḳur şiʿr-i gül-redif
Vaḳt-i ṣabāḥ muḳrī ider ḫōş ṣalā seḥer

5 Yılduz ṣayar ṣabāḥa degin çeşm-i dür-feşān
Ki ol āfitāb bize ne yüzden ṭoġa seḥer

6 Hecr-i ruḫuŋla irteye çıḳmayıyazdı şemʿ
Bir pāre yummadı gözin olınca tā seḥer

7 Dil şemʿ oldı bezmüŋe pervāne şemʿüŋe
Maḳṣūdı yanmadur nice olursa tā seḥer

8 Şevḳ-i ʿizāruŋ ile delürmişdür āfitāb
ʿUryān olup tekin mi düşer ṭaġlara seḥer

9 Beŋzer ki urdı deste-i sünbüllerüŋe dest
K'esdi ṣavurdı ḫırmen-i gülde ṣabā seḥer

10 Ḫatt u ʿizār-ı yāre iki ṣubḥ olur miṣil
Kim biri kāẕib ola biri ṣādıḳā seḥer

11 Her sāde-rū ṣanem ki beyāż ola serd olur
Nevʿā bürūdet itse ʿaceb olmaya seḥer

12 Bir gün irişe ẓulmet-i hicrān açuḳlıġa
Gice ne deŋlü ise olur intihā seḥer

13 Her ṭaŋla şeh cenābına ʿarż it niyāzı kim
Gökler ḳapusı açılur ey mehliḳā seḥer

M.79a 14 Yār olsa baḫt u devlet-i sulṭān-ı rūzgār
Gün bī-zevāl ola vü cihānı duta seḥer

15 Şeh Bāyezīd Ḫusrev-i āfāḳ kim anuŋ
ʿAdl-i nesīmi ile olur ḫōş-hevā seḥer

16 Ḫışm u ġażab iderse sipihr-i muʿānide
Reng-i şafaḳ ṭuta ḫūr ü şekl-i mesā seḥer

3b Buŋa cemāl-i yār-ı semen-ber aŋa seḥer ND.
6b gözin: gözlerin M.
7a Dil şemʿ oldı: Dil oldı şemʿ ND.
10b ṣādıḳā: muṭlaḳā M.
12b ise: olsa ND.

17 Bürc-i şerefden aḫter-i ḳadri k'ide ṭulūʿ
Görinür āfitāb nite kim sühā seḥer

18 ʿAdlüŋ şu resmedir ki söyündürmek istemez
Bir pīre-zen fetīlesini bī-rıżā seḥer

19 Ṣaḥn-ı serāy-ı ʿizzetüŋ içinde ḫusrevā
Bir murġdur ki erzen idinür ġıdā seḥer

20 Şāhā görüp żamīr-i münīrüŋ utanmasa
Dutmazdı mihr āyīnesin ardına seḥer

21 Şād ol ki gird-i bāliş-i zer-beftin āfitāb
İtdi yesār-ı devletüŋe müttekā seḥer

22 Ṣıdḳ ile ḫıdmetüŋde seḥer-ḫīz olmasa
Olmaz idi bu resme mucībü'd-duʿā seḥer

23 Kesb ideli nesāyim-i ʿadlüŋle iʿtidāl
Derd ehline devā olur oldı şehā seḥer

24 Fi'l-cümle beŋzeyeydi żamīr-i münīrüŋe
Bulsa cihān-ı fānide ʿömr-i beḳā seḥer

25 Oldı sipihre Kaʿbe işigüŋ ṭavāfı farż
Kim sīm ü zerle kesb idüpdür ġınā seḥer

26 Dünyāyı dutmaġa saŋa baḫt oldı bedreḳa
Nite ki āfitāba olur pişvā seḥer

27 Rāyuŋ ṭabībi itdi sefīdāc-ı ṣubḥ ile
Yüzinüŋ ebreşine semānuŋ devā seḥer

M.79b 28 Zühhāda meylüŋ işideli gülmez oldılar
Bī-ṭaylesān Müşterī vü bī-ridā seḥer

29 Şāhā yoluŋda ṣāf-derūn olduġı ile
Buldı bu deŋlü menzil-i ʿizz ü ʿalā seḥer

30 Olursa devletüŋ ile ne taŋ baḫt hem ʿinān
Rūşendür āfitābdan olmaz cüdā seḥer

31 Gerdūn ururdı kendüyi ʿālī cenābuŋa
Her ṣubḥ-dem sitāresini bozmasa seḥer

28a gülmez: gelmez ND.

32 Bulurdı cennet ehli gibi ʿömr-i sermedī
İdeydi yüce der-gehüŋe ilticā seḥer

33 Şāhā NECĀTĪ medhüŋi ḳıldı seḥer-redif
K'olur ḳarīb icābete ekṣer duʿā seḥer

34 ʿĪd ola her günüŋ nitekim rūz-ı rūzede
Vaḳt-i mesāda cūʿ ola vü imtilā seḥer

35 Her bī-naẓar ki sofra-i luṭfuŋdan el çeke
Aḫşama ḳarşu aç ola vü bī-nevā seḥer

36 Tārik ide şām-ı ecel rūz-ı ʿömrini
Bula çerāġ-ı devletinüŋ inṭıfā seḥer

Ḳaṣīde-i Necātī

7

Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1 Nūn ile ʿayna şebīh olduġı-çün oldı hilāl
İntihā-yi ramażān evvel-i ʿīd-i şevvāl

2 Levḥ-ı pīrūzede yazıldı zer ile bir lām
Ramażānuŋ otuz olduġına tā kim ola dāl

3 Tāyir-i ʿīd-i hümāyūnı şikār eylemege
Şah-bāz-ı felek açdı yine zerrīn şengāl

4 Görinür sebz-i felek ṭūṭi-i zerrīn-minḳār
Olalı şām-ı siyeh memleket-i Hinde miṣāl

5 Şafaḳ odına ṣalar naʿl-i hilāl-i eyyām
Ki bula şāhid-i ʿīde bu füsūn ile viṣāl

M.80a 6 Şafaḳ u māhı gören şöyle ṣanur kim zen-i dehr
Pāyine yaḳdı ḥına sāḳına ṭaḳdı ḫalḫāl

33a Şāhā NECĀTĪ itdi seḥer medhüŋi redif M.
36a ʿömrini: ḫaşmuŋı ND.

7 M.79b, Necātī Beg, *Dīvān*, s.64.
4a Sürh minḳār idinür ṭūṭī-i ser-sebz-i felek ND.

7 Şafaḳ u māhuŋ işārātı budur kim demidür
Elüŋe sāġar-ı zerrīn ü mey-i gül-reng al

8 Devr el virmiş iken yürüt ayaġı sāḳī
Baş açuḳ nūş idelüm nām ile nengi ṣuya ṣal

9 Göŋlümüz rūşen ider ẓulmet-i ġamdan yā Rab
İrmesün ẕerrece ḫurşīd-i ṣabūḥına zevāl

10 Rūz-ı ʿīd oldı gelüŋ ʿişrete āġāz idelüm
Dün ḥarām idi yeme içme bugün oldı ḥelāl

11 Göŋül eyyām-ı ṭarab geldi ḫuṣūṣa begümüz
Şeh-i Cemşīd-fer ola meh-i ḫurşīd-cemāl

12 Gevher-i dürc-i siyādet melik-i mülk-i kerem
Aḫter-i bürc-i seʿādet şeh-i ferḫunde-ḫıṣāl

13 Südde-i salṭanatı ḳıble-i eşrāf-ı kirām
Merkez-i maʿdeleti Kaʿbe-i ʿizz ü iclāl

14 Bezmine gelse ḫacīl ola gide Şāh Ḳubād
Rezmine varsa meṣāf idemeye Rüstem-i Zāl

15 Ṣaçalı ʿadli ṣuyın mülke sitem nīlinden
Ḳonmadı kimsenenüŋ ḫāṭırına gerd-i melāl

16 Āb-ı aḥkāmı revān oldı basīṭ-i ḫāke
ʿĀleme virdi ṣafā nite ki Firdevs'e Zülāl

17 Ey ki bārān-ı ʿaṭāya geleyim bir ḳaṭre
Vey ki mīzān-ı vaḳāruŋda cebel bir miṣḳāl

18 Sāye-i ʿadlüŋ ile ḫalḳ-ı cihān āsūde
Māye-i beẕlüŋ ile ehl-i zamāne ḫōş-ḥāl

19 Ṣalalı ʿadlüŋ eli mirvaḥa-i aḥkāmı
Ḫ^{v}ān-ı emn üzre teʿaddī megesi içmedi bāl

20 Ṣīt-i ʿadlüŋle şeref bulalı ṣaḥrā-yı cihān
Hem-dem olup ṣalınur şīr-i jiyān ile ġazāl

7b zerrīn ü: zerrīnle ND.
10a oldı: irdi ND.
14a gelse: inse ND.
14b varsa: binse ND.
15a nilinden: yilinden ND.
15b Ḳonmadı ḫāṭırına kimsenenüŋ gerd-i melāl ND.
16 -ND

M.80b

21 Ḳanı bir sencileyin salṭanat atına süvār
Şeh-i ferḫunde-cemāl ü melīk-i ferruḫ-fāl

22 Gelmedi gelmeyiser döneli ṭōlāb-ı felek
Salṭanat bāġına ḳaddüŋ gibi bir tāze nihāl

23 Ṭalʿatüŋ nūrı ile bedr hilāl-i ümmīd
Devletüŋ ṣuyı ile sebz nihāl-i āmāl

24 Şehr-yār olalı sen luṭf u kerem kişverine
Faḳr mülkini ġınā leşkeri ḳıldı pā-māl

25 Mümteniʿdür ki naẓīrüŋ getüre devr-i felek
Farż idelüm ki vücūda gele her emr-i muḥāl

26 Ḫusrevā devletüŋüŋ şemʿine pervāne güneş
Serverā rifʿatüŋüŋ mihrine bir ẕerre cibāl

27 Şāhid-i memleketüŋ ḫaylıca raʿnā görinür
Vireli sāye-i çetrüŋ ruḫına revnaḳ-ı ḫāl

28 Şimdiden ḳıldı umūrın saŋa tefvīż felek
Böyle ʿāḳıllu olan kişi ider fikr-i melāl

29 Başını kes dilini dil şu kişinüŋ kim ola
Ẓāhiri ṭoġru ḳalem gibi içi egri çü nāl

30 Ẕātuŋı tāze vü ter ṭutmaġ içündür bu felek
Ne tereddüd ya reyāḥīn içün olmaz mı sifāl

31 Şekker-i şükrüŋ ile āyīne-i lutfuŋdan
Ṭūṭī-i ṭabʿ söze başlamaġa buldı mecāl

32 Felege hey di umūra daḫi daḫl eylemesün
Ki ʿaṭā oldı Ḫudā'dan ṭapuŋa istiḳlāl

33 Ġālibā vaż olalı bu ṣadef-i sīm-ābī
Dizmedi rişte-i naẓma kişi bu resme leʾāl

34 Döndi ol devr ki bu çarḫ-ı denī perverden
Her faṣīḥüŋ dili sūsen gibi olmış idi lāl

35 Bülbül-i ṭabʿ-ı ḫōş-elḥānuma aḥsent ki olur
Naġāmātıyla gül-istān-ı cihān māl-ā-māl

27a raʿnā: zībā ND.
28b Böyle ʿāḳıllu: Lā-cerem ʿaklı ND.
35a Bülbül-i ṭabʿ-ı sitemde ẕātıma aḥsent ki olur M.

36 Açdı dil medḥüŋ ile genc-i maʿānī ḳapusı
Ẓāhir oldı bu ki *söyledür imiş ıssını māl*

37 Selsebīlin sözümüŋ böyle revān görür ise
Aḳup aġzı ṣuyı taḥsīn ide Selmān ü Kemāl

38 Oḳusun medhüŋi ḳapuŋda **NECĀTĪ** bendeŋ
Yaraşur Kaʿbe ḥarīminde nevā ḳılsa Bilāl

39 Nice kim māh ola gāh hilāl ü geh bedr
Nice kim devr ide bu çarḫ-ı muḳalleb aḥvāl

40 Olasın devlet ile taḫt-ı seʿādetde muḳīm
Nāṣır u yār ü muʿāvin ola Ḥaḳ Celle Celāl

M.81b

Ḳaṣīde-i Necātī

8

Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün
Muẕāriʿ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1 Himmet ideli ʿārıż-ı dil-dāre zülf-i yār
Meşhūr oldı āb ü hevāsıyla nev-bahār

2 Gül-zāre gel ki kevṯer-i bāġ u nesīm-i ṣubḥ
Emvāt-ı ḫāki itdiler iḥyā mesīḥ-vār

3 Luṭf āyetini sūsen-i çīnī devāt ile
Yazdı çemen ṣaḥāyıfına ṣunʿ-ı Kird-gār

4 Berfüŋ gümiş varaḳlarını ḥall idüp hevā
Cedvel çeker ṣaḥīfe-i gül-zāre cūy-bār

5 Ṭonatdı gül ʿarūsını meşşāṭa-i nesīm
Āyīne oldı āb-ı revān şāne oldı ḫār

6 Eyledi lāle ṭaġ eteginde buhūrla
Yaḳdı hevā eliyle şaḳāyıḳ yaḳara nār

7 Gül āteşiyle rūşen olupdur cemāl-i bāġ
Nite ki cām-ı bāde-i nāb ile idi yār

36b Ẓāhir oldı: Rūşen oldı ND.
40a muḳīm: muḥīm ND.
8 M.91b , – ND.

8 Od düşdi bāġa gül yiri yaġma maḥallidür
Esbāb-ı ʿīşden eli gögsinde yādigār

9 Cennetde gice olmadugın istimaʿ idüp
Ḳaṣd itdi ki uzun giceyi maḥv ide bahār

10 Ġālib gerek neşāṭ-ı ġam üstine şimdi kim
Günden güne ziyāde olur leylden nehār

11 Ālām-ı cevr ü derd ile ey nā-tüvān olan
Gitmek gerekse ḫāṭır-ı ʿāṭırdan inkisār

12 Sürinü sürinü ṣu gibi sebze-zāre git
Rūşen nūra ṣabā gibi gel gül-sitāne vār

13 Gönli ḳarası gitmeye ḳala içinde dāġ
Şunlar ki bāġ-ı lāle gibi itmez iḫtiyār

14 Gördüm seḥer ki gül-şene uġradı bād-ı ṣubḥ
İki büküldi didi çemen idüp iʿtiẕār

M.82a 15 Yüzüme baṣa geldüŋ diyüben fenāra
Tobraḳdan götürdüŋ mi eyā bād-ı müşk-bār

16 Gül-şen yolında mest bulup herkesi nesīm
Ḳoyar ʿamā yirine urup çeşmine ġubār

17 Ol ḳorḳudan görünmez olupdur bī-miṣāl kim
Ṣala ḥabāb-ı ḥabsine inṣāf-ı şehr-yār

18 Şāh-ı bülend-mertebe Sulṭān Bāyezīd
Māh-ı nücūm-ı kevkebe ḳaʿr-ı felek-medār

19 Ey ḫᵛān sirişkine hümā-yı ẓafer meges
Vey bāz-ı himmetine cihān kemterīn-şikār

20 Her şāra luṭf u mürüveti cān gibi revān
Her yirde rāy-i pāk-i ḫıred gibi kām-kār

21 Ḫaste gözini rāy ile açsa kuhl-ı şeb
Tā ḫaşre mīl-i mühr ile kör itmeye nehār

22 Oldı raṣad sipihr ü suṭurlāb āfitāb
Tā irtifaʿ-ı ḳadrüŋi tīz eyleye şümār

23 Kūy-ı zemīni ḳapladı gerdūn gibi tamām
Simurġ-ı ḳadr sipihr-i ʿadl ile beyża-vār

24 Çekdi ḳılıcı seyl-i ḥavādiṯ yolına sedd
Mülküŋ esāsı oldı felek gibi üstüvār

25 Ṣaḳlaya cihān-ı ḥāriṯ inṣāf-ı şehr-yār
Ey min baʿdi sipihr gerekmez buna ḥiṣār

26 Ey tāc-dār mülk-i cihān begleri senüŋ
Ḳapuŋda ḳuluŋ olmaġ ile eyler iftiḫār

27 Ūş elüŋe ayaġuŋa yüz urmaġa diyü
Çekdi ḳapuŋda ḳayṣer ü faġfūr intiẓār

28 Şehler piyāde ruḫ yire ḳorlar olalıdan
Sen naṭʿ-ı salṭanatda murād atına süvār

M.82b 29 Çīn ü Ḫıṭā'ya ger vire tevḳīʿ neferüŋ
Baş üzre yiri var nite kim zülf-i tāb-dār

30 Yire düşürmeyüp ḳapışır tūtiyā gibi
Küḥl-i ġubār-ı der-gehüŋ aʿyān-ı rūzgār

31 Ḫurşīd ü nūr göre sükūn-ı fi'l-meṣel seng
ʿAhdüŋdeki vefā ola ṭapuŋdaki vaḳār

32 Gitdi kelām-ı şirk olalıdan şeref gögi
Māh-ı livā-yı ḳadrüŋi gün gibi āşikār

33 Olsa revāne ṣarṣar-ı ḳahruŋ ʿadū-yı mülk
Deryā-yı memleketde ide ḥüsn gibi kenār

34 Terk-i ʿıḳāb-ı ceng güni ṣadr gözedür
Ḫāk-i ḥaḳīre ḳonmaġa ider meger ki ʿār

35 Ḫāk-i ḥaḳīr bir beytüŋ ile bulur vücūd
Bād-ı bahār ile nite kim ṣaḥn-ı sebze-zār

36 Şimden girü götürse revādur ṣudāʿ-ı gül
Būy-ı bahār-ı ḫulḳuŋ ile ṭoldı her diyār

37 Gül-zār-ı der-gehüŋde cihān ḫalḳı ḫusrevā
Gül gibi güldi güldür benim iden hezār zār

38 Gūş it fiġānum ey gül-i ḫandān ki yaraşur
Gül-zār-ı ʿizzetüŋde NECĀTĪ gibi hezār

39 Virsün zamāne destüŋe tevekkül-i murād
Her ṣubḥ-dem k'açıldı bu köhne murġ-dār

40 Ser-sebz ü ḫurrem ol ki gül-istān-ı devletüŋ
Devr itdi gice bu yedi dōlāb-ı bī-ḳarār

M.84a

Velehū

9

Mefʿūlü Mefāʿīlü Mefāʿīlü Feʿūlün
Hezec - - +/+ - - +/+ - - +/+ - -

1 Teşbīh olalı ḫaṭṭ-ı ruḫ-ı yāre benefşe
Göŋlümüz açar ān-ı çemen-āra benefşe

2 Hindū-beçe-i micmere-gerdān-ı çemendür
Raġbet ḳomadı ṭabla-i ʿaṭṭāra benefşe

3 Bu luṭf-ıla kim ḳıldı çemen ṣaḥnını çīnī
Ṭaʿn itse nola nāfe-i tātāra benefşe

4 Āhı dütünü yeryüzini göke boyadı
Alındı meger bir yüzi gül-nāra benefşe

5 Gel ʿīş idelüm gicelü gündüzlü ki döndi
Rūza semen-i tāze şeb-i tāre benefşe

6 Cemʿ eylemedi bāġ-ı felek beŋzedügi-çün
Maʿşūḳaya gül ʿāşıḳ-ı ġam-ḫᵛāra benefşe

7 Gül ʿışḳına biŋ ḫār-ı siyeh-kār ayaġına
Yüzin süre boynın çeke yalvara benefşe

8 Pervāne gibi bāl ü peri ḳapḳara yanmış
Dīvāne gibi pīreheni pāre benefşe

9 Tā maḥşer-i gül-şende ṣunuldı ḳara defter
Maḥzūn oluban döndi güneh-kāra benefşe

M.84b 10 N'içün gögerüp boynın eger serv dibinde
Aşmadı ise kendüsini dāra benefşe

---

9 **M.94a,** Necātī Beg, *Dīvān*, s. 87.
1 –ND.
4b Mısraın metinde geçen "*Alındı meger yeryüzini gül-nāre benefşe*" şekli kasidenin veznine uygun değildir.
7a Dem geldi ki gül şevḳine her ḫār ayaġına ND.

11 Deste işidür līkin ucuz olmamaġ içün
Bir kez gelür eyyāmda bāzāra benefşe

12 Ditrer eli bir ḥarf elifi ṭoġrı çekemez
Uġradı meger gūşe-i ḫammāra benefşe

13 Mestāne ṭurup kürte-i nīlīsin ider çāk
İşbu ġazel-i ḫūb u güher-bāra benefşe

14 Āşüfte olup sünbül-i dil-dāra benefşe
Yüz yire ḳodı derd ile bī-çāre benefşe

15 Leylī şaçınuŋ ʿışḳı ile ṭaġlara düşmüş
Mecnūn gibi āşüfte vü āvāre benefşe

16 Gül-zāre varup göŋlümüz eglense olurdı
Sünbüllerüŋe beŋzese bir pāre benefşe

17 Bir ekmedügüŋ yirde biter ḳopmayasıdur
Ḳara şaçuŋa ḳorḳarın el ḳara benefşe

18 Ben bendeye cevr itmek içün tābiʿ olupdur
Zülf-i siyeh ü çarh-ı sitem-kāra benefşe

19 Āh eyledi kim çıḳdı dütüni depesinden
Yaḳup cigeri bencileyin nāra benefşe

20 Dün olmış iken böyle ḳara yire berāber
Bugün ne ḫoş irişdi bu miḳdāra benefşe

21 Ālla ki şeref buldı yetişdi göge başı
Şāh işigine süreli ruḫsāre benefşe

22 Maḥmūd-ı cevān-baḫt ü cihān-baḫş kim anuŋ
Ḫulḳıyla virür ḫār-ı gül ü ḫāre benefşe

23 Ṭōb eyleyüp eflāk öŋinde ḳodı taḳdīr
Şol resm ile kim yār ṣunar yāre benefşe

M.85a 24 Düşmen ʿalemi gibi gelür şāh işigine
Başı aşaġa münkesir ü ḳara benefşe

---

18 bendeye: bī-dile ND.
sitemkāra: nigūnsāra ND.
19a depesinden: çāk depesinden M.
20a Dün olmış iken böyle: Dün ḥüzn ile olmışdı ND.
21a Ālla ki: Ḳadr ile ND.
23b Şol resme kim yār ṣundı biz yāra benefşe M.

25 ʿAhdüŋde ḫacīl oldı yüzi yerlere düşdi
Girdügi içün kisvet-i küffāra benefşe

26 ʿAdlüŋle ider dehr mizācın felek ıṣlāḥ
Şekkerle virür fāʾide bīmāra benefşe

27 Gül-zāra güẕer eyler ise ṣarṣar-ı ḳahruŋ
Āteş ola gül dūd ola hem-vāre benefşe

28 Egmezdi boyun olmasa ḥükmüŋ yeli çavuş
Ol sancaḳ-ı jengārī-i zer-kāre benefşe

29 Erḥāma naẕar eylese göz ṭoġmaya kimse
ʿĀlemde meger derd ile bī-çāre benefşe

30 Senden uşanur ḳalduruben başını baḳmaz
Gül-zār-ı ḥarīmindeki ebkāra benefşe

31 Uġrı gibi baġlu getürürler naẕaruŋa
Yire baḳuban geydügi-çün ḳara benefşe

32 Gül-zār-ı serāyuŋda zihī dār-ı seʿādet
Kim oldı laḳab çarḫ-ı perestāra benefşe

33 Şol vech iledür ḳaṣr-ı refīʿüŋ kim ider faḫr
Öykündügine sāye-i dīvāra benefşe

34 Rifʿatde ḳaçan ḳapuŋa mānend ola gerdūn
Hem-ser ola mı günbed-i devvāra benefşe

35 Bir ḫāme ile kāġad-ı rengīn ider iḥżār
Evṣāfuŋ ile naẓm olan eşʿāra benefşe

36 Vaṣfuŋ çemeninde yaraşur jāle yirine
Müstaġraḳ ola lüʾlüʾ-i şeh-vāra benefşe

37 Bu şiʿr-i dil-āvīzi **NECĀTĪ** yaraşur kim
Ḥall ile yaza ṣafḥa-i jengāra benefşe

38 Şāhā bu siyeh-baḫt ḳuluŋa naẕar it kim
Baḳmaḳla cilālar virür ebṣāra benefşe

M.85b 39 Sūsen gibi naẓm itmege dilüm ṭolaşurken
Vaṣfūŋla getürdi beni küffāra benefşe

25b kesvet: ḳısmet ND
31b Yire baḳdugi-çün ol ḳara benefşe M.

40 Ḥaḳdan dilerem devlet ü ʿömrüŋ ola cāvīd
Nice kim ola piş-rev-i ezhāra benefşe

Ḳaṣīde-i Caʿfer Çelebi

10

Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1 Ṣad hezārān şükr kim teʾyīd-i Ḥayy-i lā-yenām
ʿĀlemi ḳıldı muṭīʿ-i Ḫusrev-i ʿālī-maḳām

2 Şāhā rūz-ı ʿīd feṭḥ ile şeb-i Ḳadr-i ümīd
İki ḫādimdür biri ʿanber biri bihrūz-nām

3 Der-geh-i ʿālem-penāhına sipihr-i nilgüvān
Māh-ı nevden bir cebīni daġlu Hindū ġulām

4 Baḫt-ı ferruḫ hem-rikāb u feṭḥ ü nuṣret hem-ʿinān
Raḫş-ı devlet zīr-i rān u eblaḳ-ı eyyām rām

5 Bir neberd itdi şeh-i kişver-güşā ʿālemde kim
Görmemişdür düşde daḫı Rüstem ü Destān u Sām

6 Mülk-i İslām'a yine bir memleket żamm itdi kim
Buldı kesr ol feṭḥden küfr ehlinüŋ ḳalbi tamām

7 Aldı ad ile motonı kim ezelde āsumān
Andan itmiş rifʿat-i şān [u] ʿuluvv-i ḳadr vām

8 Ḥūt u ḫarçenk-i sipihre çeşme-sārı cāy-gār
Ṣevr-i gerdūn-ı berīne beyt-i süflīsi maḳām

9 Dāmen-i kühsārı olmış mertaʿ-ı cedy ü ḥamel
Raḫne-i dīvārı nesr-i ṭāyire düşmiş künām

10 Çāh-ı mādur gūyiyā ṣaḥnında anuŋ burc-ı delv
Ḥıfẓ içün çāh aġzına ḳonmış Zuḥal nīlī ruḫām

39b küffāra: güftāra ND.
40b nice: nite ND.

10 M.85b , Caʿfer Çelebi, *Dīvān*, s.81
3a nil-güvān: nilgūn CÇD.

11 Çevresi baḥr olmış anuŋ ḥasretinden rūz u şeb
Ol ḳadar kim gözyaşı dökmiş selāṭīn-i ʿ iẓām

12 Burc u bārūlar degül farḳında ki her kūşeden
Dil uzatmış bām-ı gerdūnı ider levm ü melām

M.86a 13 Görinen gökde şafaḳ şanmaŋ ki ṭaʿ nından anuŋ
Ġarḳa-i ḫūndur derūn-ı künbed-i fīrūze-fām

14 Göklere dutup yüzin her burcı eylerdi duʿ ā
K'eleyeydi pādişāha ḫaṣ anı Rabbü'l-enām

15 Müstecāb oldı duʿ āsı düşdi āḫir üstine
Leşker-i Ḫusrev-nişān-ı Şāh-ı Behrām-intiḳām

16 Ḳapuların bağladılar perçem-i tūġı görüp
Her birisi oldı çün şeydā vü zār u müstehām

17 Leşker ile rūy-ı berr ü baḥr māl-ā-māl olup
Ḫuşk u terden eylediler cenge ġāzīler ḳıyām

18 Bir sipihr-i pür-hilāl oldı leb-i deryāsı içün
Geldi geştīler ḳuşatdılar ʿ alā vefḳı'l-merām

19 Şan Süleymān taḫtıdur her geştī-yi gerdūn-nihād
K'eylemişdür ḫıdmetine bād her dem iltizām

20 Her göge deryā yüzinüŋ tacdārıdur meger
Kim başında ola baḥr fermānına rām

21 Her kadırġa bir neheng-i cān-sitāndur gūyiyā
K'aŋa ṭuʿ me her dem olmış lücce-i ʿ ummān-maḳām

22 Bād-bān ile süfünden düzdi tābūt u kefen
Baḫre gūyā oldı rūşen ḥāl-i küffār-ı liyām

23 Ejdehālar kıjġırup gūyā dehenden od ṣaçar
Her ṭarafdan k'atılur ṭob u tüfenkler ṣubḥ u şām

24 Ṣuṣayup ḫ^{v}ān-ı eʿ ādiye zebān-ı ḫançerī
Teşne dillikden çıḳardı ṭaşra aġzından niyām

25 Ṭoġrılur varur göz açdurmaz doḳınur düşmene
Bir bölük aġzı ḳızıllardur emān bilmez sihām

13a ṭaʿ nından anuŋ: ṭaʿ ne iden anuŋ M.
21b K'aŋa her dem ṭuʿ me olmış lücce-i deryā-maḳām CÇD.
25a Ṭoġrılur: Ṭoġrılup CÇD.

26 Ḥarbe isterdi ki bezm-i rezmde ṣadra geçe
ʿĀḳıbet irdi murādına cihāndan buldı kām

27 Yaġdı yaġmur gibi tīr ol deŋlü ebr-i ḳavsden
Kim esās-ı ḫānedān-ı küfr buldı inhidām

M.86b 28 Oldı feṯḥ el-ḳıṣṣa Ḥaḳ fırṣat virüp ġāzīlere
Leşker-i küffāra geldi inkisār u inhizām

29 Ḳullesine çün dikildi rāyet-i manṣūr-ı şāh
Ṣanki barmaḳ ḳaldurup İslām'a geldi ve's-selām

30 Bī-ḳıyās alındı esbāb u ʿurūṣ u māl u genc
Çıḳdı oransuz [üsārā] oldı bī-ḥadd iġtinām

31 Muġtenim oldı cihān şol deŋlü k'ol yaġmada ṣubḥ
Oldı zerrīn ṣāʿa mālik dāne dürler buldı şām

32 Ḳırmızı aṭlas çıḳardı bir niçe pāre şafaḳ
Cevherī ḫilʿat bulup geydi sipihr-i nīl-fām

33 Girdi pervīnüŋ eline ʿıḳd-ı dürr-i şāh-vār
Buldı altun tepsi gün çarḫ-ı felek pīrūze cām

34 Oldı ordū-yı hümāyūn ravża-i ḫuld-ı berīn
Her ṭarafda ḥūr u ġılmān ile pür oldı ḫıyām

35 Lüʾlüʾ-i lālā gibi ipe düzildi ġāniyāt
Silk-i cevher oldı aġlāl-ı cemīʿ-i ḫāṣ u ʿām

36 Nire varsaŋ kūh u ṣaḥrā lāle ruḫlar mecmaʿı
Ḳanda baḳsaŋ bāġ u gül-şen cāy-ı naḫl-i sīm-i ḫām

37 Her ṣaru ṣaçlu güzel ḳız bir ġazāl-i müşk-būy
Her perī yüzlü püser hem bir teẕerv-i ḫoş-ḫırām

38 İçlerinde bir ṣanem gördüm ki itmiş anı Ḥaḳ
Reşk-i ṭāvus-ı naʿīm ü ġayret-i māh-ı tamām

39 Ḥūt-endām u ḥamel-dem dilber-i Cevzā-kemer
Kim kenīzekdür cemāline güneş Ḫurşīd-nām

40 Ḳāmeti naḫli bitürmiş iki rümmān-ı ṣıġār
K'aġzın açup piste olmış aŋa zār u müstehām

---

36 Ḳanda varsaŋ: Nire baḳsaŋ CÇD.

41 Bir melek-sīmā eyvān-ı felekde māh-ı nev
İki ḳat olup ḫām-ı ebrūsına virür selām

42 Ḳılmaġa gerdūn temāşā ol dür-i yek-dāneyi
Cismini çeşm eylemiş başdan başa mānend-i dām

M.87a 43 Ruḫları gül-zār-ı cennet lebleri cām-ı şarāb
Rind-i şāhid-bāzdan ġayra ḥarām olsun ḥarām

44 Ḥüsn-i fehme ṣıġmaduġından miṣālini ḫayāl
İtmedi hergiz nigār-istān-ı dilde irtisām

45 Cān görüp dīdārını naẓm itdi bir ġarrā ġazel
Āyīne ṭūṭiye lābüd söyledür şīrīn kelām

46 ʿĀşıḳ-ı dil-teşneler nūş itmesün diyü müdām
Lebleri cāmına urmış beŋleri müşgīn ḫatām

47 Tābiş-i envār-ı rūyından münevver her derūn
Nefḫa-i būyā-yı mūyından muʿaṭṭar her meşām

48 Sāḳ-ı sīmīni serāy-ı ḥüsne billūrīn sütūn
Farḳı gīsū-yı dil-āvīziyle müşk-endūde bām

49 Dāne-i ḫāli ḫayāli dillerde toḫm-ı heves
ʿAnber-i zülfi hevāsı cānlara sevdā-yı ḫām

50 Gördi çün bu vech ile nāzük cemālin ol gülüŋ
Ḥayretinden zülfi gibi ayaġına düşdi lām

51 Ṭurresine baġlanan diller ele cām olmasa
Ṭaŋ degül ḳaydı olana çün olur ṣoḥbet ḥarām

52 Cevher-i ferd-i dehānı mubṭıl-i ḳavl-i ḥakīm
Ḫande ile noḳṭa-i mevhūma virür inḳisām

53 Dimez ayruḳ aḥsenü'l-eşkāl şeklü'l-müstedīr
Kim ki ḳadd-i mustaṭīlini göre vaḳt-i ḫırām

54 Ṭaŋ mı zülfi gelse İslām'a niçe biŋ kāfiri
Bu ġazāda çün müselmān itdi şāh-ı nīk-nām

44b İtmedi: İtmemiş CÇD.
45b Āyīne ṭūṭiye: Ṭūṭiye āyīne CÇD.
45b mevzūn: şīrīn CÇD.
46a dil-teşneler: dil-ḫasteler CÇD.

55 Ḫusrev-i kişver-güşā-yı ʿahd Sulṭān Bāyezīd
Kim ḳılıcından yacanur Rüstem ü Destān u Sām

56 Luṭfı mürde dilleri iḥyā idüp rūşen olur
Münkir-i ḥaşre cevāb ḳavl-i *men yuḥyi'l-ʿiẓām**

M.87b 57 Ḳanda kim ʿazm itse ḳalmaz anda aʿdāya vücūd
Çün ṭuluʿ ide güneş zerrāta irür inʿidām

58 Pertev-i rāyı durur gül-güne-i ruḫsār-ı ṣubḥ
Gerd-i meydān-ı neberdidür ḫıżāb-ı zülf-i şām

59 Ḫāk-i pāyı cevheri zīb-i cemāl-i ḥūr-ı ʿīn
Ṣoffa-i bār-ı celāli ravża-i dārü's-selām

60 Devlet ü baḫt u seʿādetle ḳaçan olsa süvār
Ol Şeh-i Cemşīd-fer ḫurşīd-i encüm-iḫtişām

61 Her ṭarafda görinen kuhsār ṣanmaŋ kim zemīn
Gerd-i rāhına yirinden ḳalḳup eyler iḥtirām

62 Berḳ bilmeŋ dem-be-dem raḫşān olanı ebrden
Gökde ol dest-i zer-efşānuŋ urur tīġin ġamām

63 Şeh-süvārā sensin ol şeh kim zimām-ı emrine
Her nefes olmışdur anuŋ eblāḳ-ı eyyām rām

64 Sensin ol kim kim ki görürse kemendüŋ ḥalḳasın
Dir budur ol ʿurve-i vüşḳā k'aŋa yoḳ infiṣām

65 Sensin ol kim rifʿat-i ḳadri feżāsında anuŋ
Olmış ecrām-ı felek bir ḳaç muʿallaḳ-zen ḥamām

66 Sensin ol kim der-geh-i ʿālem-penāhuŋda bugün
Çarḫ-ı nīlī-reng olur bir kemterīn Hindū ġulām

67 İki yirden baġlamış ḫıdmet ḳuşaġın biline
Birine olmış muʿaddil mınṭaḳa birine nām

68 Ḳadrüŋ ordusı ḳonup sebʿa semāvāt üstine
Aŋa mismār-ı ṣevābit oldı evtād-ı ḫiyām

69 Şāhid-i iḳbāl ile nuṣret ʿarūsı çehresin
Dehre tīġ-ı ābdāruŋ gösterür āyīne-fām

---

* *men yuḥyi'l-ʿiẓām:* Kur'an-ı Kerīm, 36/78. "Kim diriltecekmiş o çürümüş kemikleri"

70 Anda biri biri üzre durur ecrām-ı sipihr
Ol ḳadar kim rifʿatüŋ bābında vardur izdiḥām

71 İʿtiḳād-ı pāk ile Ḫaḳḳ'a tevekkül eyleyüp
Yine bir ulu ġazā ḳılduŋ eyā Şāh-ı kirām

M.88a 72 Kim bulınup bile iḫrāz-ı meşūbāt itmege
Kāyināt itmişdi yir yir ḫıdmete cāndan ḳıyām

73 Ṭob ṭaşı itmişdi gök her kevkebüŋ tedvīrini
Kim yıḳup ʿömri evin ideʿadūŋa intiḳām

74 Olmış idi dörd ʿunṣur çār pāye nerdübān
Kim gire andan ḥişāra cümle leşker ḫāṣ uʿām

75 Odlu nāvekler atardı düşmene her şeb şihāb
Ḳaçmasun diyü ḳamu yolları baġlardı żalām

76 Şāmdan tā ṣubḥ olınca naḳb iderdi āfitāb
Ṣubḥ-ı ṣādıḳdan ururdı tīġ tā hengām-ı şām

77 Encüm aḥcār [u] hilāl idi felāḫan kim felek
Eyleye aʿdāŋ işin seng-i felāḫanla tamām

78 Āfitāb-ı fetḥ ü nuṣretdür meger tīġüŋ senüŋ
Kim aŋa maġrib ser-i düşmen durur maşrıḳ niyām

79 Olsa peykān-veş demürden fī['l-meṣel] farḳ-ıʿadū
Şaḳḳ idüp yur ḳanlara mānend-i sūfar-ı sihām

80 Ger doḳına düşmene gürzüŋ teninde üstüḫ^{v}ān
Un oluban çeşm-i pervīzen ola her bir mesām

81 Yā ser-i rumḥ üzre olur başı yā fitrākde
İtmeyen ḥabl-i metīn-i devletüŋe iʿtiṣām

82 Şol ḳadar dil-teşnedür yazmaġa rezmüŋ vaṣfını
Kim yazılmışdur zebān-ı ḫāme-i ferruḥ-peyām

83 Pādişāhā benven ol kim laṭīf-i ṭabʿ-ı tā-gül
Olmışamdur şöhre-i eyyām u maʿrūf-ı enām

84 Ḥamdü li'llah fażluma itmez kimesne ḳīl u ḳāl
Devletüŋde var ḳabūl-i ḫāṣ u taḳlīd-iʿavām

83a Pādişāhā benven ol kim luṭf-ı ṭabʿ-ı pāk ile CÇD.

85 Ḳılmışam ḫaylī eḥādīṣe tefāsīre naẓar
Olmışam aṣḥāb-ı fıḳh-ı dīn arasında benām

86 Çekmişem zaḥmet uṣūl ile fürūʿa bī-ḥisāb
İtmişem fenn-i kelām u ḥikmete çoġ ihtimām

M.88b 87 Yazmışam niçe maḥalle ḫūb-vārid esvile
Fikr idüp [ḥall] eylemiş[em]dür nice müşkil maḳām

88 Nüsḫa-i güftārumı taʿvīẕ idinür ehl-i ẕevḳ
Göricek ṣad-āferīn eyler mevālī-yi ʿiẓām

89 Şiʿr ü inşā vü muʿammā vü tevārīḫ ü ḳaṣaṣ
Cümlesin itdi musaḫḫar tā ki Ḥayy-i lā-yenām

90 Neṣr-i maṭbūʿum ḳılupdur dürr-i menşūrı ḫacīl
Şiʿr-i rengīnüm virüpdür ʿālem-i naẓma niẓām

91 Niçe ay u yıl geçüp dönmek gerek çarḫ-ı felek
Kim gele miṣlüm benüm bir ṭūṭī-yi şīrīn-kelām

92 Ġam degül dürdiyse devrān defterini Aḥmed'üŋ
Buldı çün niʿme'l-bedel **CAʿFER** gibi ḳāʾim-maḳām

93 Pādişāhuŋ ṭabʿ-ı rūşen-rāyına maḫfī degül
Nükte-i naġz-ı *ve* ma'l-iḥsānü illā bi't-tamām

94 Ḥāline ʿayn-ı ʿināyetle naẓar ḳılsaŋ n'ola
Kim sezā-yı terbiyetdür müstaḥaḳḳ-ı ihtimām

95 Hem żamīr-i Müşterī-tedbīrinüŋ maʿlūmıdur
Ḳıṣṣa-i pür ḥisse-i li'l-arżi min keʾsi'l-kirām

96 Niçe kim cārī ola dillerde aḫbār-ı fütūḥ
Niçe kim şehler ḥişār alduḳça ola şād-kām

97 Tīġuŋ ile gün başına bir vilāyet feṯḥ olup
Mülküŋe her yıl nice biŋ ḳalʿa bulsun inżimām

98 Bed-sigāl-i devletüŋ maḳhūr u maḳtūʿu'z-zeneb
Evliyā-yı ḥażretüŋ mesrūr u maḳżīyü'l-merām

99 Leşkerüŋ manṣūr olup aʿdā-yı dīn olsun zebūn
Devletüŋ dāyim olup iḳbālüŋ olsun müstedām

100 Ḥāliyā baḫtuŋ ḫuceste ṭāliʿüŋ fīrūzdur
Hem bu minvāl üzre olsun tā ḳıyāmet ve's-selām

M.89a

Ḳaṣīde-i Necātī

11

Mefʿūlü Fāʿılātü Mefāʿīlü Fāʿılün
Mużāriʿ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1 ʿAḳlım esāsın eyledi fikr-i lebüŋ ḫarāb
Başdan çıḳardı āḫir o bī-çāreyi şarāb

2 Ḳaşuŋla zülfüŋi gören eydür ne yaraşur
Bu müşk-i sāye-bān ile ol ʿanberin-ṭınāb

3 Cānā ḳara ṣaçuŋla ḳarār itdi ʿārıżuŋ
Gören didi ki Leyle-i Ḳadr içredür şarāb

4 Laʿli ṭuyurdı bec degül aġzı sırr-ı ḫafī
Kim gizlü rāzī fāş ider olur şarāb-ı nāb

5 Göŋlüm gözüme uydı ruḫ-ı ʿārızuŋ görüp
Birikdi bu hevāda begüm āteş ile āb

6 Ḳan yut cefā-yı derd ile baġruŋa ṭaş başup
ʿİzzetden ey dil ister iseŋ laʿl-veş nişāb

7 Derdā ki bir nigār ile göŋlümüz eglemez
Bu çarḫ-ı bī-emān cefā-kār-ı pür-şitāb

8 Kimüŋ uzatdı ʿömri ipini **Necātī** çarḫ
Kim virmedi soŋ ucı ṣanem zülfi gibi tāb

9 Bāzārı <u>tutsa</u> çār-sū-yı göŋülde cān (?)
Yoḳdur metāʿ-ı medḥi şehen-şehden özge bāb

10 İder duʿā-yı ẓāhir ü bāṭından ins ü cān
Oḳur s̱enāyı gice vü gündüzde şeyḫ u şābb

11 Zīrā duʿā-yı devlet-i sulṭān-ı rūzgār
Var iken artuġ işe günāh ola irtikāb

12 Nice ki cünbiş-i rūz ola pervīz ḫayli şām
Nice ki s̱ābit ola günāh üstine s̱evāb

---

11 **M.99b** -ND. Eğridirli Hacı Kemal'in *Cāmiʿü'n-Neẓāʾir*'inde sadece matla beyti müşterek olarak 23 beyit şeklinde bulunan bu şiir, *Mecmūʿa*'da 38 beyittir.

13 Gündüzi ʿīd ü gicesi Ḳadr ola dem-be-dem
Bārī ḳatında her dilegi ola müstecāb

14 Ālām-ı cevr-i derd ile ġam-gīndi göŋül
Nā-gāh irişdi cānib-i ḳıyāmetden ḫıṭāb

M.89b 15 Tārīk etme göŋlümi cān revzeni[ni] aç
Tā feyż-ı nūr-ı ʿizzet idesin sen iḳtisāb

16 Kim ṣubḥ-ı devlet içre ṭulūʿ eylemiş durur
Ḫurşīd-vār pādişeh-i Müşterī-cenāb

17 Sulṭān-ı Rūm ü ḫusrev-i āfāḳ Bāyezīd
Ḫāḳān-ı rūzgār şeh-i maʿdelet-meʾāb

18 Vālī ki ʿadl-i salṭanatda olup durur
ʿAdlüŋ esāsı muḥkem [ü] ẓulmüŋ evi ḫarāb

19 Ġafūr kerem-nişān durur maṭlaʿ-ı ḫıtāb
Lafẓ-ı güher-feşānı durur zīnet-i ṣavāb

20 Levḥ-ı żamīri żabt ider aḥvāl-i ʿālemi
Ḳavl-i müellifi nite kim ṣafḥa-i kitāb

21 Binüp şikār ḳaṣdına alsa ele kemend
Düşer ġazāl-ı pīşe-i gerdūna ıżṭırāb

22 Yaġdura tīr ü düşüre bārān gibi yire
Ger cān-ver miṣālini vaẓʿ eyleye seḥāb

23 Ey şeh-süvār oldı bugün ḳadrüŋ atına
Ḫurşīd-i ṭabl-bāz-ı zer ü māh-ı nev-rikāb

24 Sen şehr-yār-ı taḫt-ı seʿādeti görmege
Gündüz çerāġları yaḳup isterdi āfitāb

25 Görsün ḳapuŋda kebkebüŋ izi seʿādetin
Gökde müneccim eylemesün yılduzın ḥişāb

26 Döndürdi altın üstine cūduŋ yili yemüŋ
Bī-ḳıymet oldı dürr-i ʿAden nite kim cenāb

27 Virür demāġ-ı ḥırṣa ḫalel cām-ı himmetüŋ
Nite ki ḫōş zīreke keyfiyyet-i şarāb

28 Bir ḳolunı çıḳarup urur ḳalbe kendözin
Rūz-ı ġazā ḳılıcuŋ idüp ḫūn ile ḫūn-āb

M.90a

29 Merā-yı şebinde ḫançer-i sīmīn-ġılāf-ı māh
Çarḫa ṭutar kim ide muḫāliflere ʿitāb

30 Ḥūrşīd-i çarḫ yoluŋda altun döker seḥer
Diler kim ide der-geh-i ʿulyāŋa intisāb

31 Çoḳ şükr Ḫāliḳa ki zamān-ı merā durur
Şeh kām-rān u bendeleri cümle kām-yāb

32 Ḫurrem ḳalup ḫalḳ nite kim mevsim-i bahār
Ḫandān cihān pür nite ʿālem-i şebāb

33 Eyyām-ı devletüŋde cihān ʿīş ü nūş ider
Ben nār-ı ḥasret ile ḳıluram ciger kebāb

34 Oldı egerçi miḥnet-i gerdūn-ı dūn ile
Ten ḫānesi ḫarāb ü göŋül kişveri yebāb

35 Ḳoyup bülend işigüŋi gerdūna dönemez
Himmet ḳapūsın aç ü göŋül tīġini yā Rāb

36 Şāhā menem ki meclis-i medḥüŋde ide dem
Bir tār ile hezār nevā nite kim rübāb

37 Demdür ki söze tabʿuŋdan kemāl ire
Kim tāb-ı āfitābuŋa ḫōş-būy olur gül-āb

38 Tā kim her anda defter-i efkārdan ide
Ṭūṭī-i ṭabʿı bir ġazel-i nāzük intiḫāb

Velehū

12

Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün
Mużāriʿ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1 Ey ʿizzet [ü] seʿādet ile muʿteber-nişān
Vey nām-ı pādişāh-ı cihāna maḳar-nişān

2 Devr eyleyeli bu felek-i āb-gīne-renk
Yazılmadı senüŋ gibi ʿālī-güher nişān

---

38 Mükerrer.

12 **M. 100a**, Necātī Beg, *Dīvān*, s. 79.

2a āb-gīne: ayaġına M.

3 Teşbīh olmasa idi Süleymān yüzügine
Ḫalḳa musallaṭ olmaz idi ol ḳadar nişān

M.90b 4 Ẓāhir yüzinde aḥsen-i eşkāle mā-ṣadaḳ
Maʿnā yüzinde çarḫ-ı melāyik siper nişān

5 Her düşmene ki vara ider ḥükmini revān
Güyā ki bile alıvirür yüz biŋ er nişān

6 Her ʿarṣada ki ʿarża ḳıla ḥükm ile dürer
Çarḫ-ı felek bitisini ḥükmi durur nişān

7 Serkeşleri muṭiʿ ide cābirleri helāk
Gösterse ḥalḳa ḥalḳa kemendini ger nişān

8 Ẓāhir budur ki dosta vü düşmene yarar
Çün göstere ʿalāmet-i tīġ ü siper nişān

9 Żımmında mużmer olmasa şemşīr-i āb-dār
Pūlād beyża vażʿına olmazdı her nişān

10 Güyā ki ceng itmege ṣafı yazar sutūr
Bayraḳlar ile öŋce ʿalemler çeker nişān

11 Ḫalḳ-ı zamāne dāʾireden çıḳmasun diyü
Oldı müdevver ey melik-i dād-ger nişān

12 Naḳş itdi sīnesinde iki pādişāh atın
Virse ʿaceb mi ḫāsiyet-i nefʿ ü żar nişān

13 Şol şāh u şāh-zāde bilā miṣl ü bī-bedel
Kim virmedi naẓīrini cinn ü beşer-nişān

14 Nev-bāde-i ser āmed-i Sulṭān Bāyezīd
Maḥmūd Şāh-zāde şeh-i tāc-ver nişān

15 Cism-i laṭīfi ile bulur zīb ü fer cihān
İsm-i şerīfi ile olur nām-ver nişān

16 Altunlu geydi çıḳdı gümüş taḫt üstine
Ḫükm eyledi cihāna Feridūn-eṣer nişān

3b ol: bu ND.
6b ḥükmen dürer nişān ND.
9a şemşīr-i āb-dār: bir tīġ-i ābdār ND.
10a Ṣaffı yazar: Saflar düzer ND.
14a Nev-bade: Nevbāve ND.

17 Çoḳ tāc-dārı ṭavḳ-ı ʿubūdiyyete çeker
Çoḳ şehr-yārı ḥalḳa-be-gūşı ider nişān

M.91a 18 Hindustānı almaġ içün dem-be-dem virür
Ṭāvūs gibi kendözine zīb ü fer-nişān

19 Sen şehr-yār ḥükmini tenfīẕ itmege
Baġlandı biline iki yerden kemer-nişān

20 Birisi şerʿ dāʾiresidür birisi ʿurf
Virse ʿaceb mi ḫāṣıyet-i nefʿ ü żar nişān

21 Yazıldı şol zemīne berāt-ı müsellemī
Kim anda naʿl-i sümm-i semendüŋ ider nişān

22 Tevḳīʿ üŋe hilāli şebīh idemez felek
Altun ḳalemler ile ider gerçi zer nişān

23 Bir çarḫī ṭāsdur felek-i heft-cūş kim
Beglik diyü kenārına yazar ḳamer nişān

24 Emrūdī şekil olmaz idi ey nihāl-i luṭf
Olmasa bāġ-ı salṭanatuŋda ṣemer nişāŋ

25 İtmez ise ḳalem gibi yoluŋda ṭoġrıluḳ
Ey nice şehlerüŋ belin iki büker nişān

26 Mektūbı ġayrı şehlerüŋ olmaz bu resm ile
Destār gibi hīç ola mı āster nişān

27 ʿOṢmān Oġullarında sen ey şāh-ı muḥterem
Cūd-ı ʿAlī-maḥalli vü ʿadl-i ʿÖmer-nişān

28 Şeh-zādelerde şānuŋa eyā güher şeref
*Ḫayrü'l-ümūr evsaṭuhe** ḫōd yeter nişān

29 Yedi seʿādet encümi içinde sen melik
Ḫurşīd-rütbet olduġıdur ḫūb-ter nişān

30 Medḥüŋ sefīnesin ṭonadurken bu baḥrde
Ġavvās-ı ṭabʿ bu ġazel-i ter ider nişān

16b Feridun eṣer: Feridun-fer ND.
26a resm ile: vech ile ND.
27b ʿAlī maḥalli: ʿAlī ʿalemsin ND.
* Ḥadīṯ-i Şerīf, *İşlerin en hayırlısı ortada olandır.*
29a melik: şehüŋ ND.

31 Çekdi çevürdi kendüyi ey sīm-ber nişān
Müşgīn ḳaşuŋa beŋzemek ister meger nişāŋ

M.91b

Merşiye-i Necātī

13

Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün
Müctess + - + - / + + - - / + - + - / + + -

I

1 Dilā cerīde-i ülfetden aduŋ eyle tirāş
Ḳalender ol ki mücerredler ideler şābāş

2 Esirge cānuŋı gel baġlama cihāna göŋül
Esīr-i çāh-ı belā itme Yūsufʾı ḳardāş

3 Alur gözi ile baḳma cihāna kim güneşüŋ
Yüzine ṭoġrı baḳanuŋ gözinden aḳar yāş

4 Vücūd köhne ḳabādur sen aŋa aldanma
Ki çār-sū-yı beḳāda ziyān ider bu ḳumāş

5 Ṭayanma şol bir avuç ṭopraġa ki yeg andan
Hezār kerre ş̱ebāt ü beḳāda bir ḳuru ṭāş

6 Nigūn kāsesi çarḫuŋ ḥayāt ḫᵛānından
Cihānda kimseneye virmedi ṭoyınca aş

7 Bu ḥalḳa ḥalḳa olup görinen felek didügüŋ
Bir ejdehā imiş ol yedi başlu ḥāżır-bāş

8 Ol itdi milketi vīrān ol itdi genci nihān
Ne mülk mülk-i Ḳaraman ne genc genc-i revān

II

1 Bu kār u bārı felek itdi tār-mār felek
Bu ʿīş ü nūşı felek itdi zehr-i mār felek

2 Berāber itdi yire burc gibi seddümüzi
Yıḳıla dilegüm oldur bu nüh ḥişār-ı felek

---

13 **M.110b,** Necātī Beg, *Dīvān*, s.102, Trb.2. Başlık: Merşiye-i Şehzāde Sulṭān ʿAbdullāh D.
I/7a didügüŋ: şanma ND.

3 Yur ise ḳurṣa-i ṣābūn-ı mihrüŋe yüz yıl
Bu yüzi ḳarasını mehden ḳaçan yuyar felek

4 Ṭolundı mihr-i seʿādet ṭutuşdı cān-ı cihān
Şafaḳ odına nice dāmenüŋ yaḳar felek

5 Pür itmesün daḫı meh sāġarını sāḳī-i mihr
Şeh almaz oldı ele cām-ı ḫōş-güvār-ı felek

6 Çerāġ-ı māhı söyündür ṣabāḥ revzenin ört
Bu derd ü ḥasret ile dün ü gün ḳarār felek

M.92a 7 Niçün şafaḳ odına yanmaya ʿamāme-i ṣubḥ
Niçün derīde degül ceyb-i zer-nigār-ı felek

8 Ki pīr-i dehr o şehi genc iken ḫarāb itdi
Ḥayāt ābını tāb-ı ecel serāb itdi

III

1 Ciger firāḳı ḳılıcıyla oldı yara dirīġ
Ne mülkden ki nihān oldı ol diyāra dirīġ

2 Cihānda kimseneden māl ü mülk ü sīm ü zerī
Dirīġ eylemeyen şāh-ı şehr-yāra dirīġ

3 Kim umar idi eseydi yavuz yil üstinden
Yaraşmaz idi ḫazān serv-i nev-bahāra dirīġ

4 Götürümedi felek şevket ü vaḳārın anuŋ
Bu şevkete yazuḳ ol ḥaşmet ü vaḳāra dirīġ

5 Götürdi naḳş-ı se şeş kaʿbeteyn-i ʿömr-i velī
Bulımadı ecelüŋ şeş-derine çāre dirīġ

6 Söyündi şemʿi vü ṭaġıldı cemʿi cumʿa güni
Ol şemʿ-i neyyir ü bu cemʿ-i tār-māra dirīġ

7 Cihān kebūteri ṣaydum durur diyen bāzı
ʿUkāb-ı merg düşürdi bu gün şikāra dirīġ

II/3 mihrüŋe: mihr ile ND. yüzi: yüz ND.
II/4 Dolundı mihr-i ṣafā şemʿ gibi yaḳ cānı
Şafaḳ odına nice dāmenin yaḳar felek ND.
III/2b şāh-ı şehr-yāra: tāze şehriyāra ND.
III/4a Götürmedi felek: götürmedi bu felek ND.
III/6b ol: bu, bu: ol ND.

8 Hümā-yı salṭanatuŋ şeh-perine ḥayf ü āh
Serā-yı maʿdeletüŋ serverine ḥayf ü āh

IV

1 Ol āfitāb-ı seʿādetden ayru ḫalḳ-ı cihān
Ḳara geyüp sürinür gölgeler gibi bī-cān

2 Ḳamer ṭutuldı mı kim şehr içinde düşdi şerīr
Güneş ṭolundı mı kim ḳaraŋuluġ oldı cihān

3 Yeŋilmez işüŋ gelür sīneler tenevvüründen
Getürme gör nice bu ʿālemi alur ṭūfān

M.92b 4 Çıḳarduḳ elden anı kim eline girse-y-idi
Zebūn ola idi destinde Rüstem-i Destān

5 Bu renc ü derd ile düşsün ʿaṣāya tīr ü teber
Bu jeng-i ḳahr ile delsün dilini seyf [ü] sinān

6 Yüzin yusun ḳana bayraḳ ṣaçını yolsun tuġ
Gidermesün yüzi çīnini tā ebed ḳalḳān

7 Bu ḥasret ü bu fiġān bu ġuṣṣa vü ġamdan
Başına ḫāk ḳoyup derd ile delsün meydān

8 Fiġān ü āh kim oldı yigitliginde tebāh
Sifendiyār-ı zamān Şāh-zāde ʿAbdullāh

V

1 Gelüŋ fiġān idelüm rūzgārı aġladalum
Bu derd ile felek-i bī-ḳarārı aġladalum

2 Ne deŋlü ḳara göŋüllü vü ṭaş baġırlu ise
Ḳara bulutlar ile kūh-sārı aġladalum

3 Seḫā-yı nefsi firākıyla kānı iŋledelüm
ʿAṭā-yı keffini aŋalum biḥārı aġladalum

4 Güler yüzi ile şīrīn yüzini vaṣf idelüm
Gül ile gül-şen içinde hezārı aġladalum

IV/2 Güneş ṭolundı mı kim ḳaraŋuluġ oldı cihān
Ḳamer ṭutuldı mı kim şehr içine düşdi fiġān ND.
IV/3 -ND.
IV/7a fiġān: firāk ND.
V/4a yüzini: sözini ND.

5 Düşürdi efser-i şāhen-şehīyi dest-i ecel
Baş açalum varalum şehr-yārı aġladalum

6 Bu ṣaʿb vāḳıʿayi işigine ʿarż idelüm
Bu ḥasret ile Ḫudāvendigār'ı aġladalum

7 Bu zehr-i ḳahr ile kevn ü mekānı acıdalum
Bu zecr-i hecr ile dār ü diyārı aġladalum

8 Firāḳ odını kime yanalum nedür tedbīr
Varalum eyleyelüm ḫāk-i pāyına taḳrīr

VI

M.93a 1 Ḥayāt naḳdini şāhā ʿaceb niṣār itdüŋ
Cihān ü cāna ne meyl ü ne iʿtibār itdüŋ

2 ʿAdem diyārına tābūt zevraḳın sürdüŋ
Gözümüzüŋ yaşını baḥr-i bī-kenār itdüŋ

3 Hümā-yı himmetüŋüŋ sāyesinde beglerüŋe
Ḫıyām-ı aṭlas-ı gerdūnı teng ü tār itdüŋ

4 Ḳara ṣaçuŋ gibi başdan ayaġa düşürdüŋ
Şikeste-ḥāl ü perīşān ü bī-ḳarār itdüŋ

5 Firāḳ [u] derd ile ġam gicesinde ḳullaruŋı
Ṣabāḥ-ı maḥşere dek zār u intizār itdüŋ

6 Ḳaçan [ki] göç ide ʿOṣmānī yaġmur olur līk
Ne göcdür bu ki dünyāyı eşk-bār itdüŋ

7 Yanuŋca bunca ḳuluŋdan bir ādemī bile yoḳ
Begüm bu nice seferdür kim iḫtiyār itdüŋ

8 Meger ki gün gibi tenhāca sāye sulṭānı
Teferrüc itmege gitdüŋ riyāż-ı rıżvānı

VII

1 İlāhī raḥmetüŋi ber-devām eyleyesin
Revān-ı pākine ʿadnī maḳām eyleyesin

2 Behişt ṣoffalarına ṣafā ile çıḳarup
Selamlıġını dārü's-selām eyleyesin

VI/5b maḥşere dek: ḥaşre degin ND.

3 Cihānda ʿömri günin eksük eyledüŋ bāri
Cinānda nāz ü naʿīmin tamām eyleyesin

4 Bu ġuṣṣadan cigeri ḫūn olan duʿāsı ile
Mezārı ṭopraġını müşk-fām eyleyesin

5 [Düşürdi ise felek yedi kevkebüŋ birisin
Şeref göginde ḳalanın müdām eyleyesin]

6 NECĀTĪ derd-i derūn şerḥine nihāyet yoḳ
Hezār sal eger ihtimām eyleyesin

7 Anuŋ revānına vü şehr-yār devletine
Duʿāya el götürüp iḥtimām eyleyesin

M.93b 8 O māha ḫulle-i raḥmet vire Ḫudā-yi Eḥad
Bu şāha taʿziye içün libās-ı ʿömr-i ebed

Velehū

14

Mefāʿīlün Mefāʿīlün Feʿūlün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1 Belā yükinde fevt olalı ḳātır
Şikeste ḥāl olupdur ḫayli ḫāṭır

2 Ne ḳātır bir ḳara ṭaġ idi miskīn
Geçen bu günki gün sāġ idi miskīn

3 Ecel çengāline düşdi diriġā
O yāl ü bāl o turuşdı diriġā

4 Çü gördi ʿömr ekini ṣarardı
Oraḳ gibi belin bükdi ḳarardı

5 Şu resme ḳātır idi ḳara ḳātır
Neye ʿazm itse öŋünde idi ḥāżır

VII/5 -M.

14 M.112b, Necātī Beg, *Dīvān,* s. 97, Merṣiye-i Ester.
6 -ND.

6 Yürüdükçe ayaġı tīr olurdı
Ġubār-engīz āteş-i zeyr olurdı

7 Ṣabā dek kimse görmezdi ḳarasın
Gerekse Çīn ü Māçīni arasın

8 Ṣabā reftār ü şeb-reng ü seḥer-ḫīz
Dil-ārām ü feraḥ-baḫş ü teraḥ-rīz

9 Yürise yerleri göge ḳarurdı
Ne yorılur ne ḳalur ne arardı

10 Öŋünde ilerü başardı ḳıçın
Ne deŋlü Rumdan tā serḥadd-i Çīn

11 Geçerdi naʿlinüŋ mīḫı semekden
Ḳulaġı rāz diŋlerdi felekden

12 Bahār olduḳça kim göge çıḳardı
Ḫar-ı ʿĪsā'ya minnetle baḳardı

13 Olup dururdı ḳulluḳ ile ʿazīz ol
Eşek gibi degüldi bī-temīz ol

M.94a 14 Zemīn-peymā zamān-sürʿat felek-naḳş
Duruşda gergedan reftārda raḫş

15 Eger kim çekmese rākib ʿināyeti
Geçe bir laḥẓada iki cihānı

16 Ḳanı ol çār ṭāḳ-ı kām-rānı
Ḳanı ol Kaʿbe yolı nerdübānı

17 Kime kim binmek içün ʿarż olaydı
Yigitlik gibi Kaʿbe arż olaydı

18 Ölen ardınca ölmiş yoḳ NECĀTĪ
Ḳatır gitdi Ḫudā ṣaḳlasun atı

19 Daḫı biŋler ṭolu ışṭabl-ı şāhī
Varsuŋ bozı dilerseŋ siyāhī

13a Olup dururdı ḳulluḳ ile: olupdı ḳulluġı birle ND.
15a rākib: rāhib ND.
19b Varsuŋ: Dilerseŋ ND.

20 İderse Şeh bir ẕerre ʿināyet
NECĀTĪ'ye kifāyetdür kifāyet

21 Iraḳdur gerçi çāker ḫıdmetinden
Baʿīd olmaya şāhuŋ himmetinden

22 ʿAceb bārān düşer mi şehr-yāra
K'anuŋ emriyle geldük bu diyāra

23 Ne deŋlü kim gide ḳara gele āḳ
Gice ehli ola gündüze müştāḳ

24 Bu ʿāc-ı ābnūsī ola taḫtuŋ
Ḳamūdan yucala iḳbāl ü baḫtuŋ

Ḳaṣīde-i Muḫliṣī

15

Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün
Remel + + - - / +- + - / + + -

1 Ne durur ḫırz-ı rūḥ-ı nām-ı Ḫudā
Mā eʿizzü ismühū ve mā aʿlā

2 İsmidür genc-i nāme-i lā-mevt
Genc-i pinhāna irişür peydā

3 Ne irür rūʾyetine vehm ü ḫayāl
Ne bulınur özine bir hem-tā

M.94b 4 Ḫāliḳ oldur ki ḫalḳ ide [ʿālemi]
Rāzıḳ oldur ki ḳıla rızḳ-ı ʿaṭā

5 Ḥikmetine bulınmadı ḥikmet
Nice kim eylediler istiḳżā

6 Mihr-i luṭfından irse bir ẕerre
Āteş ide[rdi] gül-şen-i zībā

20a İderse Şeh: Eger Şehden ola ND.
21a ḫıdmetinden: devletinden ND.
21b Baʿīd olmaya: Velī şer elle M.

15 M.112a

7 Şāh oldur ki yoḳdur aŋa şerīk
Ḳul anuŋdur ki eyledi iḥyā

8 Mālikü'l-mülk odur ki hergiz anuŋ
Mülkine eylemez żarar aʿdā

9 Düzaḫından nümūnedür āteş
Gül-şeninden [durur] gül-i raʿnā

10 Ḥaremüm diyü bir ḫıṭāb ideli
Muḥterem oldı Kaʿbe-i ʿulyā

11 Bī-sütūn emri-y-ile ḳāyimdür
ʿArş-ı aʿẓam gibi bu ṭāḳ-ı semā

12 ʿİzzet-i şemsine zevāl irmez
Ġurre-i rifʿati ebed ġarrā

13 Nūr-ı fermānı ile olur anuŋ
Ḳaraŋu gicede ḳamer-i ḳumrā

14 Bildi çünkim nevā-sened nedür
Terk-i sāz itdi Zühre-i Zehrā

15 Seyf-i ḳāṭıʿ rüʾyet durur Mirrīḫ
Düşmene aman yoḳ ḳaṭʿā ḳaṭʿā

16 Ḳudret-i şemʿidür felekde güneş
Anuŋ içün virür cihāna żiyā

17 Nice fażl u kemāl ile nāhīd
ʿİlm ü vaṣfında ebkem ü ednā

18 Tiz irişe yedinci gökde Zuḥal
N'ola rām ola emrine ṭavʿā

M.95a 19 Ḫavf-ı Bārī mehābetindendür
Mużṭarib oldığı yedi deryā

20 Nice ḳudret olur ki emr itse
Başı ile helāk olur aʿdā

21 Enbiyā midhatüŋde ʿāciz iken
Ben nice eyleyem ṭapuŋa ṣenā

22 Vācibince medḥ ide mümkin
Eger olmasa luṭf-ı ṭabʿ güşā

23 Līk bu ḫāke bu durur maḳṣūd
Ki āb-ı ẕikrle bula neşv ü nemā

24 Sensin ol ḫāliḳ-i cihān ki senüŋ
Ḫalḳ-ı luṭfuŋa dutdı cümle recā

25 Ḳudret-i gencine ḫalel iremez
Ne ḳadar ḳullarına itse ʿaṭā

26 Nice kim baḫşiş itse eksilmez
Minnet itmez ne deŋlü itse seḫā

27 Mürde fermānı ile oldı ʿazīz
Ḳaderiyyetdür duran ṣaf ṣafā

28 Ḥayy odur kim ḥayātı bāḳīdir
İrmedi irmeyiser aŋa fenā

29 ʿAḳl-ı kül itdügince vehm-i ḳıyas
Kibriyāsında ebkem ü ednā

30 MUḪLİṢī nefsine uyup gerçi
Eyledi her nefesde cürm ü ḫaṭā

31 Kendüye lāyıḳını eyledi ol
Sen anı ḳıl ki ola saŋa sezā

32 Sen Ġafūr u Raḥīm ü Raḥmānsın
Kimden idem ya ben ḳul istiftā

33 Raḥm idüp ger teraḥḥum itmez iseŋ
Vay baŋa vay baŋa vü vāy baŋa

M.95b 34 Ben niçün ḳaṭʿ idem ümīdim kim
Sen buyurduŋ ki itme ḳaṭʿ-ı recā

35 Dilerem kim revān revān olıcaḳ
Raḥmetüŋi refīḳ idesin aŋā

36 Ol şeh-i enbiyā ḥaḳḳı ki aŋa
Eyledüŋ luṭfuŋ ile ʿarż-ı liḳā

37 Efżal-i mürselīn idüp ḳomaduŋ
Eyledüŋ anı efṣaḥ-ı fuṣaḥā

38 Çār-yār ḥaḳḳı her birisine
Sekiz uçmaġı eyledüŋ meʾvā

39 ʿAfv idüp her günāhumı setr it
Rūz-ı maḥşerde eyleme rüsvā

40 Ey risālet serīrine server
Vey nübüvvet gögine şems-i ḍuḥā

41 Ol Ḫudā ḥaḳḳı çün ki itdi seni
Enbiyāsından eşref ü aʿlā

42 Ḳoma olam öŋinde ḫ^{v}ār u zelīl
Şefḳat idüp şefāʿat eyle baŋa

43 Beni aṣḥābuŋ ile ḥaşr eyle
Ben ḳulı ḥażretüŋden itme cüdā

44 Yā İlāhī anı ḥabīb idünüp
Eyledüŋ nice devlet aŋa ʿaṭā

45 Ol ḥabībüŋ ḥaḳḳı günehlerümi
Dilerem kim bağışlayasın aŋa

46 ʿİzzetüŋ ḥaḳḳı itme bī-ḥürmet
Beni ol gün ki ḫōr ola aʿdā

47 Sāʾil oldum saŋa suʾāl iderem
Raḥmetüŋden buyur boyuma ḳabā

48 Niʿam-ı raḥmetüŋi baḫş idicek
Anda emr it bu bī-nevāya nevā

M.96a 49 Gösterüp rūy-ı cennet-i aʿlāŋı
Ḳıl riyāż-ı ḫayāt cānıma cā

Velehū

16

Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün
Remel + + - - / +- + - / + + -

1 Ne durur zīnet-i riyāż-ı ilāh
Çemen-i lā ilāhe illa'llāh

16 M.114a

2 Būy-ı īmān virür nesīminden
Semen-i lā ilāhe illa'llāh

3 Dil uzadur ki vaṣf ide Ḥaḳḳı
Sūsen-i lā ilāhe illa'llāh

4 Nūr-ı īmān ile pür olmışdur
Maḫzen-i lā ilāhe illa'llāh

5 Kim yaḳalar-ısa Ḥaḳḳ'a ḳul eyler
Resen-i lā ilāhe illa'llāh

6 Dil-i müʾminden eksük olmaz hīç
Suḫen-i lā ilāhe illa'llāh

7 Dür-i şeh-vārınadur maʿden
ʿAden-i lā ilāhe illa'llāh

8 Ehl-i İslām'a oldı ḥışn-ı ḥaṣīn
Mesken-i lā ilāhe illa'llāh

9 Giderir ẕikri ile dillerden
Miḥeni lā ilāhe illa'llāh

10 Nefsüŋ ile ġazā idersüŋ gibi
Cevşen-i lā ilāhe illa'llāh

11 Beyt-i İslām'ı rūşen itdi tamām
Revzen-i lā ilāhe illa'llāh

12 Ḫūşe-çīn itdi ehl-i īmānı
Ḫırmen-i lā ilāhe illa'llāh

13 Bülbül-i rūḥa gösterür bī-dār
Gül-şen-i lā ilāhe illa'llāh

M.96b 14 Kimüŋ olsa penāhı oldı emīn
Meʾmen-i lā ilāhe illa'llāh

15 Ẕikri çoḫ it ki olur eẕkāruŋ
Aḥsen-i lā ilāhe illa'llāh

16 Gel muḳīm ol ki ḫōş maḳām oldı
Vaṭan-ı lā ilāhe illa'llāh

17 Ṣevāb İslām'adur behā-yı behā
Ṣemen-i lā ilāhe illa'llāh

18 ʿAsker-i küfri münhezim itdi
Ṣaf-zen-i lā ilāhe illa'llāh

19 **MUĞLİŞī** oldı ḳalʿa-i dīnüŋ
Beden-i lā ilāhe illa'llāh

20 Gösterür būy-ı misk-i İslām'ı
Ḫoten-i lā ilāhe illa'llāh

21 İledür ṭoġru ṭālib-i ḥaḳḳa
Sünen-i lā ilāhe illa'llāh

Velehū Muğlişī

17

Mefʿūlü Fāʿılātü Mefāʿīlü Fāʿilün
Mużāriʿ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1 Yā maẓharü'n-nübüvvet yā maʿdeni'l-Hüdā
Ente'lleẕī tevaḥḥade bi'l-cūdi ve'n-nidā

2 Ez-lemʿ-i şemʿ-i şerʿ-i nūr-veş cemāl-i dīn
Ve inne nūr-ı mihr ey nūr vey cihān-ı żiyā(?)

3 Ey milket-i risālete sulṭān-ı bī-bedel
Saŋa ḳul olmaḳ ile ider faḫr enbiyā

4 Maḥmūd-ı aşfıyāsın memdūḥ-ı etḳiyā
İsm-i şerīfüŋ anuŋ içün oldı Muṣṭafā

5 Ẓāhirde gerçi olmış idi peyrev-i rusül
Maʿnīde līk cümlesine oldı pīş-vā

6 Bir ẕerre ḫāk-i pāyine biŋ cān virüp alur
Rūḥānīler ki gözlerine ide tūtiyā

M.97a 7 Gül-zār-ı ruḫı ḥażret-i ʿizzetdedür anuŋ
Şīrīn zebānı bülbül-i gūyāy gūyiyā

8 Envār-ı muʿcizātını görmez şu kimse kim
Sedd itdi nūr-ı bāṣırasın perde-i ʿamā

---

17 M.114b

9 Ruḫsārı virdi meh ü āfitāba tāb
Āb-ı kelāmı gül-şen-i dīne nemā-nümā

10 Kim ola irişe der-i devleti bābına
Kim oldı āsitān-ı şerīfi semā semā

11 Zülfine beŋzerem didi şermende oldı çün
Bildi ki sehv ile eyledi müşk-i Ḫıṭā ḫaṭā

12 Oldı ḥarīm-i Kaʿbe ṭavāfuŋla muḥterem
Saʿyüŋle buldı Merve ḥaḳı çün Ṣafā [ṣafā]

13 Bildi ki ravżasıdur anuŋ gül-şen-i cinān
Ṭaŋ mıdur iderse aŋa [reşk bād-ı] ṣabā

14 Taḫvīfüŋ oldı rehber-i gencine-i necāt
Teklīfüŋ oldı zīver-i āyīne-i Hüdā

15 Bir ẕerre düşse pertev-i envār-ı himmetüŋ
Seng-i siyāh olurdı cām-ı cihān-nümā

16 Mihr-i sipihr-i şerʿ ü meh-i āsumān-ı dīn
Miṣbāḥ-ı ṣubḥ-ı nuṣret ü aṣfiyā aṣfiyā

17 İrse Sühā'ya pertev-i şemʿ-i muḥabbetüŋ
Mihr andan iḳtibās-ı żiyā eyleye şehā

18 Tevżīʿ-i vaṣfuŋa nice ḫōş şerʿu'z-zemīn
Metn-i metīn sūre-i *ve'n-necmi iẕā hevā**

19 Türbeŋ türābını bulımaz kim yüzin süre
Tīġ ile çarḫa olmış iken mühr-i pādişā

20 Sen iftihār faḳrla idersin ʿaceb bu kim
Sen şāh ile tefaḫḫur ider hᵛāce vü gedā

21 Tevḥīde yol bulınmayı ister kim ol durur
Ḫāṣ-ı emīn ṣāḥibidür kān-ı kibriyā

M.97b 22 Nefs-i nefesinüŋ nefesinüŋ nişānıyam
Ḳıldı ḥarīmi muḥterem [ü] rūḥı ḫōş-hevā

23 Ẓulmet-fezā-yı ʿālem-i cān idi cismi kim
Ḳalb ile māver[ā]sı aŋa oldı ʿale's-sevā

---

* *ve'n-necmi iẕā hevā:* Kur'ān-ı Kerīm 53/1. "İnmekte olan yıldıza andolsun."

24 Emr-i ḳażā maʿnāsına oldı ḳadere muṭīʿ
Ḳader semā feżāsına ḫalḳ itdi ilticā

25 Aḥkām-ı dīni ḳul içün aḥkām eyledi
Ḥikām oldı ḥükm-i menfī ile muḳtedā

26 Pāy ser-be-ser-i sırr-ı seʿādet-peymā senüŋ
Ser ḳoya ḫāk-i pāy-i şerīfine evliyā

27 Fitrāk diyü ʿurve-i vüṯḳāya Cebreʾīl
Dest-i iʿtiṣāmla pīsterüŋe ol mühtedā(?)

28 Envār-ı muʿcizāt ile olur cihān münīr
Şemʿ-i nübüvvetüŋ ḳaçan eyleyese iḳtiżā

29 Ḳavs-i risāletüŋden atup muʿcizāt oḳın
Şaḳḳ eyledüŋ semāda mehi kim göre aʿdā

30 Ey püşt-i dīn ḫalḳ-ı cihānuŋ bināsısın
Ḫalḳ-ı kerīmüŋ oldı güher-kār mültecā

31 Ben kim olam ki hażretüŋi medḥ idem k'ider
Çün ʿizzet ile ḥażret-i ʿizzet saŋa ṣenā

32 İʿdād-ı vaṣf-ı ḳābil-eḫaṣṣı olur mı kim
Söyle zebānla açıḥ evṣāfını ḥaṣṣā

33 Baḫṣed dem-i meṣīḥ-i tu emvāt-rā ḥayāt
Zāret nesīm-i luṭf tu ḫāṣṣiyyet-i beḳā

34 Tāb-ı ruḫıyla ṭurresi tārınadur nişān
Ṣubḥi iẕā teneffese leyli iẕā secā***

35 Esrār-ı zāt-ı pāküŋe hīç vāḳıf olmadı
Gerçi ki her ṣaḫārı ider cüst ü cū fücā

M.98a 36 Şerʿ-i şerīfüŋ eylese enfāl-i tīġ-i ḥükm
ʿAḳl-ı bürehne ṣanma kim aŋa siper duta

37 Bustān serāyı sırrı ki seyyār-ı heft-cām
Hem maṭbaḫ-ı nevālüŋedür nüh-tabaḳ se-pā

38 Saʿy itdi Kaʿbe yüz sürü[ben] ḫāk-i pāyüŋe
Ey Merve-i mürüvvet ü ey zemzem-i Ṣafā

---

* *Ve'ṣṣubḥı iẕā teneffes.* Kur'ān-ı Kerīm 81/18. "Nefeslendiği (ağardığı) an sabaha (and olsun)."

** *Ve'l-leyli iẕa secā.* Kur'ān-ı Kerīm 92/2. "Sakinleştiği zaman geceye (and olsun).

39 Sırr-ı mükevvināt-ı żamīrinde mürtesem
Olsa ne ṭaŋ ki ḳılupdur āyine-i Ḫudā

40 Deryāda tāziyāne-i fülkī durur şimāl
Ṣaḥrāda olsa mirvaḥa-i bezmdür ṣabā

41 Şīrīn kelām-ı manẓam-ı esrār-ı maʿrifet
Müşgīn-peyām muḫattem-i aḫbār-ı kibriyā

42 Ser-sem semender-i seʿādet müşīrine
Teng ola sāye-bān-ı semā ger ola feżā

43 Kim bende gibi ġāşiye-dār oldı Cebreʾīl
Miʿrāca sen ne dem ki ʿurūc eyledüŋ şehā

44 Süddeŋ köyüp ayaġına yüz sürdi Sidre çün
İsrā gicesi oldı anuŋ ḥāli müntehā

45 Aḳṣā'da enbiyāya imām-ı hümām olup
Geçdüŋ emāma eylediler saŋa iḳtidā

46 İrüp maḳām-ı ḳurba cemāleyn gözlerüŋ
Çün görübildi nūr-ı tecellā-y-ıla cilā

47 Ṣabr ile Cebreʾīl saŋa maḥrem itmedi
Çāvuş idindi meh-i şeb-i ḫalvet-i dü-tā

48 Hem-serüŋ oldı sırr-ı rumūz-ı risālete
Ol çār yār ki anlara itdüŋ cinān cā

49 Ṣıddīḳ kim muḥibbüŋ idi ṣıdḳla ol ṣadīḳ
Hem yār-ı ġāruŋ idi vü hem hem-reh-i deġā

50 Yoluŋda naḳd-i ʿömrüŋi ḫarc eyledi ʿÖmer
Bāzār-ı mihr-i şerʿüŋi germ eyleyince tā

M.98b 51 ʿOṯmān ki sebze-zārına ādāb-ı dīnüŋüŋ
Ser-sebze ḳılduġın [ki] ḥayādan döküp ḥayā

52 Ḫayder ki maẓhar oldı ṣıfāt-ı seḫāvete
Ebrâr-ı remz vasfı içün gül-i dehl ana

53 Dürreyn-i gūş-vāre-i zībā-i gūş-ı ʿarş
Nūreyn-i ḥışm-ı Ḫayder-i Kerrār-ı Murtażā

54 Ḫüsnüŋ gibi birisi Ḥasen ḫulḳa ḫalḳacık
Biri Ḥüseyn Şāh şehīdān-ı Kerbelā

55 Dārü's-selāmdan saŋa vü ālüŋe selām
Ola ş̱enā ki dura Ş̱üreyyâ-y-ıla ş̱erâ

56 Ey faḳr-ı faḡr-ı MUḠLİŞÎ miskin velī ʿamel
Geldi ḳapuŋa isteyü ol bī-nevā nevā

57 Aŋa şefāʿat eyle ki hergiz şefāʿate
Mücrimler içre andan aḡfā yir bulınmaya

58 Ol günde el alıban anı itme pāy-māl
K'aʿdāya dūn denile [vü] aḥbāba merḥabā

59 Ṭoldı ḥurūf-ı ʿillet ile ṣafḥa-i ʿamel
Şīrīn şefāʿat-ıla demidür ṣaḥīḥ ola

60 Görme revā ki revā olınmayan günāh içün
Deryā-i raḥmete yoġ-iken ḥadd ü intihā

61 Ümmī̱ eliyle raḥmın etegini dutmışam
Nevmī̱ itmesin ki [o] lāyıḳ degül saŋa

62 Yā dāfiʿu'l-beliyye yā şāfiʿu'l-ʿuṣāt
Eşfiʿ ẕünūbenā bi şefāʿātike'l-ḥimā

63 An dem ki ez-ḳuṣūr-ı ʿamel rū-siyeh şodem
Nūr-ı şuʿāʿ-ı şemʿ-i şefāʿat bilā-nümā

64 ʿAfv eyle günāhımı kim iʿtirāf idüp
Geldim ḳapuŋa aġlayu dutdum saŋa recā

65 Luṭf-ı laṭīfüŋe iderem iʿtimād çün
Ger ḥācetüm revā ola senden ola devā

M.99a 66 Āb-ı buḥūr-ı luṭfuŋa senüŋ sezā mıdur
Bu ḡāk-i nār-ı ḳahra yaḳup eylemek hebā

67 Envār-ı raḥmetüŋi dirīġ itme kim anuŋ
Bir ẕerresiyle ḡalḳ-ı cihān ider iktifā

68 Eyle tażarruʿ-ıla duʿāmı ḳabūl çün
Didüŋ ücībü daʿvet-i dāʿī ide duʿā

69 Yā yevm-i dīn-i māliki iyyāke nesteʿīn
Yessirlenā ṣırāṭike v'erḥam[nā] vehdinā

Velehū Muḫlişī

18

Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1 Maʿden-i luṭf u kerem menbaʿ-i yenbūʿ-i ṣafā
Maẓhar-ı nūr-ı tecellī-yi Ḫudā Şeyḫ Vefā

2 Yüzüŋ ayına ḥaḳīḳat naẓarın her kim ide
Gün gibi rūşen [aŋa] görine envār-ı Ḫudā

3 İdeli şāh-ı Ḫudā taḫt-ı velāyetde seni
Bendeŋ oldı dil [ü] cāndan ʿulemā vü fużalā

4 Ḥażret-i Seyyid-i Sādāt dü-ʿālem yolınuŋ
Pīş-vāsı sen eyā kāşif-i esrār-ı fenā

5 Sensin ol maẓhar-ı elṭāf-ı İlāhī ki senüŋ
ʿĀdetüŋdür kerem ü luṭf u vefā cūd-ı seḫā

6 Sensin ol Ḥayder-i dīn ṣıdḳ ile ṣıddīḳ ṣıfāt
Muṣṭafā-nām ʿÖmer-heybet ü ʿOşmān-ḥayā

7 Gözümüŋ āyinesi gün gibi rūşen ola ger
Vire aʿmāya izüŋ tozı senüŋ küḥl-i cilā

8 Bu ṣū ile ki yusaŋ dest-i şerīfüŋi ʿiyān
Oldı ʿālemde olur yetmiş iki derde devā

9 Pertev-i şemʿ-i ruḫuŋdan durur ey ṣunʿ-ı cemīl
Ki bulur nūr ile fer şems ü ḳamer ṣubḥ u mesā

10 Luṭfuŋuŋ gül-şeni içinde açılan gül-i ter
Virdi ey ḳuṭb-ı cihān ʿāleme ḫōş būy-ı vefā

M.99b 11 Şeb-i tārik-i günāh içre ḳalan mücrime Ḥaḳ
Sebeb-i raḥmet içün ḳıldı seni şemʿ-i hüdā

12 Pür ola ḳalbi Ṣafā nūrı ile Merve ḥaḳı
Mescidüŋ Kaʿbesini kim ki ṭavāf ide şehā

13 Ḳadrüŋüŋ çetr-i hümāyūnını ḳurmaḳ dileseŋ
Bir ṭınābına anuŋ teng ola bu arż u semā

---

18 M.117a

14 ʿĀleme şefḳatüŋüŋ ḫ^{v}ānını ʿām eyleyeli
Üşer ol ḫ^{v}āna nevā bulmaġ içün mīr ü gedā

15 Himmetüŋ cūdına dil-teşne olanlara yeter
Luṭfuŋuŋ baḥrı eger eyleye bir ḳaṭre ʿaṭā

16 Fikretüŋ raḥşı ki seyr eylemege ide heves
ʿArṣa-i her dü-cihān teng ola bir demde aŋa

17 Devlet ol ʿārife kim dehr-i denīden geçe
Ṣıdḳ u iḫlās ile sen şāha varup bende ola

18 Nekbet ol cāhile kim münkir olup ḥażretüŋe
Ġarḳ ide baḥr-i ḫaṭā içre anı bār-ı ḳażā

19 ʿAmelüŋüŋ yoġ imiş ġāyeti ʿilmüŋ gibi çün
Ne diyem ben dil ü pür ġam ki o medḥ ola ṣenā

20 İşigüŋ bendesidür MUḪLİŞÎ iḫlās ile çün
Ḥırṣ-ı dünya ile ḳovmaḳ anı olmaya revā

21 Nice bir genc-i günāh içre yite ḫaste vü zār
Ey ṭabīb-i dil ü cān eyle o miskīne devā

22 Ḳoma ḳalbinde ola dehr-i denīnüŋ hevāsı
Yüz urup der-gehüŋe çün ki saŋa dutdı recā

23 Niçe kim rūze vü tesbīḥ ola ʿālemde müdām
Niçe kim ehl-i ṣalāḥ ide namāzında duʿā

24 Niçe kim yād ola dillerde Ḫudānuŋ ismi
Niçe kim oḳıya Ḳurʾān-ı ʿaẓīmi vü ḍuḥā

25 Gül-i ʿömrüŋi senüŋ bāġ-ı velāyetde Ḫudā
Luṭf-ı yārān ile tābende vü tāze duta

25b ‘*tāze vü tābende’* iken vezin gereği ‘*tābende vü tāze’* olarak değiştirilmiştir.

19

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün
Müctess + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1 Sepīde-dem ki dem urdı nesīm-i faṣl-ı bahār
Cihān demāġını ḳıldı ʿabīr ü ʿanber-bār

2 Meger ki hem-nefes oldı mesīḥa bād-ı nesīm
Tebessüm eyledügince bulur ḥayāt ezhār

3 Şiken-i ṣayf ile ṣansa ʿaceb mi ceyş-i şitā
Atar çü ḳavs-i ḳuzaḥ yire tīrini her bār

4 Şükūfe aḳçesini saçar üstüŋe her dem
Çemen ʿarūsına gör kim ne luṭf ider eşcār

5 Ḥıyāż-ı kevṣere dutdı çemende āb-ı revān
Riyāż-ı ḫuld-ı berīn oldı gūşe-i gül-zār

6 Zebān-ı ḥāl ile her dem nidā idüp sūsen
Başīret ehline der *fe'nẓurū ilā'l-āṣār*[*]

7 İrişdi mevsim-i gül nergis aldı destine cām
Diler ki bir mey içe daḫı olmaya hūş-yār

8 Nebāt ḥaşr olup levḥ-i dilde ḳudretden
Yazıldı [anda] *faʿtebirū yā üli'l-ebṣār*[**]

9 Meger ki zülf-i ḫam-ı yāre raġm ider ġamdan
Benefşe zülfini egmiş ṭurur ḥazīn ü figār

10 Ṣabā meger ki virüpdür hevā-yı ḥüsne göŋül
Yiler hevāda ki bir laḥẓa yoḳdur anda ḳarār

11 ʿArūs-ı ġonçe ʿaceb cilve mi ider ki bugün
Nesīm-i ġāliye-sā oldı ebr-i lüʾlüʾ-i yār

12 Güli çü ḫār ile gördi ki hem-nefes oldı
Hezār-ı derd ile itdi çemende zār-ı hezār

---

19 M.118a

1a vezin gereği '*urdu dem'* iken *'dem urdı'* olarak değiştirilmiştir.

* *fe'nẓur ilā āṣār*, Kur'ān-ı Kerīm, 30/50. "Bak Allah'ın rahmetinin eserlerine."

** *faʿtebirū yā üli'l-ebṣār,* Kur'ān-ı Kerīm, 59/2. "Ey akıl sahipleri! İbret alın."

13 Fiġānını işidüp bülbülüŋ teraḫḫümden
Lisān-ı ḥāl ile didi şeh-i güle ezhār

14 Ki emīr-i gül-ʿizārdur şeh-i diyār-ı çemen
Ruḫuŋdan oldı münevver feżā-yı faṣl-ı bahār

M.100b 15 Bu dem ki Mıṣr-ı cemāl-i çemende Yūsuf'sın
Demüŋ revāyıḥ-ı Aḥmed'in oldı ʿanber-bār

16 Esirge bülbül-i şūrīdeʾi esīrüŋdür
Ġamuŋla bāliş ḫār oldı pīsteridür ḫār

17 Ki ḳalmadı ġam-ı bülbülden özge ġuṣṣa daḫı
Cihān içinde ṭolupdur feraḥla şehr-i diyār

18 Bu yüzden oldı münevver cemāl-i ʿālem kim
Żiyā-yı ʿadl-i şeh itdi cihān yüzin envār

19 Ki oldur ol şeh-i Dārā-ḥaşem Sikender-baḫt
Muḥīṭ-i feyż-i kevākib şükūh ü kūh-vaḳār

20 Livā-i fetḥ ile sulṭān Muḥammed ġāzī
Şeh-i ġuzāt-ı cihān şehr-yār-ı büzürg-vār

21 Çerāġ-ı dīde-i ʿālem revān ḳālıb-ı dehr
Medār-ı devlet-i ādem ise şeh-i sipihr-āṣār

22 Sirāc-ı ʿizzete nūr virür āc-ı ʿilme sebeb
Semā-i devlete şems ü zekā-i fażla medār

23 Penāh-ı devlet-i dünyā emīn-i mülk-i Ḫudā
Muʿīn-i dīn-i rasūl Muḥammed-i muḫtār

24 Seḫāvet ile şecāʿat yolıdur anda kemāl
Seʿādet ile ʿadālet aŋa şiʿār u diṣār

25 İşüŋ muḳassem-i rızḳ oldı çünki rāzıḳdan
Ġubār-ı pāyine ider ḳasem ṣıġār u kibār

26 Şuʿāʿ-i mihr-i ẓafer berḳ-ı tīġidür ki ḳomaz
ʿAdūya pertev-i fetḥ ile ẕerrece miḳtār

27 Oḳursa luṭf-ı zülāli ʿaceb mi anda behişt
İderse āteş-i ḳahr cinānı eyleye nār

28 Arām-ı defʿ-i ʿadüvv-i yād ṣarar ḫışmın
Ki nārına [daḫı] ṭāḳat getüremez īcār

M.101a 29 Ḳarar ḳılmaduġı tīr-i cān-güdāz bu kim
Diler ki feṯḥ ile mülk-i cihāna vire ḳarār

30 Fürūʿ-i ʿadli ile ṣubḥ-ı ġurresi ġarrā
Çerāġ-ı faẓlı ile ṭutdı ʿālemi envār

31 Muṣayḳal eylemese ʿadli āh-ı maẓlūmuŋ
İder āyīne-i çarḫ-ı āh ile jengār

32 Serāy-ı dehr gibi dār-ı devlet maʿmūr
Ki ḳaṣr-ı taḫtınadur ʿāmir-i felek miʿmār

33 Öŋince çekdügi budur zekā-i feṯḥ-i livā
Ki oldı ḳoz u ẓafer hem-reh aŋa nuṣret-i yār

34 Cihānı itdi musaḫḫar refīʿ u tevḳīʿ
Muṭīʿ-i hükminüŋ oldı ḳamū bilād ü diyār

35 Ne resme şerḥ ide dil vaṣfın ol şehüŋ kim anuŋ
ʿUluvv-i ḳadrine irmez merātib-i efkār

36 Dürer bu baḥri dil-i baḥr-ı ẕātınuŋ dürerin
Ki vaṣf-ı dürcine dürci lüʾlüʾ-i şeh-vār

37 Cevāhir ṣıfātın naẓm ider iken nāgāh
Bu maṭlaʿuŋ dürerinden dil oldı güher-bār

38 İdeli sünbül-i miskīnüŋ ile ḳavl ü ḳarār
Göŋülde ḳalmadı hergiz sükūn-ı ḳavl ü ḳarār

39 Ḫayāl-i ārıż[ın] içre ṭolaşdı zülfine dil
Ġarīḳ olan pīşe-verüŋ girürse destine mār

40 Ben aŋa ehl-i baṣīret nice diyem yārüŋ
Diye ki çeşmine beŋzer bu nergis-i bīmār

41 Ṭabīb-i ʿālem iken laʿlüŋi Mesīḥā-dem
Ġarīb ü ḫastesine niçün eylemez tīmār

42 Şifā-i şerbet-i şīrīn lebüŋle eyle şehā
Füsūn-ı nergis-i mestüŋden oldı dil bīmār

43 Gözüŋden ayru iken fitne idici ṣanemā
Bu der-i şāhda ḳalmadı bir daḫı mekkār

M.101b 44 Ki ẕātı pertev-i ẓıll-i ilāhdur ḫalḳa
Niẓām-ı ʿālem anuŋ ʿadli ile buldı ḳarār

45 Seʿādet-i ezelī vü siyādet-i ebedī
Vücūd-ı cevheri ile bulupdur istiẓhār

46 Eyā sitāre-i siyāh-veşe serīr-i cihān
Olupdur emrüŋe tābiʿ bu günbed-i devvār

47 Kemīne MUḪLİŞİ geldi ḳapuŋa yüz sürivā
Duʿā-i devletüŋüŋ ẕikrini ider tekrār

48 Ṣenāŋ gül-şeninüŋ güllerin her dem
Riyāż-ı medḥüŋ içre virür nevā[y] hezār

49 Nice açıla gül [ü] nāle eyleye bülbül
Cemāl-i gül-şeni zeyn ide āb-ı ebr-i bahār

50 Nice [ki] ide ṭulūʿ u ġurūb şems ü ḳamer
Nice ki ola sevād u beyāż leyl ü nehār

51 Zülāl-i çeşme-i baḫtuŋı Ḥaḳ idüp cārī
Nihāl-i devletüŋ ola nücūm-ı ẓāhire-bār

Velehū Merṣiye

20

Mefʿūlü Fāʿılātü Mefāʿīlü Fāʿilün
Mużāriʿ - - + / - + - + / + - - + / - + -

I

1 Çarḫuŋ elinde ṭutdıġı ḳavs-i ḳużāḥ imiş
Oḳı diyü hem atduġı sehm-i belā imiş

2 Dil virme bu serāy-ı sürūr-ı zamāne kim
Ḳılsaŋ naẓar fenāsı ser-ā-ser fenā imiş

3 Sāḳī-i dehr elinden ayāġ alma k'ey ṣaḳın
Ṣunduġı cām-ı mey diyü zehr-i cefā imiş

4 Raḥm ü emānı yoḳ kimi beslerse yine yer
Bu efiʿ-i zamān ne ʿaceb ejdehā imiş

5 Nāz ü naʿīmine igen aldanma ʿālemüŋ
Maʿnīde derd ü miḥnet ü ʿayn-ı ʿanā imiş

20 M.119b

6 Cāy-ı iḳāmet itmedi çün bunda enbiyā
Bes sen şübūt daʿvīsin itmek ḫaṭā imiş

7 Ḫōş ṣaḳḳa-i ṣafā idi bu ʿömr-i nāzenīn
İllā beḳāsı olmamaġın bī-ṣafā imiş

8 Bir pīrezen durur bürinür nev-ʿarūsvār
Aldanma dehr-i dūna saḳın bī-vefā imiş

9 Saʿy eyle bunda umma ḳabā-yı fenādan it
Bu cübbe-i vücūdı ḳo kim bī-beḳā imiş

10 Ol şeh ḳanı ki sāyesi düşeydi her ḳula
Şāh olur idi bilmedük ol ḫod hümā imiş

11 Ḫāk-i siyāha düşdi çün ol genc-i cūd āh
Ḳanlar dökerse dīdelerümüz revā imiş

12 Cān virdi derd-i ġurbet ile Şāh Cem dirīġ
Ṭopraġa düşdi menbaʿ-ı luṭf u kerem dirīġ

II

1 Aġlaŋ ki aġlar anuŋ içün ins ü cān daḫı
Dutar ġazāsını anuŋ iki cihān daḫı

M.102a 2 Ḳanlar döker bu derd ile şām ü seḥer şafaḳ
Geydi kebūd ḫırḳasını āsumān daḫı

3 Bu pīr-i çarḫ döne döne eyledi naẓar
Hīç görmedi anuŋ gibi bir nev-cevān daḫı

4 Ṭaşlarla dögdi sīnesini meh bu derd ile
Gözler yaşın döküp yürür āb-ı revān daḫı

5 Ey ḳabr ebr-veş nice ṣaḳladuŋ ol mehi
Ṭolmışdı nūr ile zemīn [ü] zamān daḫı

6 Göz kör midür ki anuŋ içün ḳanlar aġlamaz
Diller bu ġamda ḳaldı bulımaz emān daḫı

7 Kim ḳaldı lāle gibi ki bu oda yanmaya
Pejmürde oldı yandı gül-i gül-sitān daḫı

8 Gösterdüŋ ey felek yine fi'l-ḥāl gizledüŋ
Göstermedüŋ gözümüze andan nişān daḫı

9 Atup ecel oḳını kemān-ı ḳażādan āh
Bükdüŋ bu ġamla ḳaddümi itme kemān daḫı

10 Ben yāresiz ki ol meh içün eyleyem ġazā
Kim görmedüm anuŋ gibi bir mihr-bān daḫı

11 Sūsen düşüp bu mātem ile ḫançer-i ġama
Söyler lisān-ı ḥāl ile bunı ʿayān daḫı

12 Ol nev-cevān içün dil ü cān aġladı dirīġ
Çeşm-i sitāre her gice ḳan aġladı dirīġ

III

1 Ol şeh ḳanı ki burc-ı seʿādetde māh idi
Ol Cem ḳanı ki zīver-i meh bezm-gāh idi

2 Ol şeh ḳanı ki bābına her gün benüm gibi
Süren yüzin der idi ki ʿadālet-penāh idi

3 Ol şeh ḳanı ki her kimi aġlatsa rüzgār
Ol gül gibi güler yüzi ḫōş ʿözr-ḫᵛāh idi

M.102b 4 Ol şeh ḳanı ki daʿvī-i ʿadl ü şecāvete
Tīġ ile dest-i cūdına ʿādil kirām idi

5 Ol şeh ḳanı ki tīġ ile Mirrīḥ-i vaḳt idi
Ol meh ḳanı ki gün gibi encüm-sipāh idi

6 Vā fürḳatā ne yirdedür ol şāh-ı meh-cebīn
Kim yüzi şemʿ-i maẓhar-i nūr-ı İlāh idi

7 Ḥayfā ki şındı ol güher-i dürc-i maʿrifet
Beslerdi baḥr-ı devlet anı sāl ü māh idi

8 Dil-ḫaste ḳaldı ḳulları derd ü firāḳ ile
Ḥaḳḳā ki ḥüsn-i ḫulk ile ḫōş pādişāh idi

9 Derdā ḥażīż-i mevte irüp eyledi maḳām
Ol kim bürūc-ı evc-i maʿārifde şāh idi

10 Bād-ı ḥazān-ı mevt irişüp düşer ṭopraġa
Ol lāle ṭalʿatı ki gül-istān-ı cāh idi

11 Ol el ḳanı ki Fātiḥ-i ebvāb-ı cūd idi
Ol pā ḳanı ki şehler içün būse-gāh idi

12 Olmaz beyān muṣībet-i Sulṭān Cem dirīġ
Yazar iken düşüp oda yandı ḳalem dirīġ

IV

1 Ol burc-ı ġurbet aḫteri Sulṭān Cem ḳanı
Ol bezm-i ʿīş zīveri Sulṭān Cem ḳanı

2 Gülme açılma gül gibi ey lāle eyle ġarḳ
Ḳanlu yaşuŋa sāġarı Sulṭān Cem ḳanı

3 Var ey benefşe sen de giye cübbe-i siyāh
Ṭoprağa ṣal bu micmeri Sulṭān Cem ḳanı

4 Bezm itse sīmi ḫāk gibi eyleyüp niṣār
Bī-ḳıymet eyleyen zeri Sulṭān Cem ḳanı

5 Luṭf [u] vefāda cūd [u] seḫā vü kemāl ile
Ṭutmaġa heft-kişveri Sulṭān Cem ḳanı

M.103a 6 Gül-zār-ı maʿrifetde bugün ʿandelīb-vār
Söylemege ġazelleri Sulṭān Cem ḳanı

7 Saʿy eyleyüp ziyāret-i Beytü'l-Ḥarām iden
Ṣaḥn-ı Ḥarem kebūteri Sulṭān Cem ḳanı

8 Küffār-ı miḥnet içre vü derd ile cān viren
Ol baḥr-i cūd cevheri Sulṭān Cem ḳanı

9 Terk eyle bāġı gül gibi ey sūsen ölüben
Elden bıraḳ bu ḫançeri Sulṭān Cem ḳanı

10 Gül-zār-ı ʿömri bād-ı fenā ile ḫāk olan
Açılmadın gül-i teri Sulṭān Cem ḳanı

11 Her ʿandelīb-i dil bu ġam ile ḥarīḳ olup
Söylerdi bunı dilleri Sulṭān Cem ḳanı

12 Ey gül-şen-i cihānda ḳarār itmeyen dirīġ
Bu mevt-i nā-gehānı şümār itmeyen dirīġ

V

1 Yā Rab mekānı bāġ-ı behişt-i berīn ola
Rūḥı ḥişār-ı luṭfuŋ içinde ḥaşīn ola

III/12 Metinde '*oda yandı düşüp'* şeklinde iken vezin gereği *'düşüp oda yandı'* şeklinde düzeltildi.

2 Ḳabri riyāż-ı cennet-i firdevs olup müdām
Anda muṣāḥibi dün ü gün ḥūr-ı ʿīn ola

3 Nūr-ı tecelliyāt-ı cemāle ġarīḳ olup
Her dem şefīʿ-i ümmet ile hem-nişīn ola

4 Genc-i girān-bahā idi çeşm-i laṭīfi çün
Yā Rab türāb-ı raḥmetüŋ içre defīn ola

5 Nūr-ı kerāmetüŋle mezārını eyle zeyn
Her kim naẓar iderse gümānı yaḳīn ola

6 Ol yirde yatduġınca Ḫudā ʿömr-i bī-şümār
Şāh-ı cihāna vire ki ʿālem emīn ola

7 ʿAdlin niẓām-ı ʿāleme çün eyledüŋ sebeb
Yā Rab zamān müddet-i ḥaşre ḳarīn ola

M.103b 8 Rāyāt-ı rifʿatini ser-efrāz idüp Ḫudā
Her ḳanda olsa millete nuṣret-muʿīn ola

9 Çün dest-gīr-i ḫalḳ-ı cihān-āferīn imiş
Her demde dest-gīr-i cihān-āferīn ola

10 Faẓluŋ ile yedügi ş̱emerāt-ı cinān olup
Luṭfuŋla dāyim içdügi māʾ-i muʿīn ola

11 Ey MUḪLİŞÎ ölince duʿā ḳıl revānına
Merş̱iyye ise oḳı [bu] beyti hemīn ola

12 Ey māh-ı bedre ḫāki seḫāb eyleyen dirīġ
Āb-ı ḥayātı ḫalḳa şarāb eyleyen dirīġ

Velehū Ḳaṣīde

21

Mefʿūlü Mefāʿīlü Mefāʿīlü Feʿūlün
Hezec - - +/ + - - +/ + - - +/ + - -

1 Ey bāġ-ı seʿādetde vücūduŋ gül-i raʿnā
Vey gül-şen-i ʿizzetde biŋ serv-i dil-ārā

21 M.123b

2 Deryūzeye geldi yoluŋa Ḥayderi-veş kim
Destinde dutar ṭās-ı zeri nergis-i şehlā

3 Der-gāhuŋa kim Kaʿbe-i iḳbāl-i cihāndur
Her rūz sürer yüzini mihr-i felek-ārā

4 Bir ẕerrece nūr almaġ içün mihr-i ruḫuŋdan
Kūyuŋı gezer ṣubḥa degin māh-ı muʿallā

5 Bezmüŋde muġannīlerüŋe olmaya dem-sāz
Biŋ yıl daḫı taʿlīm ile ger Zühre-i Zehrā

6 Aʿdāŋı helāk itmek içün ḫışm ile Mirrīḫ
Destinde dutar ḫançer-i ser-tīz-i mücellā

7 N'ola göge çıḳsa şeref-i ʿilm ile Bercīs
Çün rāy-ı münīrüŋden alur himmeti şāhā

8 Elinde dutar ḫāmeʾi kim yaza ʿUṭārid
Her bir ḳuluŋuŋ devlet-i menşūrına ṭafrā

9 Çıḳmış felek sābıḳa-ı şavḳ-ıla Zuḥal kim
Eyleye senüŋ ḳaṣr-ı refīʿüŋi temāşā

M.104a 10 Yüzüŋde ṭulūʿ eyledi çün māh-ı seʿādet
Gūyā ki güneş itdi şeref burcını meʾvā

11 Her dem ki per-i ʿaḳl ile pervāz ola rāyuŋ
Ger ola feżāsuŋ ola dünyā ile ʿuḳbā

12 ʿĀlemde ḳomadı eṣer-i ẓulmet-i ẓulmü
Şāhā ideli ʿadlüŋüŋ envārı tecellā

13 Naẓm eyler iken medḥüŋi gül-şende işitdüm
Söz ile oḳur bu ġazeli bülbül-i gūyā

14 Gül-zār-ı ruḫuŋda göreli zülfüŋi cānā
Sünbül gibi sevdāy-zede ʿanber-āsā

15 Cān-baḫş lebüŋ yādına dil rindi dem-ā-dem
Ṣūfī gibi sırr-ıla içer bāde-i ḥamrā

16 İderdi revānın yoluŋa serv-i revān terk
Göreydi revān olduġın ol ḳāmet-i bālā

17 Ḫāl-i siyehüŋ gül-şen-i ḥüsnüŋde göründi
Hindūya maḳām oldı ṣanur Kaʿbe-i ʿulyā

18 Her dem ki virür ḫāl-i ruḫ-ı yāre ġurūrı
Gözine görinmez dü-cihān kim ḳıla yaġmā

19 Sevdā-yi ser-i zülfi hevāsında hevāsı
Avāre durur bāde bigi bu dil-i şeydā

20 Virür ḳamere nūr-ı żiyā diyü felekde
Germ olma igen mihr-i ruḫuŋ şemʿine cānā

21 Gör kim nice itdi dü-cihānı yüz-i rūşen
ʿAdl güneşi nūrı ile ol ḥażret-i ʿulyā

22 Ol şāh-ı zamānuŋ görinür mülk-i Süleymān
Bir mūrçe-veş himmet ʿulyāsına ednā

23 Ol Şāh Cemüŋ ʿadl ü ʿaṭāsı ile ḫacildür
Kisrā vü Ferīdun u Nerīmān ile Dārā

M.104b 24 Kim ẕerre durur himmet öŋinde meh-i vücūd
Bir ḳaṭre durur cūdına nisbet yedi deryā

25 Dīdār-ı şerīfüŋle güler ġonce-i devlet
Nīsān-ı seḫāŋ-ıla ṭarî gül-şen-i ʿuḳbā

26 Ẓulmüŋ eṣeri ḳalmasa bu yanda ʿaceb mi
Uyupdı özi ḳāʿide-i ʿadl-ḫᵛāhiya

27 Gūyā ki olur küngüre-i ʿarş maḳāmı
Her kim işigüŋ Kaʿbesini eyleye meʾvā

28 Ḫulḳuŋa nola ḫalḳ-ı cihān bende olursa
Ġarḳ oldı yemm-i himmetüŋe milket-i dünyā

29 Evṣāfına aḫlāḳı gibi yoḳ çü nihāyet
Uzatma sözi MUḪLİṢİ iḫlāṣ ile ammā

30 Ol ḥażret-i kān-ı kereme eyle duʿālar
Ola [ki] ḳabūl eyleye ol Ḳādir-i aʿlā

31 Gül-zār-ı cihānda nice kim ebr-i bahārı
Bārānı-y-ıla tāze ola ġonce-i raʿnā

32 Nice ki çıḳup şāh-ı felek taḫt-ı hümāya
Rūşen ola nūrı-y-ıla bu ḳubbe-i mīnā

33 Ḳurbān idüben ʿīd-i şerīfüŋe ʿadūŋı
Her rūzuŋı ʿīd eyleye Allāhü Teʿālā

Velehū Ḳaṣīde

22

Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / + + -

1 Dil nice eylesün ol çāh-ı zeneḫdāna naẓar
Ki dutup ḫışm ile çeşmi anı zindāna ṣalar

2 Ġamzesi ḳanum içer yoḳ yire ile uyup
Görüŋ ol merdüm-i ḫūnī ki nice cāna ḳıyar

3 Ḫaṭ-ı sebzüŋ [ki] lebüŋ dāyiresinden görinür
Ṣanasın ṭūṭi-i cāndır şeker-istāna ḳonar

4 Āteş-i ʿışḳ-ı cihān sūzına pür dāne olan
Ḥaşre dek bencileyin yāne gelür yāne gider

M.105a 5 Ruḫ-ı zülfüŋ göricek ḳorḳaram āh eylemege
Ki hevādan irişür şemʿ-i şeb-istāna żarar

6 Zāhid-i gūşe-nişīn nergis-i sevdāsı ile
Rūz u şeb mescid ü meyḫāne-i mestāne gezer

7 Geçicek dem-be-dem eşküŋ yüzim üstine başar
Bu mı dimek olur ey gözüm āsitāne naẓar

8 Zülf aġında yine beŋ ḳodı ḫāl-i siyehüŋ
Yaʿni dil murġını ṣayd itmek içün dāne döker

9 Bakışuŋdan nice sürʿatle çıkar ġamzeŋ oḳı
Ki gelüp sīneme gir çabuk peykāne geçer

10 Zülfüŋe ẓulm elini kes didi ki tā bu ḫaber
Güş-ı sulṭān-ı selāṭīn-i cihān-bāna deger

11 Oldur ol Şāh Cem-i Ṣānī rezim eyleyicek
Ḳahr-ı deryāsından irür Rüstem-i Destāne mihr

12 Devr-i bī-cāda ser-i naʿl-i semendi o şehüŋ
Toz ḳoparurdı ki rūy-ı meh-i tābāna ḳonar

13 Berḳ-ı şemşīr-i ecel rehber-i ḫavf ile ʿadū
Göz göre kendūzini āteş-i sūzāna atar

---

22 M.124b

14 Siper-i Çīni dutup mihr-i felek destinde
Her seḥer tīġ çeküp ḫaṣmuŋı meydāna diler

15 Cān virür tīġüŋe aʿdā cedel itmez ki bilür
Lāzım olmış durur ol ḳāṭiʿ-i burhāna ẓafer

16 Ne kerāmet virilidür ʿacabā nīzeŋe kim
Rūz-ı rezm içre ʿadū gördügi ḳana yeter

17 Tīr-i ḫaṣm-efgeni peykānına öyküdügini
İşidelden berū gül ġonce-i ḫandāne güler

18 Yire gün her gün inüp yüzini sürdügi içün
Yerinüp māh-ı felek reşk odına yā ne yanar

M.105b 19 Levḥ-ı zerrīn felek üstinde ʿUṭārid şeb [ü] rūz
Nāme-i midḥatüŋi yazmaz-ısa yā ne yazar

20 Ḥükm-i tevḳīʿine rām [oldı] tamām-ı ins ü perī
Ḥaḳ şebīh itdi anı mihr-i Süleymān'e meger

21 Şuʿle-i ʿāteş-i şemşīr ṭuġrı feyżasını
Her ne mülke ki ṣalar ḥışm ile nīrāne yaḳar

22 İdemez cevher-i gerd-i sem-i āsīne ʿayār
Ṭās-ı zerrīni gören ger çeke mīzāne çeker

23 Naẓar-ı terbiyetüŋ irse ḳuru ṭopraġa ger
Tāze güller açılup ṣaḥn-ı gül-istāne döner

24 Kimse ahdinde el uzunluġını eyleyemez
Zülf-i ḫūbān-ı perīşāna meger şāne ider

25 Ḫıdmet-i ʿīd-i ṣafā baḫşına genc geldügi çün
Ḳanlar aḥlatdı bugün mihr-i dıraḥşāne seḥer

26 Āb-ı ḥayvān şīrīn ü revān perver olur
Düşse luṭfuŋ maṭarı ḳatresi ʿummāne meger

27 Ḫaber-i lafẓı dürer-bāruŋ alam deyü ṣadef
Baḥre ġarḳ oldı diyü gūşını nīsāne dutar

28 Şeb-nem-i bād u seḥer ʿālemi ṣular süpürür
Her ne gün ʿadlini göstermege dīvāne çıḳar

29 Būy-ı luṭfı ile yeŋi cān bula emvāt-ı nebāt
Ol mesīha-dem eger eyleye bustāna gider

30 Bāġ-bān ġażabuŋ igenligin aŋlayıcaḳ
Serv-i āzādı esīr eylicek urġāna ṣarar

31 Luṭf-ı ṭabʿ-ı ḥaseni virdi diyü şiʿre Kemāl
Rūḥ-ı Selmān iledür sırr ile Saḥbān'e ḫaber

32 İşigüŋ ṭaşına yaṣdanmaġ içün gün [ü] gice
Yüzini ḫāki der-i der-geh-i der-bāne sürer

33 Meclisüŋ şemʿ-i şuʿāʿ-ı hevesi germ ideli
Terk-i bāl ü per idüp şevḳ ile pervāne yanar

M.106a 34 Dür-feşān oldı gözüm yolına ʿözr ile didüm
Daḫı artuḳ nem ola ḫıdmet-i sulṭāne yarar

35 Günde bir kez yüzüŋ āyine naẓar eyledügi
MUḪLİṢİ maḫlasuŋa ʿīd ile ʿīdāne yeter

36 Çoḳ sözi ḳo yine āġaz-ı duʿā eyle dilā
Ṣanma kim vaṣfı anuŋ defter ü dīvāne ṣıġar

37 İrmeye bedr-i meh-i ʿömrüŋe noḳṣān u ḫusūf
Nice kim meşʿale-gerdān ola devrāne ḳamer

38 Nice [bir] seyr olına ʿālem-i mülk ü melekūt
Ḳoya cūduŋ şerefi milket-i ʿOṣmān'a eṣer

39 Şeb-nemüŋ gözi yaşından giceler ṣubḥa degin
Ṭola tā tāc-ı ser-i lāle-i nuʿmāne güher

40 Ne ḳadar tīr-i ḳażā itse felek ḫaṣmuŋı Ḥaḳ
Dilerem kim ide sen sāye-i Yezdān'e siper

41 Devletüŋ mihri duta burc-ı seʿādetde ḳarār
Nice kim ravża-i fırdevs ola rızvāne maḳar

32a Mısra sonundaki "*bir gün gice*" ifadesi şiirin veznine uygun değildir.

Velehū

23

Mefʿūlü Fāʿılātü Mefāʿīlü Fāʿilün
Mużāriʿ - - + / - + - + / + - - + / - + -

1 Ne fitne eyledüŋ yine ey çarḫ-ı fitne-ger
Her yaŋa kim teveccüh idüp eylesem naẓer

2 Luṭf [u] vefā yirine görinür cefā vü cevr
Ẓevḳ u ṣafā gider gelür andan bedel keder

3 ʿĪş ü naʿīmi her ne ḳadar istedüm ise
Buldum hemān belā vü ḳażā renc ü şūr u şer

4 Bir ẕerre nefʿüŋ olmadı ey çarḫ-ı bed-mihir
Günden güne iren baŋa senden dur[ur] żarar

5 İflās u ʿışḳ u ġurbet ü devlet ġam u elem
Birisi ḳanḳısı şerḥ ola yüz biŋde bir ger(?)

6 Derd ü belā vü firḳat ü ġam leşkeri gelüp
Dil şehrine ḳonup kimi yaḳar kimi baḳar

M.106b 7 Aġlar isem gözüm yaşına ġarḳ olur cihān
Āh eyledükçe āhum odı ʿālemi yaḳar

8 Sīnemden özge sırrıma yoḳ maḥremüm diyem
Yā benden özge kimse mi var baŋa raḥm ider

9 Gāhī cefā-i yār ile ḳanlar döker gözüm
Gāhī ġam-ı diyār ile göŋlüm oda yanar

10 Feryād iderse MUḪLİŞĪ ẓulüm elüŋden āh
Ol cevri kim sen eyledüŋ ey dehr-i bī-hüner

11 Mülk-i cihānda oldı mı efrād-ı ādeme
Yā gördi yā işitdi mi hīç semʿ ile baṣar

12 Devrüŋde şimdi şöyle [ki] maʿmūr iken cihān
Mālik degül ḫarābeye kim eyleye maḳar

13 Mışr içre olsa ẕillet ü ḳılletle ġam çeker
Rūm'a varur ḥamel diyü yıldırım çeker

---

23 M.126 a

14 Ḥışn-ı ḥaşīn imiş diyü ger vursa rūdına
Fi'l-ḥāl cemʿ olup olur olmaz ḥaẕer ḳader

15 Kīnüŋ var idi baŋa dutalum kim ey felek
N'eyledi saŋa ol Şeh-i Efrāsiyāb-ı fer

16 Ol şeh ki cū ne cūd-ı ḳatında degüldi cū
Ol şeh ki devr ider idi mihri ile ḳamer

17 Ol şeh ki devḥa-i çemen-i bāġ-ı luṭfına
Olmışdı cūd-ı himmet ü feṯḥ u nuṣret s̱emer

18 Ol şeh ki ferş-i ʿizzine ferrāş idi ṣabā
Saḳḳā-yı bāb-ı luṭfı-y-ıdı ebr-i pür-meṭer

19 Ol şeh ki göŋli ġoncenüŋ açılmaz idi hīç
Ġunc ile gül-sitāna eger itmese güẕer

20 Ol şeh ki bezmine ola kim irişem diyü
Nergis dutardı şevḳ ile gül-şende cām-ı zer

21 Aġla gözüm ki ol gül-i gül-zār-ı maʿrifet
Bülbül gibi cefā dikeninde vaṭan duter

M.107a 22 Ḳan ol ciger ki lāle-i bustān-ı salṭanat
Nār-ı firāḳ ile diline dāġ-ı ġam çeker

23 Ey nergis-i çemen saŋa ansız ḥarām ola
Gül-şende nūş-ı cām-ı mey eyler iseŋ eger

24 Ḳanlar dökerse bezme demidür ṣurāḫī kim
Şeh Cem mey-i ṣafā diyü cām-ı cefā içer

25 Lāyıḳ mıdur ʿaceb anuŋ ol ẕāt-ı pākine
Ola ḫılāf millet içinde şeb ü seḥer

26 Lāyıḳ mı baŋa çeşm-i ümīẕ-i cihān iken
Düşmenler aŋa ġālib olup ide ḥīle-ger

27 Lāyıḳ mı yā bu kim ola lāyıḳ göre beni
Dürc-i cefāda derc ola anuŋ gibi güher

28 Lāyıḳ mı yā felek ki Sühā-yı belālara
Ol şāhı daḫı bencileyin idesin siper

29 Lāyıḳ mı yā ki ẕātını beytü'l-ḥarāmüŋin
Küffār içinde gezdüresin anı der-be-der

30 Bu ḥāletümi görüp ya işitmez misin
Bunca göz ü ḳulaġ ile olduŋ mı kūr ü ker

31 Yıḳıla çarḫuŋ aşşaġa geçe çenberüŋ
Hergiz kimesne görmeye senden daḫı eşer

32 Bir dil ḳala mı kim bu ġam odına yanmadı
Bir cān mı var irişmedi benden aŋa şerer

33 Ehl-i zamānenüŋ niçün āhın işitmedüŋ
Ey devr-i pür-sitem dilüŋ ahen mi ya siper

34 Bu işleri ki eyledüŋ ol şāh-ı ʿāleme
Ṣanur mısın ʿaceb ki senüŋ aduŋa ṣıġar

35 Böyle muṭavvel olmış iken dāstān-ı ġam
Virmezdi dūstāne bu vech ile muḫteṣer

M.107b 36 Ḫavf eyledüm oda yana ʿālem ḳalem gibi
Nice bu sūz-ı āteş ile bulıvirdüm neler

37 Ḳo ġuṣṣa-i ḳuṣṣasın duʿā eyle ṣıdḳ ile
Ey dil ola ḳabūl ide ol Ḫāliḳ-ı <u>ḳader</u>

38 Ol māhı ḳurtara bu ẓalām-ı ḫuṣūfdan
Rūşen ola cemāli ile ehl-i baḥr u ber

39 Ol mihr-i salṭanat yine devletde fer bulup
ʿİzzet feleklerinde ḳıla menzil ü meḳer

40 Anuŋ ḥaḳı ki virdi daḫı mürdeye ḥayāt
Anuŋ ḥaḳı ki āteşi oldı rū[yına] ter

41 Anuŋ ḥaḳı ki şāhid-i ʿişmet serīrine
Emrüŋle virdi devḥa-i ḫuşḳ aŋa ter

42 Anuŋ ḥaḳı ki eyledi <u>ş</u>üʿbān ʿaṣāsını
ʿĀṣīler eylemedi mi cemʿ olup aŋa żerr

43 Yā Rab bi-ḥaḳḳ-ı Aḥmed-i Muḫtār ü Muṣṭafā
Yā Rab bi-ḥaḳḳ-ı efżel ola dīvü'l-beşer

44 Yā Rab bi-ḥaḳḳ-ı muʿcize-i şāh-ı enbiyā
Kim nuṭḳa geldi söyledi aŋa ḥacer ü şecer

34a Metinde ‘*ki ʿaceb’* şeklinde iken vezin gereği *‘ ʿaceb ki’* şeklinde düzeltildi.

45 Sen vāṣıl eyle milket-i İslām'a ol şehī
Eyle ḫalāṣ ḳayd-ı belādan virüp ẓafer

Velehū

24

Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1 Dime ki derd-i derūnı-y-ıla ġam hicrān-ı yār
2 Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-dem ḳanı yār
3 Baḫr-i ġamda görse ger gözümden aḳan ḳanı yār
4 Baŋa yār eyler idi derd ü ġam ü efġānı yār

II

1 Göŋlümüŋ dermānı yoḳ derdin rivāyet itmege
2 Ḳıṣṣa-i aḥvāl-i ʿışḳdan ḥikāyet itmege
3 Cevr-i bī-pāyān-ı cānāndan şikāyet itmege
4 Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-dem ḳanı yār

III

M.108a 1 Āh kim bir dem muṣāḥib olmadıḳ cānān ile
2 ʿÖmr[ümüz] geçdi hemīn derd ü ġam ü efġān ile
3 Ḥālimüz ʿarż eylemege ḳıṣṣa-i devrān ile
4 Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-dem ḳanı yār

IV

1 Gül-şen-i kūyını cānānuŋ temāşā ḳılmaġa
2 Anda şevḳ odlarına düşüp yanup yaḳılmaġa
3 Derd-i hecr-i yāra fi'l-cümle müdārā ḳılmaġa
4 Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-dem ḳanı yār

V

1 Żulmet-i żulm-i firāḳı giderüp dād itmege
2 Ol şeh-i ḫūbān ḥużūrında bizi yād itmege
3 Dest-i ġamdan ḳurtarup bir laḥẓa dil-şād itmege
4 Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-dem ḳanı yār

---

24 M.127b

VI

1 Görmeyüp şād yüzini ḳalmışuz mehde dirīġ
2 Ġālibā cān virirüz bu ġuṣṣa-i ġamda dirīġ
3 Şefḳat idüp diŋme bize [sen] bu ʿālemde dirīġ
4 Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-den ḳanı yār

VII

1 Sırruma sāyemden özge hīç maḥrem olmadı
2 Derdüme sīnemden özge hīç hem-dem olmadı
3 Ḥālimüz bilür bu ʿālemde bir ādem olmadı
4 Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-dem ḳanı yār

VIII

1 Başladı ḥayret-i şarāb bizi sarḫoş itmege
2 Ḫaşre dek ḳaṣd eyledi beŋzer ki bī-hūş etmege
3 MUḪLİŞİ bu ḥāleti bir dem ferāmūş itmege
4 Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-dem ḳanı yār

IX

1 Nice kim çekdi göŋül derd ile yār ḥasreti
2 Bulmadı bulmayısar derd ile yār ḳurbeti
3 Bir zamān defʿ itmege cevr-i Bilāl ġurbeti
4 Ḳanı maḥrem ḳanı mūnis ḳanı hem-dem ḳanı yār

M.108b

25

Mefāʿīlün Mefāʿīlün feʿūlün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1 Meskenden ayırup gezdirür gerdūn
Ne şeb-i tīr naṣīb itdi ne gül-gūn

2 Murādum virmedi cevri ziyāde
Ki baġrum yanuben oldı ciger ḫūn

3 Cihānda bulmadum bir yār-ṣādıḳ
Bilinmez ḳıymeti söylese meknūn

25 M.128b

4 Ḳafesde aḫz idüp bu murġ-ı cānı
ʿĀdetdür bend olur zencīr-i cünūn

5 Ḥālimden olmadı ol yār ḫaber-dār
Ki ʿışḳından olmuşam Ḳays-ı Mecnūn

6 İrişdürmez nesīm dūst rāyiḥasın
KĀTİBĪ zār eyle durma dün ü gün

26

Mefāʿīlün Mefāʿīlün feʿūlün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1 N'ola göŋlüm bugün sen yāre düşdi
Rūz u şeb bu dil āh u zāre düşdi

2 Raḥim eyle efendim ḥālime baḳ
Bu ʿışḳum ḳaṭresi ʿummāne düşdi

3 Ki ḫüsnüŋ aydın idicek cihānı
Nice yüz biŋ pervāne şemʿa düşdi

4 Göricek vechüŋde ene'l-ḥaḳ nūrını
Manṣūr-veş bu dil dāre düşdi

5 İçmişem cām-ı ʿışḳı ezelden
O meyden bu dil ḫammāre düşdi

6 **KĀTİBĪ** der yāra cān virmeyenler
Görüŋ elmas ile ol nāre düşdi

SENEʾ 1071

6a Mısraın metindeki *'İrişdürmez ise nesīm dūst rāyiḥasın'* şekli şiirin veznine uygun değildir.

26 M.128b

SONUÇ

Çalışmada *Millî Kütüphane Mil Yz A 3810* numaralı şiir mecmuası incelenip tanıtıldı. Mecmuada bulunan manzum metinler, transkripsiyon harfleri kullanılarak latin alfabesine aktarıldı. Mecmuadaki metinler aktarılırken üzerinde çalışma yapılmış divanlar da taranarak bir karşılaştırma yapıldı. Karşılaştırma sonucu ortaya çıkan farklılıklar gösterildi. Tespit edilen farklılıklar dipnotta gösterilerek ilmî sahaya katkıda bulunulmaya çalışıldı.

Mecmuanın derleyicisi hakkında herhangi bir bilgiye mecmua içerisinde rastlanılmamıştır. Derlenme tarihi olarak ise mecmua sonundaki 1071 tarihi esas alındığında mecmuanın 1600'lü yıllarda derlendiği anlaşılmaktadır. Derlenme tarihi hakkındaki en kuvvetli ipuçlarımızdan birisi ise, mecmuada şiiri bulunan şairlerin yaşamış oldukları dönemdir. Bu şairler genel olarak 16. yüzyılda yaşamış şairlerdir. Böyle olunca bu mecmua da 16-17 yüzyılda derlenmiş olmalıdır.

Mecmua 39 varak ve 1 sayfadan oluşmaktadır. Eserin sadece bir sayfasında mensur bir metin mevcuttur. Diğer metinlerden hem şekil, hem de konu itibarı ile farklı olmasından dolayı bu sayfa, başka bir eserin devamı olması düşüncesi ile transkribe edilmemiştir.

Mecmua derlenirken *talik* el yazısı kullanılmış, fakat yazıya herhangi bir özen gösterilmemiştir. Özen gösterilmemesinin yanında bir de yazım ve imlâ hataları oldukça fazladır.

Mecmuada hâkim olan nazım şekli kasîdedir. Gazel nazım şekliyle yazılmış sadece iki şiir vardır ve bu şiirler eserin son sayfasında yer almaktadır.

İncelenen mecmuada bulunan şiirlerden bazıları ilmî çalışma yapılmış divanlarda bulunamamıştır. Necâtî Beg'in mecmuada bulunan iki şiiri divanına alınmamıştır. Bu iki şiirden bir tanesinin matla beyti Câmi'ün-nezâir'de bulunan Necâtî'ye ait bir şiirin matla beyti ile aynıdır. Diğer beyitleri tamemen farklıdır. Bu ve buna benzer birçok durum dipnotlarda belirtilmiştir. Bunun yanında mecmuamızda Muhlisî isminde bir şairin de şiirleri bulunmaktadır. Muhlisî'nin mecmuada bulunan 11 şiiri ile birlikte, başka eserlerdeki –varsa– şiirleri de derlenip bir divan daha bilim ve kültür dünyasına kazandırılabilir.

Çalışmanın sonuna mecmuanın tamamını tıpkıbasım olarak verilmesi uygun görüldü. Zira mecmuada okunamayan kelimeler mevcuttur. Okunamayan kısımlar boşluk bırakılarak belirtildi. Okunamayan veya yanlış okunan yerler, ümid ederiz ki, araştırmacılar tarafından okunup bizlere iletilecektir.

KAYNAKLAR

Âşık Çelebi; **Meşâ'irü'ş-şu'arâ (İnceleme-Metin) 1-3,** Haz. Filiz Kılıç, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2010.

AYDEMİR, Yaşar, "Metin Neşrinde Mecmûaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler", **Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları, Tunca Kortantamer Özel Sayısı,** C.1, s.122-137, Erzincan, 2007.

AYNUR, Hatice, "Cem Şairleri", **İlmi Araştırmalar**, S.9, s.33-43, İstanbul, 2000.

Ca'fer Çelebi, **Dîvân:** ERÜNSAL, İsmail E., **The Life And Works Of Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi, With A Critical Edition Of His Dîvân,** İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1983.

CANIM, Rıdvan; **Latîfî, Tezkiretü'ş-Şu'arâ ve Tabsıratü'n-Nuzamâ; (İnceleme-Metin),** Atatürk Kültür Merkezi Başk., TTK Basımevi, Ankara 2000.

DEVELLİOĞLU, Ferit, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat,** Aydın Kitabevi, Ankara, 2013.

DİLÇİN, Cem, **Yeni Tarama Sözlüğü,** TDK Yayınları, Ankara, 2013.

Eğridirli Hacı Kemal, **Câmi'ü'n-Nezâ'ir:** ERTEK MORKOÇ, Yasemin, **Eğridirli Hacı Kemâl'in Câmi'ü′n-Nezâ'ir'i (Metin ve Mecmua Geleneği Üzerine Bir İnceleme),** Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İzmir, 2003.

ENVERÎ, Hasen, **Ferheng-i Feşorde-i Suhen**, İntişârât-ı İlmî, 2 Cilt, Tahran, 1390.

GIYNAŞ, Kamil Ali, "Şiir Mecmuları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliografyası", **Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi,** Sayı.25, s. 246.

HORATA, Osman, "Cem Şairleri", **Türk Edebiyatı Tarihi**, KTB Yayınları, C.2, s.91-96, Ankara, 2007.

İPEKTEN, Haluk - İSEN, Mustafa - TOPARLI, Recep - OKÇU, Naci - KARABEY, Turgut, **Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü**, KTB Yayınları, Ankara, 1988.

İSEN, Mustafa, "Cem Şairleri", **Ötelerden Bir Ses, Divan Edebiyatı ve Balkanlarda Türk Edebiyatı Üzerine Makaleler**, Akçağ Yayınları, Ankara, 1997.

İSEN, Mustafa, **Sehî Bey Tezkiresi,** Akçağ Yay., Ankara, 1998.

KUT, Günay, "Mecmua", **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi Devirler/ İsimler/ Eserler/ Terimler**, C.6, s. 170, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1986.

KÖKSAL, M. Fatih, "Nazire Kavramı ve Klâsik Türk Şiirinde Nazire Yazıcılığı", **Diriözler Armağanı, Prof. Dr. Meserret Diriöz ve Haydar Ali Diriöz Hatıra Kitabı**, s.215-290, Ankara, 2003.

KURNAZ, Cemal – ÇELTİK, Halil, **Divan Şiiri Şekil Bilgisi,** Kurgan Edebiyat Yayınları, Ankara, 2013.

LATÎFÎ, **Tezkiresi**; Haz. Mustafa İSEN, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1990.

LEVEND, Âgah Sırrı, **Türk Edebiyatı Tarihi**, TTK Yayınları, Ankara, 2008.

Mehmed Süreyya, **Sicill-i Osmanî** , Haz. Nuri Akbayır, C. I-IV, Tarih Vakfı Yay.,

İstanbul, 1996.

Necâtî Beg, **Dîvân:** TARLAN, Ali Nihat, **Necati Beg Dîvânı**, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul, 1963.

OKUR MERİÇ, Münevver, **Cem Sultan, Hayatı, Esareti, Edebî Kişiliği, Eserleri, Şiirleri,** Şahsi Yayın, İstanbul, 2006.

PARLATIR, İsmail, **Osmanlı Türkçesi Sözlüğü,** Yargı Yayınevi, Ankara, 2009.

REDHOUSE, Sir James W., **Turkish and English Lexicon**, Çağrı Yayınları, İstanbul, 2006.

STEINGASS, F. J., **A Comprehensive Persian-English Dictionary**, Çağrı Yayınları, İstanbul, 2005.

Sevdâyî, **Dîvân:** İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi TY 759/ 5.

Sevdâyî, **Dîvân:** YAŞAR, Zübeyde, **Sevdâyî Dîvânı'nın Çeviri Yazı Metni ve Günümüz Türkçesiyle Nesre Aktarımı**, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler

Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı, Konya, 2008.

Şemseddin Sâmî, **Kâmûs-ı Türkî**: Haz. Fazılhak NERGİZ-Aziz ENÇAKAR, Şifa Yayınları, İstanbul, 2012.

ŞENTÜRK, Ahmet Atilla – KARTAL, Ahmet, **Eski Türk Edebiyatı Tarihi,** Dergah Yayınları, İstanbul, 2012.

UZUN, Mustafa, "Mecmua", **TDV İslam Ansiklopedisi**, C.28, s.265-268, Ankara, 2000.

YILMAZ, Mehmet, **Kültürümüzde Ayet ve Hadisler,** Kesit Yayınları, İstanbul, 2013.

ZAVOTÇU, Gencay; **Eski Türk Edebiyatı-Yüzyıllara Göre Nazım ve Nesir,** Aydın Kitabevi, Ankara Şubat 2005, s. 300.

TIPKIBASIM

بسم الله الرحمن الرحیم سودایی

ای آفتاب برج سموات انبیا — وی کوهر یتیمهٔ دریای کبریا
ای دلشده مکرم و اخلاق قدیم — وی سید محمد و صفیهٔ مصطفا
خدوخ بهشت زایر درگهٔ ملک — کعبه قبیله آور مروه و صفا
هر دم قبوکده مجمره کردان در حمائل — دایم او گلده مسروه جنبان در هوا
سلطان هر دو کون محمد که در دی حق — تاج و براق و خلعت لولاک و الضحا
دینک قبلهٔ پسر تو یدر شمس قمر — شرعک لوای سپر حمید رصحه سما
یستاندی لستانبی اول امت کن شهدک — ایتماری کرده باش خورشیده انتکا
دار السلام اندی سلامکدن الکمات — ذات العمار قبلهٔ جنابوکه التجا
لطف کمال خلقکه مظهر در رموز — فهر جلال خشموکه مظهر در رشتا
چشموکه سایه اولمسه ملکه ای روح پاک — روحک اولسه سایه سی ای سایهٔ خدا
شرعک سایه سی اولمیه هرگز خلیل نیز — لویت الحیال اولمیه انشقت السما
کرچکی ذاتک اولمیدی خالم مرسل — حق جمله انبیا یه سنی قبلهٔ نما
ذاتک جهانه علت غائیه در کرامت — قضا محبتینه سر آدمی ماسوا
در ایلر یدی مهر کله قلب خاکیه — کر یلمیدی طالب اکسیر کیمیا
لطفک بهاری کلشن جان کیمی دوشه — خلقک نسیم یاد جنان کبی دلکشا

انفاس

انفاس لطفکک مرده سره معطی حیات — ایاغی توزی دیده اعمایه توتیا
شق اندری ماهی کوکده بنان بنوتکک — اهل ضلاله معجزک اولماغه مبتلا
بو جهل و بو لهب نه بلور قدر کی سنک — حق کبریاکی درکک ایده فر روح ایوا
دوشن بو در که عالم محشر ده عاقبت — سندن اومار شفاعتی مجموع انبیا
ذاتک وصفات مجمع علم و کمال و فضل — جودی وجودی کان کرم معدن سخا
یوم الجزا آده لطف و کرم قیل شفاعتک — سوء ادبی چونکه عاصی و مجرم و اشقیا
چون مقتدای خلق جهان اولدی فخر عالم — دولت انکه قبلهٔ اسکا جاندی اقتدا
منع اغه تشنه دن قطرات تسر تحمی — چون بحر لطفوکا دیل و جان اولدی آشنا

قصیدهٔ مؤمنلره شفاعتکک اولدیغه ایلسوون

قهرک قبلهٔ جانسه مشرکلرک جزا سودایی

سپیده دم که بو طاوس رخ زر افشان — بساط بام فلک اوزره کوستر رخشان
کتوردی چونکه بو شهباز صبح شهپر زر — همان دم اولدی کوریسانی نراغ بتر کستان
چو صبح اولدی بو نه طارم اوزره بر قندیل — منور اولدی آنو کله بو طاق هفت ایوان
صنان اولدلاره بندی طوتشدی خانهٔ صبح — یه کیچ غرمنه دوشدی آتش سوزان
یه دوست خط عذارن کوتردی خط تدن — یه آچدی بسر قفع ریغن یوزندن اول جانان

به‌هندی ملکشی فتح قلیدی لشکر روم — به‌چین قلعه‌تسینی شاه کشور عثمان
روم یونور بذر دل دیدی که اگاه — که عرض حسن جمال ایتدی برمه تابان
جمالی شمعنه پروانه ماه تاب منیر — یکانی مهر به کم ذره اقتاب جهان
بوشونازکی اول کلعذار غنچه لبه — اوقسردی زآری قلب ناله ایله بلبل جان

زهی نهال بویک سرو جوی بار روان
طراوت کل رویک بهار عالم جان

جگرده داغ فراقک کولکن نار غمک — برسیی دعویه معنی برسیی عشقه نشان
چراغ حسنک ایچون شمع روز پروانه — کمند زلفکیچون باد صبح سرگردان
دوکولر آیغه نثار لعل کسره — یله ورر پنجه جانلر اچون لعل دهان
شراب لعلیچون چکن ذلاغم رلفس — که ظلمت ایچره اولر آب حیوان جویان
کهی حدیث دهانکله نطق تنگ جان — قلم حکایت زلفکله که شکسته زبان
درینغ غربت الندن که کلدم بسردم — فغان وفرقت وغمدن که کلدم جان
مسافه طول ودرازو زمیره زاد قلیل — ابقره بند بلاویشمده بارسفر آن
هوا ودونده شم خاکسار اولسا آخر — صویه صوردی تورم دست گردش دوران
اوزمستون دمی گردونده دک جاسی — که دونمدی عالم افاقی عرش جهان

شه

شه جهانه کرم بایزید خانه کم — عطای لطفی بدر ماه کیم ملک جهانه

سریر قدرینه بر پایه حطه زکه فخر — بارجه بینه بر قطعه دیری عتاه
برکبه تر بنشور بدر همایه — تخ بنده دم طاوس جنت رضوانه
کیمینه بخت قدرکه هزار جوهر ناهید — کیمینه بخت قدرکه هزار جوهر کیوانه
زباه ملک حق اتفاقه قاسم زلازم تاج — بیاض تیغ حق اسلام قاطع طغیانه
بعد مان ده وکونه کم قلیدی حق تیغ — بوه آت ایکیدی تا قیمتی اولدی نوکیهانه
نسیم لطفکه گلستان جانه خرم — سحاب لطفکه لاله زار دلی خندانه
دوشدی مهد ویلکن جمله توقع — برقدی ایر کلکن بحر سایه دامانه
فضاوکن سنی عاجز اولدی کم عقوله — درایکلک سنی قاصر اولدی ناطق جانه
عقوله مذهب رایکیده پیر خردمانه — چوستی اولمزانی لغط اسطقیس یونانه
طبیعتکن نه حکمت قوه‌ی خدا کی صورده — وبرروآرن هیچ حلاوت حیوانه
هجوم دشمن ایچون طوله دعوی یزیدیل — بنه خصومتکه عرض اسمان ایدر آنه
مبارید آنی قهرکه میل هجوم ایلیه — عدوه قهرکه اعدا اولسه یکی یوانه

همیشه خرمن میزکه او کشد رو کشمر قوة علم فلاطون و حکمت لقمان

ولیس قطن نه لاله زو کمال فقط ولکن و بیاض و شیب حاجت برهان

کو زینه سوسن یکجوه گل بی و لی تو تیوکن زلفین جاروب قدیمی و جنان

عجب نه سنبله بی صدر هماس فستقل که صدی عالم اناقه ظن لعن و اماه

دشته شوذ سوسن از کمال و فضیلت صنوبر و بدی سلیمانه صدر لوقوسما

حیف که ارتش فتر بی سندی سوه آید لکور ارشمز بسه آب رحمتش حیاه

همیشه تاکس و نخیل سین زار بستمآ وزین لوله چوکاز ار حیف رفتوآه

ریاض عمر کس او سوه چکناه بی ابر شمسوه کلنه گشه کرخوش کوآه

قصیده

همیشه عید عروسنده سن جواه بخش

عدوس کاوذ و تیخ ابلیسوه قربانه

بسیوه بی فیجاوم اولدی قصر بیاض نباته تشوذ ما و بی ابر کوهر بار

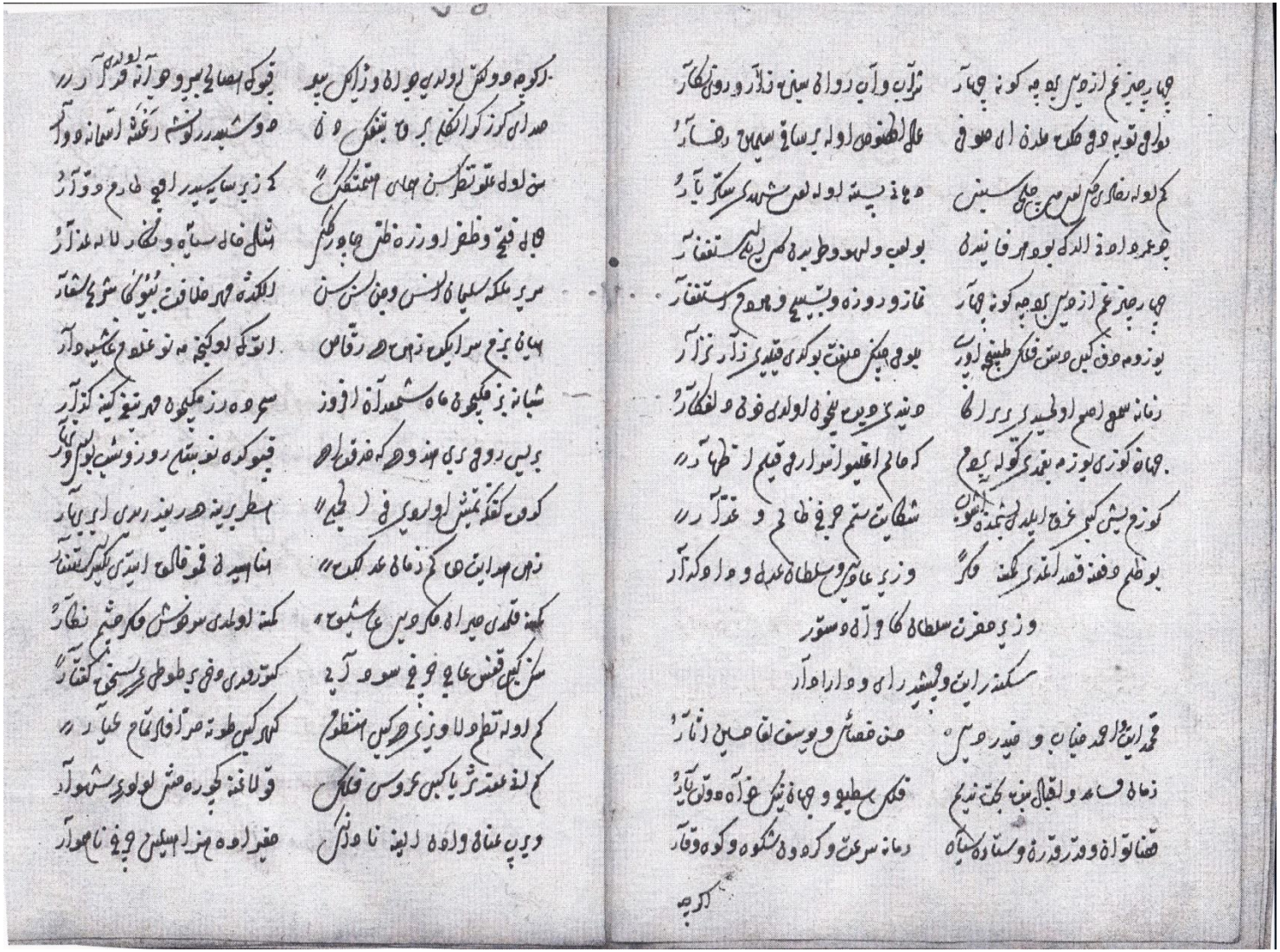
اچلدی لاله و سن یاسمنی سبز دیاض جنبته و وذی جنبزه خاکزار

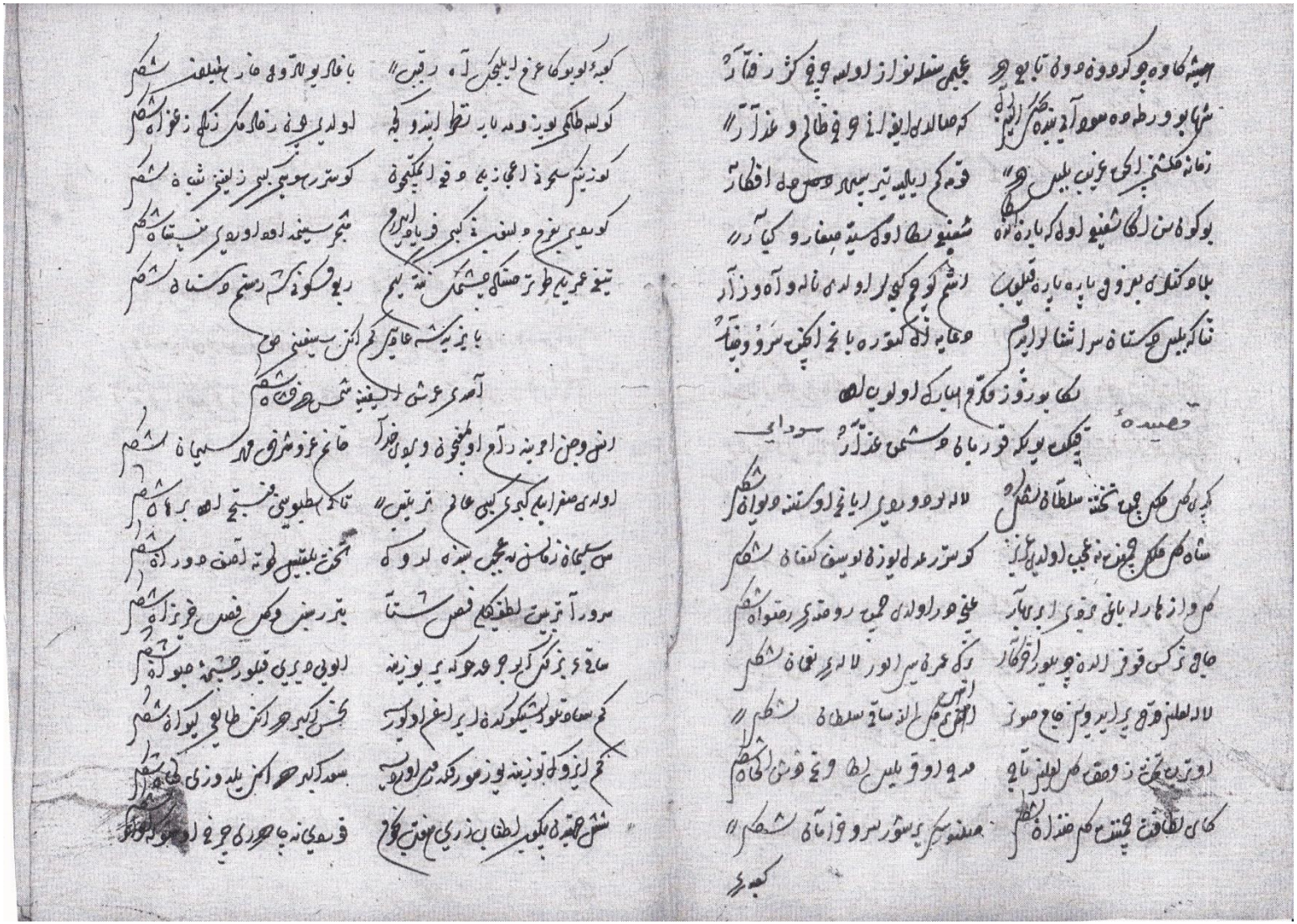
نقار خانه بی ماذی بی چیچه دوذی بی زمرد که اولدی نسخ بی از رنگ ازین نقش نظار

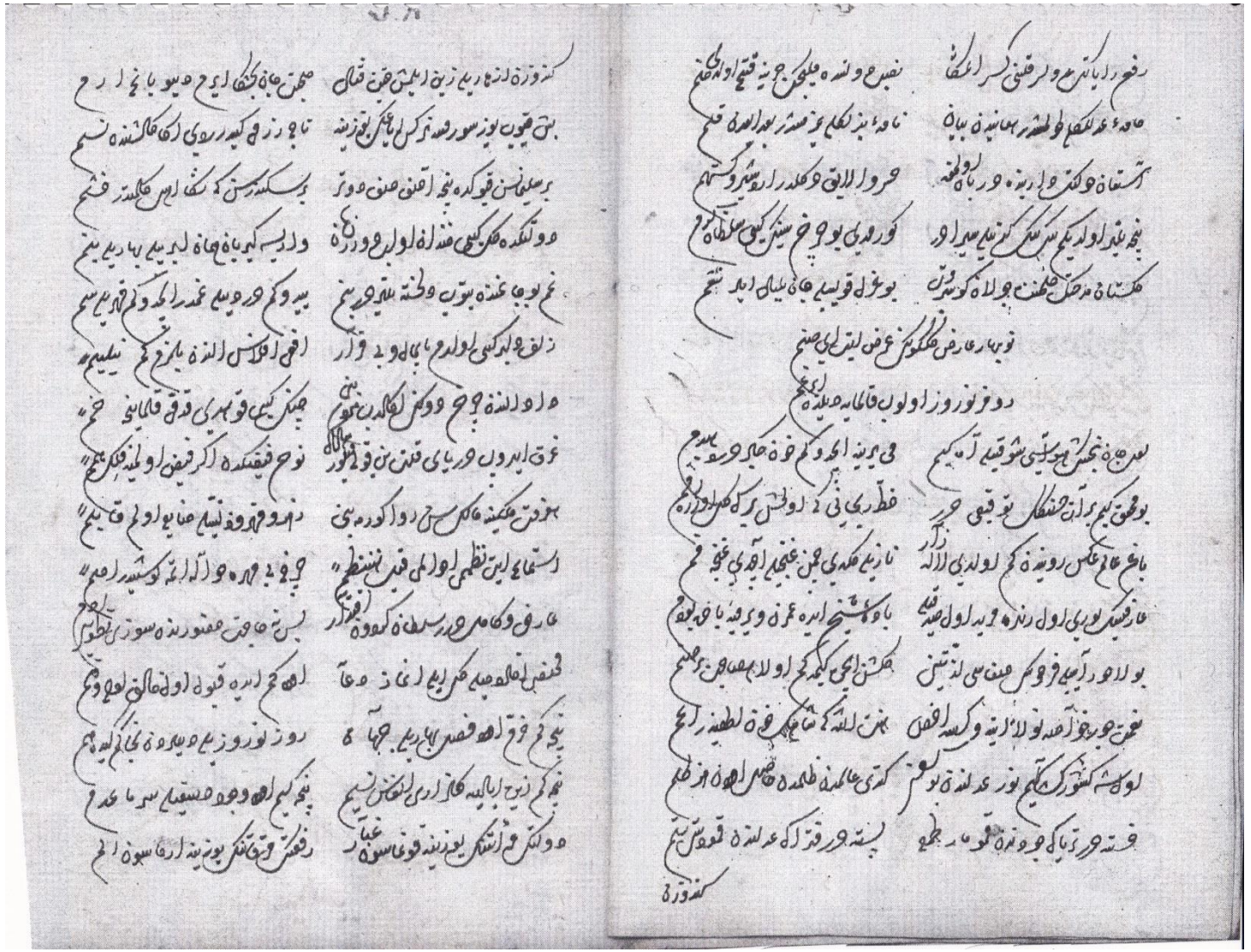
چو ورله زینه ندا قلیور ابدر فسبحان فلک فاطر والی آلاتار

بیاض چشمه بی ذکر نقاذ الله که ازین جنبه لولور و بیذه اولوالالبصار

زینه

روز نو روز یمن ایدوب بهار کله ارتا نو بهار عمرو کی ایده سطر آه بیدم

قصیدهٔ بحاقی

بیدار اولکن وقتدر اصیلور عزم و اراده لسحر
اغانی و دوتری و عودن اوقدکجه کوش صدیق اولدیغی صدای جدی و صفا سحر
زهاد و عزم و عشق و مستانه نوبلر باکاشب و رازو فاسب اکا سحر
فصل بهار و یلیس اوقوشمکله دیلن وقت صباح و مژهٔ یار خونریز قضا سحر
بلدز صباح صباح دیکن چشم و رفاه کز اول آفتاب بیزه نه یوزده طوفان سحر
هجر مضطر ایدنه جنابی نیدیکی شمع پریشان ایدیکی کوز لرین اولدیغنه سحر
دیمیش سحر اولدیغی یزه کوش بروکه شمع هنوز بتمه جوجق اولورسه تا سحر
شوقی غزار کتبی و اولورسه در آفتاب دیاده اولدیکنی و دوشه طفلر اسحر
بلدز که اولدیکی و کسنده دوشه دیکن که اسدی صادیکی جوهن کاکل صباح
خط و غدار یاره کیلن سیچ اولورسه حرکش کم بیری کاذب اله بیری بطالقا سحر
یوسف وه رو که صنعم کیاض اولدیغنه اولور نوعا یروت اله عجل اولیله اولیا سحر
برکوزه ارید ظلمتی هیچ آه آه چیق لیسه کیونه و کلوسیه اولور لشتها سحر
برطفلکم شه جنابنه عرض لیلن نیازی کیم کوکار قیوسن ایصلور لیل اتفا سحر

یار اولسه بخت و دولت سلطان دو کار کوه بی زوال اله و جهانی وو سحر

شه بایزید خسرو افاق کم اکن
عدلنه سنجیدار اولور خوش هوا سحر

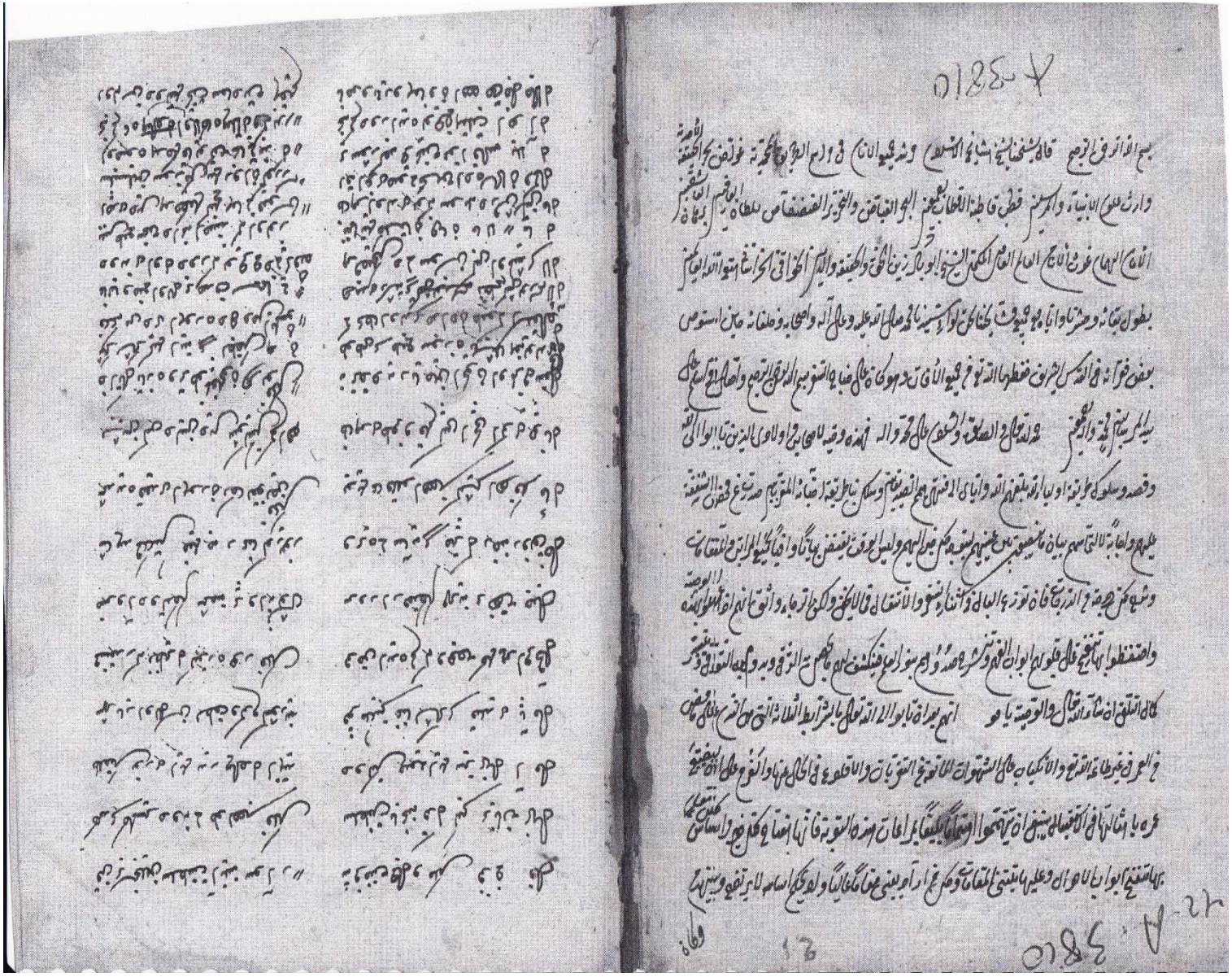
خشم و غضب اولورسه بهار یاندیره رنگ شفق طوکاته خورو مکس صفا سحر
یوزه شفوذه افتدیری کاوه طلوع کوریور افق نه کم سیما سحر
عدلکی شوسعه ورکه سوندیرمکه استه قهر بر بهانه ذهنیکه صنع یوزه صفا سحر
صلح نوآیی عزتلی اکچه خسرو آ یوزه ورکه ارزانه ایدیور عدا سحر
شاها کورن عدلکه خیز کی اولیا غنه دوتمدی کوآنه سن ارزه دا سحر
عادلکی کسه باشن زرلغنه آفتاب آنه ای بهار دولتکا یاشا سحر
صدقیله خدا کاکن سحر خیز اولنه اولمز دیو یورسه قبر اله عاصحر
کس بره نعمای عدلکی اعدال ده لیعالله دوا اولور اولدیغی شفا سحر
فی الحقیقه باکزیده صفیه فیروزی بولسه جهانه فایده عمر بقا سحر
اولدی سپاه کیه کیکل طولو اوزره کم سیم و زر له کیلیر یورغانه سحر
صنعای موقعه کیکا بخت اولدی یار نیته که آفتابه اولور پیشوا سحر
دلکش طبی یا ایدی سفیدلیه صباح یوزبکی یاشینه سمکش و وا سحر

42A3810

شنیدم وقتی کودکه شویه صفورکه زهی ... پاینه یاقدی عرضت قوطقه‌ی خلخال

شنیدم وقتی کودکه شویه صفورکه زهی ... پاینه یاقدی عرضت قوطقه‌ی خلخال

شنیدم وقتی کودکه شویه صفورکه زهی ... پاینه یاقدی عرضت قوطقه‌ی خلخال

قصیدهٔ بجائی

مشهور اولدی آب و هوا سیله نوبهار — دوشت ایله ارالی عار ارض زلدآره زلف یار
امواج خاکی اتدیلر احیا مسیح وار — گلزار آره گل کوشتر تاج و نسیم صبح
یز زری چین صحایفه صنع کز زگار — لطف آیتنی سوویش چینی روانلد
جدول چکر صحیفهٔ گلزار آره جویبار — یر فلک کوشش رفتارینه حال اولیاب هوا
آیینه اولدی آب روان شاخه اولد غبار — طوتمدی گل عیسی و مشاطهٔ نسیم
یتماری هوا آلیکه شقایق یقاره ناز — ایلدی لاله طاغ ایکیزه بخور لر
نته که جام بازهٔ ناپخته اوی یار — گل آشیله روشن اولیدر جام باغ
اسباب عیشدن الی کور سزده یار رکاب — اوزره شدی آغه گل پری نغمه گلزار
قصد اتدیکه اوزن که یی مخموله یه بهار — جشنده گچه اولدوغن ایستمه ایاب
گونلدن گونه زیاده اولور لیلدن نهار — غالب گرگ نشاط اغم اوستینه شادگم
گتمک گرگسه خاطر عاطر زدن انکسار — الام جور و وزر له ای ناتوان اولان
زوشه نوره صبا گچی گل گلستانه زوار — سور نیو سور یغو صو گچی سبزه زاره گلگت
شونلدر گرباغ لاله گچی امتزاج ایتیار — گلگی فرآیی گتمیه قاعده اچیلوز باغ
ایکی بو گلدی زیده ری چمن یاب اشتهار — گورزم سحر گه گلشنه اوغرازیاصبح

تو بر آقدن گوتر رکی ایاغ مشکبار — یوزوه ناصه گلدگ ریوبن فتاره
قیدر عمایه سنی آورب چشمیه غبار — گلشن یولنده مست بولب هر گچی نشم
صاله حباب جسنه انصاف شهریار — اذال قرخوزن گورنمز اولیدر همشال گمر

شاه بلند قدر به سپد طان تاپدیگ

ماه بخوم گوکبه قهر فلگ مدار

وی باز همتینه جهان مکمن شکار — ای خوان سرشکنه همای طعر مکس
هر یرده رای پاک خرد گچی کامگار — هر شلده لطف مرقوق جان گچی روان
تا حشره میل مهر له گورا تیه نهار — افتر گورنی رایله اچیه گل شب
تا ارتفاع قدر کی تیز ایکیه شمار — اولدی رصد سپهر وسط لاب افشاب
سیمرغ قدر سپهر عدیله سپضه وار — گوی زمینی قیلدی گرزون گچی تمام
گمگک اساسی اولدی فلک گبی استوار — چکدی گی قلی سیل حوادث یولنه سد
ای من بعد سپهر گورمز بونه خصار — صنعتلر جهان حارث انصاف شهریار
قاپلده قوللگ اولمغله ایدر افتخار — ای تاجدار ملک جهان بکلری سنگ
چکدی قبوگده قیصر و قیغور اترطار — اوش لوگه ایاغه یوزاور مغه زیو
سن نطع سلطنته مرآراته سوار — شهلر سپاده رخ یره قور لر اولدن

چین و خطا یه کرو رج قوفیغ نافه‌ک — بلکش اوزره پیروار نته کم زاولغتابد آر
بیره زشیر مسوب قیشمر تو تیاکیب — کل عبار زرکهکشان اعیان روزگار
خورشید و نور کوره سکوزنه المنکنک — عهاکلده‌کی وفا اولا طیلکده‌کی وقار
کندر طلام شرک اولدن شرف کوکی — ماه لوای قدرکی کون کیبی اشکار
اولده روانه صدر صدر قهرک عاروی ملک — زریای ملکتده ایده جنی کیبی کنار
ترک عقاب جنک کونی صدر کوزرر — خاک حقیقه قونمغه ایدر مکرکه عار
خاک حقیقه بر پتکله بولور وجود — بار بهارله نته کم صحف سبزه زار
شمدن کیرو کتوره رو آر صدای کل — بویی بهار خلقه کسله طولدی هر زیار
کلزار زرکهلکده جهان خلقی خرم آ — کل کیب کلدیبتم ایدن هزار زار
کوشایت فغانم ای کل خندان که باکشر — کلزار عشقده بنای کیبی هزار
ورسون زمانه زستکه نوکل و آز — هر صبحدم که اچلر بوکهنه مرغزار

سرسبزه و خرم اول که کلستان زوالنک

زوراتدی کیچه بویدی زوال بی قرار

پیدا اولنک که دردایشر زوا سحر — عاجزنه راچلر زرزار الشفا سحر
افاق زوتدی زعوت احمد کیب کیتش — صادق اولدی صاحب صدق صفا سحر

زهار

زهار آره وردی عاشقه مستانه نعره بر — باکه شب دراز و مناسب اکا سحر
فصل بهار بلبل او قور شوکل زره رنگ — وقت صباح و معرکه ایدر خوش صدا سحر
یلدز صبر صبا آه رکن چشم زرفشان — که اول آفتاب پنه نه یوزنه طوغار سحر
اجر زخکله ایر بنه چنایه یوزی شمع — بر پاره یوماری کوزلره اولنه کما سحر
زان شمع اولدی نوکله پروانه شعله — مقصود نجه زنجه اولور سه تاسحر
شوخ فاغار کیبلر زلرمشار افتاب — عریاح اولبتکن یی زوتر طغله سحر
بکزر که اوردی زسته سنکروکه بت — که اسماری ضمیر زی خرمن کله صبا سحر
خط عذار یاره اکی صبح اولور مثل — کم پیری کاتب اوله بیه مطلع سحر
هر ساز ده رو صبحم که بیاض اوله سر اولور — نوعا بر ورت استه غب اولمیا سحر
بسکن ایده شه ظلمت هجران اچلغه — کیچه نه زکلو ایسه اولور اشتها سحر
هر طفله شه جنابنه عرض ایت نیاز کم — کوکلر فیوضی آچلرای مه لقا سحر
بار اولسه بخت و دولت سلطان روزگار — کون بی زوال اولا و جهانی طوته سحر

شه بایزید خسرو آفاق کم انک
عدلی نسیمیله اولور خوش مهوش سحر

خشم و غضب ایدر سه سپهر معاند ره — رنگ شفق دوته خورزر شکل مسار سحر

برج شرف در اختر قدر بکه ایده طلوع — کور نر آفتاب شیا کر سها سحر
عدلک شور سمه نر کسونر رمک آستمز — بر پیره زن فیتلک سنی پی رضا سحر
صحن سرای عزتک ایچنده خسروا — بر مرغ نر رکه انکبن ایدر نر غذا سحر
شاها کورب ضمیر منیرک اوغتیه — زو تمز یری مهر ایده سرن ارزا سحر
شادا اولکه کرز بالش زربفت افتا — اتری بسار زولتکه متکا سحر
صد قیله خار متکاره سحر خیز اوغسه — اولمازری بورسمه مجیب الدعا سحر
کسب ایده لی نسایر عدلکله اعتبار آل — نرز اهلنه زوا اولور اولر سها سحر
فالجمله بکز نیدی ضمیره منیر که — بولسه جهان قانیده عمر بقا سحر
اولری سپهره کعبه ایشکک طواف ذن — کیم سیم وزر له کسب ایدر غنا سحر
زینای زونفه سکا بخت اولد یار رقم — نیتکه افغانه اولور پیشوا سحر
راینک طپی اتری سعیناج اصیله — یوز ینک ایسه شمانک زوا سحر
زنا زه میلک ایشه ایکلمز اولدر — پی طیلسان مشتری ولی رز سحر
شاها یوکلده صفای زون اولد غیبکه — بولدی یوز کلو منزاع زو علا سحر
اولکوسه زولتکله نه ملک کنن تلطف — روشنر رافتاب زن اولمز جلا سحر
کسر زون اورزی کندویی عالی جنکه — صبحه زم ستاره سنی بوملیا سحر

بواردی جنت اشل کپ عمر مدی — ایدیدی یوجور رکمکه انجی سحر
شاها کتابی مارحلی انادی سحر رینی — کاولر قریبا جابنه اکرز عا سحر
عید اولد هر کونک نته کمر روز روزه — وقت مساز ره چوغ اولد رامتلا سحر
سریی نظر کسوه لطفکدن ال چکه — افشاده قرشواج اولد ولی نوا سحر

تاریک ایده شام اجل روز عمرنی
ولد — ولد
بولماچر آغ زولتنک انطفا سحر

تشبیه اولی خط رخ یاره بنفشه — کلو فرز اولر آن چن آره بنفشه
هندو بچه مجمره کرز آن چمن زر — رغبت قومدی طمله عطاره بنفشه
بولطفله کسلدی چمن حسنی چنی — طغن اتله نولا ناقه تاتاره بنفشه
آهی و توتی پریوزنی کوکه یوتاری — الندی مکر پریوزنی کلناره بنفشه
کل عیش ایده کم کپه یوکندر لوکه زوندی — روزه سمن ناز نشب تاره بنفشه
جمع ایلدی باغ فلک بکز وکیجون — معشوقیه کل عاشق عمو آره بنفشه
کل عشقنه بک خار سیه مجاره بغته — یوز ینه سوره بوینی چکه یلو آره بنفشه
پر واز کپی بال و پری فقره یشن — زیوانه کپی پر هنی یاره بنفشه
تشر کلشنره صغولدی قرن زلفر — محزون اولبن زندی کنه کاره بنفشه

پنجون کوکوب بوبنین اکرسروز بنده — اصمامیه کندوسنی زآره بنفشه
زسته اشد رلیکن اوسپر اولمامیجون — کبزکلورایامده باناآره بنفشه
زتررالی جرف النی طغری حکیم مز — اوغرآزی مکرکوشه فخاره بنفشه
مستانه طوب کرته ینکی سنایدرخاک — اشبوغزل خوروکهربارده بنفشه
اشغته اولب سنبل زلدآره بنفشه — بوزیره فوزی درزله پچاره بنفشه
لیلی صنمینک عشقیله طغرشه‌ش — مجنون کبی اشغته وآواره بنفشه
کلزآره ورب بکلمز اکلنه اولورسن — سنبل کرکه بکزسه برپاره بنفشه
بسراکمز بکلک یرزه بته قویمیسیار — قاره صچکه قرزن ال قاره بنفشه
بن بنده به جورانمکجون تابع اولیار — زلفکسیه وخرستمکاره بنفشه
آه ایدی چقدی دنونی چوق زیسنارن — یاقوب جکدی بنجلین پاره بنفشه
زون اومشکن بویله قرایده بیآبر — بولکه زخوشایریشدی بومقداره بنفشه
الکه شرف بولدتیشد کوکه باشی — شاه ایشکنه سورآلی ضیاره بنفشه

محمود جوانبخت وجهان بخش کمرانک

خلعتیله زرخار کل وخاره بنفشه

طوب ایلیب افلاکه وکنده فوزی تقریر — شول رسمه کرپارصوبوزیاره بنفشه

زلخی

رشمن علی کبی کلور شاه الشیکله — باشی آشغه منکر وقاره بنفشه
عهد کده فجل اولدی یوزی یرلره زشدی — کردوکبی کوت کناره بنفشه
عد ایلکله ایدرزهر مزآجن فلک اصلاح — سکرله زرفایده پچاره بنفشه
کلزآرکدرایلیه صرصر قهرک — اقش اوله کل یوزاوله همواره بنفشه
اکمزی بوبنین اولمه حکمک بلی چاوش — اول سنبل زنکاری زرکاره بنفشه
ارحامه نظرایلیه کوزلغیه مکه — عالمده مکرکمرینه پچاره بنفشه
سندن اوشنه قلدربن باشی تقبز — کلزارجه عیدکی ایکاره بنفشه
اوغری کبی بغلوکتررلرنظروکه — یره تقاروکبی اول قاره بنفشه
کلزآرسرایکده زهی دلآرسعادت — کمراولدی لقب چرخ ستاره بنفشه
سنول وجهدن رقصرفیعکه کمرافخر — اولیکنه سایه زوآره بنفشه
رفعتده چنارکبی مانندراوله کرزون — همسراولمکینه زوآره بنفشه
برخانه ایله کاغذ رنکین ایدراحصار — اوصافوکله نظم اولن اشعاره بنفشه
وصفکی چیننده یشرثالریزینه — مستغرق اوله لؤلؤ شهواره بنفشه
یوشعرلاویزی بجانی یرشرکمر — حلیلیه یزه صنع زنکاره بنفشه
شاناپوسه بخت قولوله نظیریت کمر — بقعلرجلالو وررایصاره بنفشه

سوسن کپی تظمر انکه زیلم طولنشر کن وصنعکله کته زی بنی کفار بنفشه

فقارن زلوم نولت و عرک اولا جاوید

قصیدهٔ جعفر حلبی

نچه کسر اولرسپش زوانهٔ ماره بنفشه

مهار نهرآران شکر گم تایسار جولا بنیاتم عالم قلدی مطیع خسرو عالی مقاتم

شاهه رو رعید فتحیله شب قدر امیدار اکی خاز مار سپری عنبر پری بهرو زناتم

زرکه عالمپنا همینه سپهر شیلکوان تاه نوزن برحسنی زاغر همناره غلام

بخت فرخ پیکر فتح نصرت همرغمات رخشن زولت زیر طرآن وابلق ایامر آتم

بسزر زاندی کشه رکشا عالمه کمر کورمشار زشده زافی رستم زستان تاتم

ملک اسلامه بنه برمملکت ضم اتدیکسم بولد کسر اول فخرنه کوز اهلنک قولی تاتم

الدار یله متنوفی کمر ازلده آسمان اندن التمش رفعت شان علو قدرو جاتم

هوت خسرچنک سپهره چشمهٔ سار جایکاز نور کورزوی بریه پت سفلیسی مقاتم

زامن کهسار اولمش مرتع جاریو محل رخنهٔ دیوار ستر طایه دشمنش کتام

چاه مازرکو یسا صحتاره انک برج زلو حفظ لطفون چاه انجره قوینش نعل نیلی خلخ

چورسی عزاولمش انک جرشاره روشن اول قدر کم کوزیشی زدمکش سیلطنی عظام

برج مارولوزکلی فرقنده کی هرکو خدم زلاوزنمش یام کوزونی ادر لوم وطام

کورن

کورزن کوکده مشتوح حنکک طعنه ازدم انک غرقهٔ خونه رزون کبند فیروزه فاتم

کوکله زوبنه یوزن مبرچی ایلدری دعا کایلیدی پاشاه خاص نی رب الانام

مشک اولدی زعاسنی زشار آخر اوستنه شکر خسرو نشان شاه بهرام آشام

قاپولارن بغلدی پرچم توغی کورپ مهر سپهر اولرچون بشیر اوزاهستهام

شیر یله سوی برتوکالماں اولوب خشک تنده ایلیدر جنکه غازیانه قهار

بسپهر بر همالآں اولدی لب ریاچون کلمکشتیلدی قوشیدیلر علی وفتح المرآتم

صبح پیکان تخته نار رهر کشی کوزون نهار کایلمشدر رخه مینه بازمر مرالتر آتم

هرکوکه زریا یوزینک تاجدار یدر ملکسر بسلم شنده تاج اولانک غیرمانیزه آتم

هرکدرغه بر تهنک جان ستاندر کویسا کاکه طعمه مرزم اولمشدی عدوآن متقاتم

بازیاینله سفندن رزرینی تابوت کفن بجره کویا اولدر دشمن حال کفاریتاتم

اژدهای قرغیز پکو یا رمنده اولوپ هرطرفندن کله ایتیلور قوقتقطن صبح شاتم

صوصیوب خوان اعازیه زبان خیچرنک تشنه زالکدن چیقسر دلشره اغزندن بنیاتم

طوغ لرو آرکوز اچدر قرز قینز رشمنه بربلوک اغزی قلیر زرآمان بلز بسهام

حربه استرزی کسر بترمرزماه صورمه کی عاقبت ارزی عرازینه جباآتنده بولدی کام

یقاریی یعقوب کپی بتسر اول زکلوا بوقوتدن کسمر اساس خاندان کفر بوکلی انهار آتم

آوردی فتح القصه حق فرصت ورب غازیده — لشکر کفار کلاری انکسار آورد انهزم آمد

قلعه سینه چون زکلاری رآید منصور شتاب — صنکر بر مق قلار رب اسلام علیه و آله

بی قیاس الماری اسباب و عروس مال و گنج — چتری او را نشتر اولدری بی چد اغتنام آمد

منتظم اولد جهان آن شول زکلو کاول نخجاره صبح — اولد زرین صاعه مالک د آذر ربولد شکر آمد

قرزی اطلس چو زری بر بنه پاره شفق — جوهر خلعت بولب کیدی سپهر بلند فام آمد

کرز به وینک البنه عقد زرشاهوار — بولد التون تیبی کون چرخ فلک پرد رخام آمد

اولد اورزی همایون روضه خلد برین — هر طرفده حور غلمان بتله پر اولپ خیام آمد

لؤلؤ لالا کبی ایپه زرلری غایت — سلک جوهر اولد لعلان جمع خاص و عام آمد

تیره ورسک کوه صوالاله زخلر مجمع — قناره بقسک باغ و بحلون جای غلبه غام آمد

هر حصر و چیلو کوزل قیز برغزال مشک بوی — هر بری یوز لوپسر هر برتدر و خوش خرام آمد

اچلر نده برضم کورزم که اتمش آنی چق — رشک طاوس نعیم و غیرت ماه تمام آمد

حوت اندام حمل زم زلیر جوزا کسم — کمر لنیز کدر جالینه کشت خورشید نام آمد

قامتی نخلی بنز مش ایکی کرمان صنعار — کاغزن آجب بسنه لو مشی اکه زآو متهم آمد

بر ملک سیمای لوان فلکدن ماه نو — ایکی قات اولد قسم ابرو سنه در رسلام آمد

قلعه کردوه تماشا اول زبکو آنه — جسمه چشم ابلمش بشده بشه آنند آمد

زخلر کلزار دبنت لبلری جام شباب — زند شاهد باز دن غیره در آم اولپ صوآمد

حسنی فهم صفو زوشندن مشاکنی خیال — اتمدی هرگز نگارستان زلده ارام آمد

جان کورب وریه آرزی نظم انده مرغ آتش — آیینه طوطیه لاب سویلیدر شیرین کلام آمد

عاشق زار قشنه لرنوش لبتون زیوم — لبلری جام بنه اورپش بکلر مشک ختام آمد

تابش انوار روئیدن منور هر زرون — فتح بویای مویند معطر هر شام آمد

ساقی سیمین سر آی حسنه بلور ستون — فرق کیسوی زلاویزیله مشک ایدوزم آمد

زآینه خالی خیالی زلله تخم هوس — عنبر زلفی هوا سی جانکره سوزیکی خام آمد

کوزی چون بوو جهان نازک جمان اوزلک — حیرتندن زلف کبی آغینه زشد آمد

طرفه بغلمش زلله جام لبه — طاق زنگل قیدا و لانه چون و لوزم آمد

جوهر فرزو انی مبطل قول حکیم — خنده بیله نقطه موهومه دیر انتظام آمد

زیمز ایروح احسن الاشکال کل الستر — کمر که قد مستطیلی کوره وقت خرام آمد

ملکی زلفی بکاشه اسلامه بخ بک کافری — بوغازه چون مسلمان اندشباه تمام آمد

خسرو کشور کشای عهد سلطان بایزید

کسم قلیچ مدن پکا نرستم زستان رسام

لطفه مرزه زلله اویا پدر روشن او نور — منکر حشره چو اقول من یحی العظام

قنده کرعزم راسته قلمزاند ره اعار آیه وجود — چون طلوع آید کنف زآیه ایرد اقدام
پرتو رایی زرر کلکوزی رفضار صبح — کرز میدآن بزر یار رخصتاب زلف شام
خاک پای جوهر زپ جمال جوهر عین — صنعه بار جلالی روضه زآرالسلام
زود دیجت سعادت زلیه قش اولسه سوار — اول آچیلیر فرخور شیار بکم افتتام
هر طرفاره کورزن کهسار ضمک کمر زمین — کرز رامینه سیر زدن قابلقوت ایلر اقتدار
برق بلمک زمبارم رفشان اولدی — کوکده اول زت زرافشانک در ستغنی
شهسوار آسمن اولش کمر زمام ایرنه — هر نفس اولمش زرانک ابلق ایام
سنسن اولکم ملکه کورسه کمندک خلقه سن — زبور راول عروه وثقی کله ایکی انفصام
سنسن اولکم رفعندقاری قصاندن ایکی — اولمش اجرام فلک برقبضه معلق زن حام
سنسن اولکم زرکه عالمپنا هنده بولکن — چرخ نیل رنکی اولب بکتینه مندوز حمام
ایکی یدزن بغلش خدمت قشاغن بیلنه — پیرنه اولمش معدل منسلخ پیرنه نام
قدرکی اورزوسی قوزپ سبع سموآن اولکنه — اکه مسمار ثوابت اولدانوار ضیام
شاید اقتبال اولضرعروسی چهره سن — زهره تیغ ابدارک کسترآینه فام
اینه پیر پیراورزه زور اجرام سپهر — اولقدر کم رفعتک دیمینده وار زرزاج حام
اعتقاد زیاکله حفته توکل ایلیوب — یه براولوغ اقلدک ایاسناه کرام

کم بولیوب

کم بولیوب پیله اجر آزمتوبات انکه — کاینات امشری بر بر خدمتنه جانزن قیام
طوب طوشی امتمدی کوکی هر کوکیکه بمبوبی — کم یقه عمری اوین ایده عدوکه انتقام
اولمشد زور عنصر چار پاتیمز زیاکن — کم کره اندن مصاره جمله لشکر خاوعام
اور لونا فکر اتری دشمنه هر شب شتاب — قچسون زیو قمو یولاری بلمز زی طلام
شاه مدن تاصبح اولنجه نقب ایده زی قماب — صبح صاره قدن ارزی تیغ تا هنکام شام
انجم اجار اهلال ایدی فلاحن کم فلک — ایلیه اعدا کی اشن سنک قلاغزله تمام
افتاب فتح نصرت زر کمر تفکیک سنک — کم اکا مغرب سر زشمن در مشرق بنام
اولسه پیکان ون وشن زمرزن فی فوق عدو — شق ایدب یوز قاندره مانند سوفار سوهام
کرزوقیه زشمنه کرزک تنده اشخوان — اوز اولونجشم پرویزن اولاهرمز مسام
یاسه رمح ازده اولورباشی پاقیر اکده — اتبین حبل متین زولتوکه اعتصام
شول قدرزل تشنه زبر یزماغه زمک وصفنه — کم یزیلمشر زبان خامه فرح پیام
پاد شاه تابنون اولکم لطیف طبع تاکل — اولمشر رشهره ایام ومعرف واتام
حمد لله فضله اتمز کمنه فیاض قال — زولتوکده وارقبول خاص تقلید عوام
قلمشم حیلی احاز یقه تفاسیره نظر — اولمشم امحاب فقه زین اراسنده نیام
چکمشم زحمت اصولی له فروعه پی صواب — امتمشم فن کلامه حکمته چوغ اهتمام

یز مشمر نخه محلّ خوب و آخر آسوله فکر ایار ب ایمشار ره نخ منشکل متقاسم
نسنیع کفتاری تعویذ ایدیغو اهل ذوق کور جک صدر آفرنن ایلر موالی عظام
شعر و انشاد معمّا و تواریخ و فصص جمله سنی ات مسخر تا که حیّی لا ینام
نثر مطبوع عم قلپه ره زر منشوری فجیل شعر ر نکیم ور بره عالم نظم نظام
بنجه ایکی کوب زر و نمک کرک چرخ فلک کم کله منلم بنم بر طوطی شیرین کلام
غم زنکل زر ره سیه زور آن زفتیه ین احمد بولدی چون نعم البدل جمع غریبی قام متمام
پاره شایک طبع روشن رایه نخ فنا زنکل نکته نغز و ما الا حسان الا بالتمام
حالنه عین عنایتله نظر فیسک تو لار کم سزای تربیت زر منتخب اهتمام
هم ضمیر مشتری تابه رنک معلو ار قصّه پر خصّه لا ارض من کاس الکرام
بنکم چاچری اولانه للکزه اخبار فتوح بنجه کم شهلر حصار الدنجه او اولا شمار کام
بتغکیله کون شیمنه بر ولایت فتح اولنه ملکلکم مهر بن بنک قلعه بو سوه انتظام
بد سکل زولتنک مقهور و مقموع الدنه اون بنک دفترتک مسرور و متقضی المرام
لشکرکه منصور اوله اعدای زبون اولسون زبون زولتنک دایم اولوب اقبالک اولسون مستدام
حالیا بنکتک حجبته طالعک پیره و زر ر
هم بو منوالی اوزره اولسون تا قیام والسّلام

عقلم آسماسین ایلدی فکر کتاب فچرا سبندن چقدی آخر او بنجه شراب
قاشه کله کز زلفی کورن ایدر نه یار شعر بو منکله سایه بانده اولا عنبر ناب
ر جانا قراصیجه قرارند عارضنک کور نن زیبا کی لیله قدر اچره مشک ناب
لعلی طویدی زی هج زکل لغزی سرد کم کز لور ازی قاشلی ایسه لور شراب
کوکلمه کوزه ایدیکی رخ عارضنک کوز بر کلدی بو صوه آده بکم آتشله آب
قان یوت صفاتی ر زه بغوزه طتش صبغو غنتدن ایدن استرسنک لعل وشی نصاب
ر ر آکه بر نکاره کوکلم زاکلمز بو چشمی آمان جفا کار بر شتاب
کیمک اوزنه دی عمری اینی قاتی چرخ کم و ر دی صوک او بی ضم زلفکی بتاب
باز آی تنر چاچه سوی کوکلده جان بقدر منتاح مدعی شتهشدن اوزنه
ایدر ر دعای ظاهر و باطندن انوه جان او فور ثنای کچه و کندر دن نیچ و سباب
زیر آز عای دولت سلطان روزکار وار یکن از نوع ایشه کناه اوله از نکاب
نیچاکه صبیش روز اوله پرور جیل شعام نیچاکه ثابت اوله کناه اوسنه تو آب
کندو زی عیب و کچه سی قدر اوله دیدم
بار ی قشنه مهر دلکی اوله مستجاب
الام چو ر زر ره غمکینه ری کوکل تا کاه ابر شد چاکنب فیا مندر قطاب

تاریک اتمه کوکلی جان روزنی آچ تا فیض نور عزت ایدا سن الکتاب
کم صبح زولتا یوه طلوع ایلمشار ر خورشید وار پادشه مشتری جناب

سلطان روم و حشمو افاق پایزید
خاقان روزگار شه معدلت مآب

وای که عدل سلطنت ده اولیدر ر عدلگ اساسی محکم طامگ اولی خراب
عفو درکوم نشاندر مطلع خطاگ لفظ کهر فشانی زر زینت صواب
لوح ضمیر ضبط ایدر احوال عالمی قول معولی نسته کم صفحه کتاب
نیوب شکار قصد نه اسه اکلمند زوشر غزالی پیشه گ کرزو نه اضطراب
بندوره بتر دوشره باران کپی یره کرجا نور مثالنی وطع ایلیه سحاب
ای شهسوار اولدی بکون قدر گ انته خورشید طبل بازی زر وماه نوره گاب
سن شهریار تخت سعادت کورمکه کندن چراغ یوقدر ایسترزی آفتاب
کورسوته قپکده کیبکبگ کبنوی سعادتن کوکده منجم ایلمسون یلدزین حساب
زوندرزی التن اوستنه جوکچایلی مکیگ پی قیمت اولدزعدن نته کم حباب
وردزنجگ وحمله فلک جامر تهمتگ تنگه خوش زیرکه کیفیت شراب
برقولنی چقاربلزر قلبه کندزین روزغزا قیلگ ایدب خونکه خضاب

ای

بهرای کی شبنده فتی رسم تمین غلامه خورشید طوتز کم ایده فنی لعل و عقاب
خورزرشید و فرخ یولکده التون زکر سکر دلکم ایده درکه علیا کانتساب
چنگ شکشکر خالقه کرزمان فرازر شه کامران و بنده نوازی جهانیاب
خرم قلب خلق نته کم موسم بهار ر خندان جهان پسنته عالم شباب
ایام زر ولکده جهان عیش و نوشی ازر جنگ نار حسرتله طورم جگر کباب
اولدیری اکره محنت کرزمانی زونکه نتن خانه سی خراب و کوکل کشور یباب
قویب بلندایکلکی کرزو نه زونمز همت قتوسن اچ و کل تیغنی بیاب
شاه نام منم که مجلس عکده ایده رم بزتار له هزار روایتنه کم ربات
زمدرزکه سوزه تیکدن کمال اده کم ناب افتابکه خوشی بوی اولور کباب
تاکم پراکنده رفتر افکار زن اده طوطی طبع برغزل تازکی انتخاب

تاکم پراکنده رفتر افکار زن اده
طوطی طبع برغزل تازکی انتخاب

ای عزت سعادتله معتبر نشان وی نام تازه شاه جهانه قرین نشان
زور رایلیالی بوفلکگ ایینه زلگ یارملدی سنگ کبی عالی کوهر نشان
تشبیه اولمسیدی سلیمان یوزکته خلقه مسلط اولمزی اولدقدر نشان

هندوستانی الیغون نرم بدم ویر — طاوس کپی کند و زنه زنت زفون نشان
شون شهریار حکمی تنفیذ اتمکه — بغلند پله ایکی بیدن کمر نشان
بریسی شرع نایره سیار رجبی عرف — دیر سعیجی حاصیت نفع و فر نشان
یازلدی شول زمینه برآت مسلم — کمر انده نعل سم سمندیک ار نشان
تو میتعکه اهلاک شیمه ایدر فلک — انسون قلمدیه ازکره زر نشان
بر چرخی طاسار فلک مهنه جوشکر — بکلکه ریو کنار نه یز زمر نشان
امر و وزی شکل اومزری ای نهال لطف — اوملک باغ سلطنتک نغر نشان
اتمازسه قلم کیه بولغده طغرلق — ای نخ شهلرک بن اکی بوکز نشان
مکتوب بعبر شهدرک اومز بورسله — زستار کیه ایچ اولی استر نشان
عثمان اوغلدری نده سن ای شاه محترم — جور علی محلی و عدن عمر نشان
شهر نازه لره سماکه ایا کوهر شرف — خیر الامور اوسه طهما خوزیز نشان
بیدی سعادت لجمی ایکنده سن ملک — فوز شیر زنبت اولد عذر خوبز نشان
مدحک سفینه طوندرکن بوعذره — غواص بوطبع بوغزل تو از نشان

چکدی چو رزی کندویی ای سمیر نشان
مسکن قشقله بکزمکه استر مکر نشان

ظاهر بوزنده اصفی اشکاله ماصدق — معنی یونده چرخ ملاکه بیسر نشان
اسر یشمنه کوار مازدر حکمی روآن — کویاکه پیله الی ورریوزیکه ازنشان
هر عرصه ره که عرصه قله حکمکه در — نخ فلک تنبسی حکمی بررنشان
سر کشلری میطع ایده ماآبریلری هلاک — کسترسه حلقه حلقه کمندیی کرنشان
ظاهر بوزرکه زوسنه وزشمنه یرر — چون کسنه علامت تیغ و سپر نشان
ضمنده مضمر اوملسه شیشی آشکار — پولاو بیضه وصفه اومزبرنشان
کویاکه چندکی انکه صفی یرز ستور — برقلیده اوکی علمدر حکم نشان
خلق زمانه زآیره زن چشمسون زیو — اولد مدوری ملکی دار کرنشان
نقش انکه سینه اکی پازشاه اتن — ویرسه عجیب خاصیت نفع و فر نشان
شول شاه و شاهزاده بلامثل و بی بدل — کمر و رمدی نظیر نی جن و بشر نشان

نو بهار دی سر آمد فرخ پسر طاهر تا بیزید
مهر زشاه آخر زاده شه تاجور نشان

جم لطیفیله بولو رزیب و فر جهان — اشکم شیر بغیله اولو زنامور نشان
النتلو کید چندی مکش تخت اوسته — حکمی ایلدی عجب آنه فرزند و اثر نشان
چفتا عبد آری ملوفا عبدو ریته حکم — چف شهریاری حلقه بکوش ایدر نشان

دلا مجرید الفتدن ادک ایله تراش قلندر اول کی مجرد ایده لر ساباش
اسر کی جانکی کل بغله جهانه کو کل اسر جاه بلا اتمه یوسفی وز آتش
الور کوزیده بقمه جهانه کم کنشک بوزینه طغز بقنک کوزندن آقه یاشش
وجوز کهنه قبار رسن اکه اکدغمه که مار سوی بقاره زیان ایدر قوناش
طمه شتول براوج طیرغه کیک اندن هزار کره ثبات و بقاره بر قور طاش
نکون کاسه سی چیر خنک حیات خواتدن جهانده مکسینه ویرمدی طوبغه اش
بو حلقه حلقه اولب کردن فلک زیدگ بر اثر زاهیش اول بیدی شبلو حاقر باش

اول اندی ملکنی ویران اول اندی کنجنی نهان
نه ملک ملک قرامان نه کنج کنج روان

بو کار و باری فلک اندی نه کار و بار فلک بر عیش و نوش فلک اندی نه روزگار فلک
برابر اندیره برج کبی سپهر مزی یقیله زیلکم اولدر بو نه حصار فلک
بو ریسمان قرمه حصاکبون مهر کبی یوزیل بو یوزی قار پسنی مه زه قوی یوزار فلک
طولندی مهر سعادت طوتشدی جان جهان شفق اوزیه سک نه امنک نه سازفلک
بر اغشوب نه قوی مه ساغر می ساقی مهر شه المز اولدی اله جام خوشکوار فلک
بر آغ ماهی سوبغر صباح روزنی اورمش بو دور حسرتکه زون کون قرار فلک

بخون شفق اوزینه یغیه عاقه صبح خون نه زیده نه کی جیده زنکار فلک

که پدر مراد شهی کنجکن خراب اندی

حیات آبینی ظلمات جلسه سراب اندی

جکسه قزاقی قلیجیله اولدی یاره ریغ نه ملکدن که خهان اولدی اول نه یاره ریغ
جهانده مکسندن مال و ملکی سیم و زری نه ریغ ایلیمین شاه شهره یاره ریغ
کمر اوه مریدی اسیدی یوزیله اوستنده یر شمیریدی قوآن سرو نو بهاره ریغ
کتوردی فلکه شوکتی وقارن انک بو شوکتنه یوزنی اول حشمت و وقاره ریغ
کتوردی نقش شه کشن کبی بنین عمروی بو لیمدی اجلک دشمن سه چاره ریغ
سوبندی شمعی وطاغلدی جمعی جمعه کونی اول شمع نیره بو جمع و تاروچاره ریغ
جهان کبوتری صیدم دریزین بازی عقاب وارک دشردی بو کن سفاره ریغ

جهانی سلطنتک شهپر نه حیف و آه

سر آی معدلتک سرو رنه حیف و آه

اول افتاب سعادت زن ابو الفتوح جهان قوا کیوب سوریه نجلکه لرکبی همان
قرطوغدی و فی کر شهر اچنده دشدی عسیر کنش طولندی کتخدا کوبوغ اولدی جهان
یکلمز ایشوک کلور سینه لرتوز تدن کتورمه کورنی یوعالمی آلور طوفان

چه رق الدن ایی کسر البنه کرسیدی زبون اولایدی رستنده رستخیز ساعت
بورج در زله دشتسون عصایه یزدیسر یوزنک قهرله دلسون دلینی سیف سنان
یوزن یوسون قنه پرق صیحنی بولسون تیغ کدر صون یوزی چینی تابد خلقان
بو حشر و بو فغان بو غصه و غمدن بشینه خاک قوپسه در زله زشونه میدان

فغان واه کمر اولدی یکتنکدنه تباه

سفنده یار زمان شاه آزه عبدالله

کلک فغان ایدم روزکار اغلدیلر بو در زله فلک پیغمبر آر اغلدکمر
نه زکلوقاره کوکلو وطن بغر بوایسه قرابولتدیله کوهسار اغلدیسر
سخای نفس فراقیله کافی اکلدیسر عطای کوه اکلم بجاری اغلدیمر
کلیوزیله بشیرین یوزینی وصف ایدیلم کلیله کلشن اچنده نهزار اغلدیلر
زشرز افسر شاهنشهی بوستاچلم بش اچلم ورلم شهریاری اغلدیلم
بو صعب واقعه ایشکنه عرض ایدیلم بو حد تیکه خداوندکاری اغلدیلم
بو در زقهرله کون و مکانی آجدیسر بوزیوبزله زاروزیار اغلدیلر

فراق اوزینی مکه یانه لمز مدرتدبیر
وآر لمز ایله لم خاک پاکنه تقدیر

حیات نقدنی شاه عجب نثار اتدک جهان و جانه نه میل و نه اعتبار اتدک
عدم دیار نه تابوت زور قسور دک کوزوفرک یشینه بحر پی کنار اتدک
همای همتکک سایه سنده بکارکه خیام اطلس کردون تنک مدار اتدک
قواصیحک کپی باکشن ایاغه زشرزک شکسته حال و پریشان و بیقرار اتدک
فراق زرزله عمر کیچه سنده قلدوکی صباح فرخنه زک زار و انتظار اتدک
فتح کوچ ایده عثمانی یغمر اولیلک نه کوجدر بوکه زینای اشکبار اتدک
بنکه بوبخ قولکدن برآزی بدیوقار بکمر بوبخ سفر زرکه افتخار اتدک

کمرکه کن کپی تمتر آجه سایه سلطانی

تعریض اتمکه کندوکی ریاض رضوانی

الهی رحمکی برزوار ایلیه سن روان پاکنه عدنی مقام ایلیه سن
بهشت صفه لریه صفایله جنب سلام لیفتی زار السلام ایلیه سن
جهانده عمری کونن الکدکی ایلدکی یار جنانده نازونعمن تمام ایلیه سن
بو عصه زن جکدی فون اولان زحابیه هزاری طیبه اغنی مشکفام ایلیه سن
بنایی زرد زرون شرحنه بنهایتیوق هزار سال اکرا تمام ایلیه سن
انکدکی روانه و شهریار دوستنه زعایه ال کتوروب احتمام ایلیه سن

او تا مهه حلقهٔ رحمت وره خدا یی احد بو شاهه تقیت ایون لبک یا بد

وله

بلا یو کنده هونت اولی قاطر شکسته حال او لیدر حیل خاطر
نه قاطر بر قرا ماغاری مسکن کچن بو کونکه کون وساغاری مسکن
اجل جنگال نه زشدی زریغا اویاله وباله او بوشدی زریغا
چو کورزی عمر ایکنی صررزی اورق کبی یلن بوکدی قورزی
شو رشتهٔ تریدی قاره قاشر بنه عزم الله اوکندویدی حاضر
بو ریدیکه ایاغی تیشر اولورزی غبار انکز واتش زیر اولورزی
صبا نکث مکسه کورمزی قراآسن کرکسه چین وماچینی ارا سن
صبا آرفنار وشیرنکث سیچنخ زلارام وفرح بخش وترح ریز
یورسه یرلرزی کوکه قورزی نه یورییلو نه قالونی ارزی
اوکنده ایلو یاصرزی قچن نه زکلو روه زن تا سرحد صین
کچرزی نغلنکث معی سملکدن قلاغی رازوکلرزی فلکث زن
بهار اولدیقه کم کوکه چقرزی قرعیسله منتیله بقرزی
اولیدورزی قوللقله عزیز اول اشاغی کیسی زکلدی پی تمیز اول

(یغنی

زمین پیمازمان سرعت فلکث نقشی فور یشده کرکدن رفتارنه رخش
اکو کم فلکسه راکب عنان تی کچر بو لحظه نه ایکی جهانی جهانی
فتی اول چارطاق کامرانی فتی اول کعبه یولی نزر بانی
کسی کم نکیچن عرض اولیدی یکت لکث کپی کعبه فرض اولیدی
اولن اردی اولمش یغ بجاتی قتر کتدی خدا صقلاسون انی
دمی بکلر طولو اصطبل شاهی وار سکث بوزی زیر سکث سیاهی
ایدر سه شاه برفره عنایت بخایه کفایت زر کفایت
ارقدر کرچه چاکر خدمتنزن ولی شی الله ستامکث همتندن
عجب تاران زشرقی شهر یاره که انکث امیر یله کلدی بو دیاره
نه زکلو کم کده قاره کلاق کچه اهلاولکندوزه مشاق

بو عاج وآبنوسی اولدی تختکث

قصیده قموزن بوجه له اقبال وتختکث مخلصی

نه زر درج زروح نام خدا ما اعز اسمه وما اعلا
اسم زرکنج ناصهٔ لا سعت کنج پنهان ارتوشوز پیدا
نه الار رویته وهم وخیال نه بولیز اونه بر همتا

خالق اولدرکی خلوق ایندی رازق اولدرکی قدر رزق عطا
حکمتنه بولنمدی حکمت بنجه کم ایلدیلر استقصا
مهر لطفندن ارسه بوزرین اتش ایده گلشن زیبا
شاه اولدرکی یقدراکدیرمیه فغور انکدرکی ایلدی احیا
مالک الملک اولدرکه هرگز انک ملکنه ایلمز ضرر اعدا
روز فضلنده نمونه درراتش کلشنده کل رعنا
هرم زیور فطاباره لی فخر اولدی کعبهٔ علیا
بی ستون امر یله قایم زر عرش اعظم کبی بوطاق سما
عزتی سمتینه زوال ارمز غرهٔ رفعتی ابد غرا
نور فرمانیله اولور انک فرقه کوکبده قمر قمرا
بلد چونکیم نوا آمندندر توک سازاندن زهره زهرا
سیف قاطع زویه زرمریخ زشمینه امان یق قطعا قطعا
قدرت شعدر فلکده کنش انوکیمی زر جهانه جنبا
بنجه فضل و مکالهٔ نهدز علم وصفنده ایکم و آونا
ثیرا زینه یدنجی کوکبده زحل توله رام اولدامرنه طوعا

خوف

خوف بارمهابتندندر مظطرب اولدوغی یدی دریا
بنجه قدرت اولورکه امراسه بنده ایله مهلاک اولور اعدا
انپسا آمدحتکده عاجز ایکن بن بنجه ایلیم طبیعه ثنا
واجب بنجه مدح ازه ممکن اکرا وملسه لطف طبع کشا
لیک بوخاله بورزر مقصور که اب زکوبکله بولهٔ نشو و نما
سنن اول خالق همانکه سنک خلق لطفوکله روتدجمله رجا
چقدرلق کنجه خلل ایده مز نه قدر قللریه اتسه عطا
بنجه کم بخشش اتسه اکسلمز منت امتزنه دکلو انتهسنج
هرزه فرمانیله اولدعزیز قدر یتدرورن صنف صفا
محی اولورکم حیات باقیدر ارمدی ارمیسر اکه فنا
عقل کلماتدکنجه وهم قدیمن کبریاسنده ایکم و ازنا
مخلص نفزاوپکوجه ایلدی مهر نفسنده وهم وخطا
کتدوبه لایقن ایلدا اول سن آنی قل که اولهساکه سزا
سن غفور و رحیم ورحمن سن کیمدن ایده مزبن قل استغفا
رحم ایدبکه ترحم اتمز سنک وی بکاوی بکاوای بکا

بن بخون قطع ایدم او میندم کم — سن بیورزک که امّه قطع رجا
زلزم کم روان روان او یچم — رحمتوک رفیق اولسون اکا
اول شه انبیا حقی که اکا — ایلدک لطفکیله عرض لقا
افضل مرسلین ارب قومدک — ایلدک آن افصح وصی
چار یار حقی مرتبه — سکز اجماع ایلدک هادی
عفو ارب هر کناهی سترایت — روز محشرده ایله رسوا
ای رسالت سریر نه سرور — وی نبوت کوکنه شمس ضحی
اول خدا حقی که ایتدی سنی — انبیا سندن اشرف و اعلا
قوه اولم اوکنده حور و زلیل — شفقت ایدب شفاعت ایله بکا
بن لصی یکیله حشر ایله — بن قلی حضرتکده امّه عد
یا الهی انی حبیبا یدنب — ایلدک بنه دولت ای عطا
اول حبیبک حقی کتهلوی — زلزم کم بغشلیکسن آکا
عزتک حقی امتی یه وحت — بن اول کن که فخر اولم اعدا
سایکا ولدم سکا سوال ایدرم — رحمتکدن بیور بیوم قیا
نعم رحمتوک بخش او جک — اندم امرایت بویچ نوایه تقا

کسترب روی جنت اعلا کی — قل ریاض فیاض خاتمه جا

ولله

نور زینت ریاض الله — چمن لا اله الا الله
بویی ایمان و رنی سمندن — سمن لا اله الا الله
دل او زآزر که وصف ایده کی — سوسن لا اله الا الله
نورایمانله پر او مشدر — فخر لا اله الا الله
کم بغلرسه حقه قول ایلر — سرو لا اله الا الله
دل مؤمندن اکسک اولماز — سخن لا اله الا الله
نور شهوار زینه زر معدن — عدن لا اله الا الله
اهل اسلامه اولدی حصن حصین — مسکن لا اله الا الله
کدر ذکر یله زلال زن — لحن لا اله الا الله
بغشکیله غزا ایدوسکیله — بوشن لا اله الا الله
بیت اسلام روشن اتمام — روزن لا اله الا الله
خوشه چین اندی اهل ایمانی — وطن لا اله الا الله
بلبل روحه کستر زیدار — کلشن لا اله الا الله

کمک اولسه پناه اولدامین ... مامن لا اله الا الله
زکر جوع ایتسه اولدازکارک ... احسن لا اله الا الله
محل مقیم اولسه خوش مقام اولوری ... وطن لا اله الا الله
ثواب اسلامه رهبر بها ... ملجا لا اله الا الله
عسکر کفر منهزم اتدی ... صف زن لا اله الا الله
مخلص اولدقلعه رابنک ... بدن لا اله الا الله
کنز ربوی مسکن اسلامی ... ختن لا اله الا الله

ایلدر طغرو طالب حقه
تخلص
سنن لا اله الا الله

یا مظهر النبوة یا معدن الهدی ... انت الذی توعد بالجود والندی
از مطلع شمع شرع نورش جهان ... وان نور مهر ای نور روی جهان ضیا
ای ملکته رسالته سلطان بی بدل ... ساکه قول اوطیقله از رخ انبیا
قمر زاصفیا سن قدوه اتقیا ... اسم شریفک انکحی اولدی مصطفی
ظاهر زه کرجه اوطشدی بی رو رسید ... معنده لیک بلکه سنه اولدی پیشوا
بر نزره فاکه پایه نک جان ورب آکور ... روحانیلر کوزلرنه ایده توتیا

کلزار روی حضرت عشق زه زرانک ... شیرین زبان بلبل کویایی کویاک
انوار معجزاتی کورمز شو مکسه کم ... سد اندی نور باصر دن پرده عمیا
رخسار نور زه وآثار ناب ... اب کلام کلشن زینه نما نما
کم اولدایشه زر دولت ابنه ... کم اولدا استاذ شریعت سماسما
زلفینه بکز مریدی سرمنده اولدچوه ... بلدیکه سهو یله ایلدی مشکه خطا
اولدحریم کعبه طوافکه محترم ... سعیکله بولدی مروه چیقدی صفا
بلدیکه روضه سیدرانک کلشن جنان ... ملکمیدر بدرسه اکه صبا
نخلیفک اولدرتوبا یزیدک ... رتخلیفک اولدرتوبا یزیدک
سنک سپاه اولور عالم جهان ... سنک سپاه اولور عالم جهان
مصباح صبح نصرت واصفیای اصفیا ... مصباح صبح نصرت واصفیای اصفیا
مهر اندزه اقتباس ضیا ایدر جهان ... مهر اندزه اقتباس ضیا ایدر جهان
متن متین سوره والنجم ازسوی ... متن متین سوره والنجم ازسوی
تفضل عرفه اولمشکن مهر پاشا ... تفضل عرفه اولمشکن مهر پاشا
سن شاه ملک تخت ازخوجه وکدا ... سن شاه ملک تخت ازخوجه وکدا
خاص امین حاجب درکاه کبریا ... خاص امین حاجب درکاه کبریا

نفسه بغینک غینک نشایر قلدی یدیم محترم روح خوش هوا
ظلمت زا عالم جان ایدجسم کم قلیله ماوری که اولدی علی الدوام
امر قضا مفکسنه اولدقدر مطیع قدر سماوخلقسنه خلق اتدی تابع اولغی
احکام زین قول چوه احکام ایلدی وحکامه اولدحکم منفیله اقتدا
پای سریر سعادت پاسبنک بسر قوز خاک پاکف شیر غنه اولیا
فرآک زیبو عزتک وثوقی یه چیه بیل نزست اعتصامله پیترکه اولمیه خطا
انوار مجزانکه اولور جهان مبین شمع نبوتک یقین ایلیه اقتفا
قوس رسالتکده اتب معجزات اوق شق ایلدک سماوه کم کوکره آیه
ای پشت زین خلق جهانک نباسن خلق کویک اولدکهر کارملجا

بن کم اولم که چهر یکی مدح ایدم کرار
چون غرتیکله حضرت عزتی سکا ثنا

اعدا وصف قابل احصا اولورمکم سیلی زبانه ابیح اوصافی حصا
بخشنده مسیح تو اموات راحیات زارت نسیم لطف تو خاصیت بقا
تاب رخیله آیه سی تابنده زر تشان جمع ایدا تنفس لیله اذا سجی
اسرار نکات پاکله واقف اولدک کرچه که هر مخاطبی از رتبت وجوبحی

الفتح

شرعک شریعتک ایله انتظام یتمز حکم عقل برهنه حضرتکه اکه سپر زره تا
بستان سرآی ترکه سیاره هفت جام اهل مطبخ نوالکه زرنه طبق سپار
سعی اتدکعبه یوزسروخاک پایکه ای مروه وصفت وی زمزم صفا
سر مکونات ضمیر بنده مرتسم اولسه نه ملک که قلبدر ایینه خدا
زر یاره تا زیانه قلکی زر شمار صحرا زه اولسه مروه بزم زرفشا
شیرین کلام منتظم اسرار معرفت مشکین پیام مخزن اخبار کبریا
سرسم سمندر سعادت مشیریه تنکه اولسه سایبان سماکرا ولسه فضا
کم بنده کیب عایشه زار اولدجبرئیل معجزه سن نه دیم که عروج ایلدک شها
سدکه کیب ایاغله یوزسروسدره چون اسرا کجاسا اولدانک حال منتهی
اقصی زه ابنیایه امام همام ولیپ کچدکه لحاه ایلدیلر ساکه اقتدا
ایرب مقام قوبه جمالین کزدرک چون کردبلده نور تجلایله جلا
صیرله چیرمک سکا محرم اتدیلر چاوشی ایدنوت بشت خلوت زنا
همسرکه اولدی سر رموز رسالته اول چار یاره کم انلره اتدک جنان جا
صدیق کم محبکه دی صدقله اول تصدیق اهم یارغارکه ایدوهم همسر زعا
یولکده نقد عمرکه جزی ایلدی عمر بازار صحر شرعکه کرم ایلیتمز تا

عثمان که سبزه زارن اراب دینگ″ سر سبره قلدوغن حیاآرن زکب حیا
حیدر که مظهر اولد صفات سبحانه″ ابدار رمز وصیفی نکلنه حیرانی
ذرین کوشوارهٔ گزنپاهٔ کوش عرش نورین ضم حیدر کرار مرتضی″
صنگ کبد بری حسن خلقه خلق چیقی بیری حسین شاه شهیدان کربلا
زار السلامدن سکه والکه سلام اولشاکه ووره شیر یایله شرزه
ای فقر فخر مخلصه مسکن ولی عمل″ کلدیقیوکه استیو اول پی توانوا
اکا شفاعت ایله که هرکز شفاعته بر ملره اچوه اندن احقع بر بولنمیا
اول کوزه اله ایمن انی ائمه پایمال که اعدایه دن دینله اجبابه مرحبا
طلدی حروف علتد صفحهٔ عمل″ بشیرین شفاعتله زمیده صبیح اولا
کورمه رواکه روا ولمزین کنا ایچون دریایهٔ رحمته یوکلن مدوا نتها
امیدا ایله رحمکه اتاکن روشم″ نومیدانه تسین که لایق نکل سکا
یارافع البلیه یاشافع العصاة اشفع زنوبنا بشفاعاتکه الحا
ان نم که از قصور عمل روسیه شوم نور شعاع شمع شفاعت بجانما
عفو ایله کنا همی کم اعتراف ایدب کلدم قیوکه اغیو زوتدم سکا رجا
لطف لطیفکه ارمز اعتماد چون کرحاجتم روا اولکسندن اولمه روا

ب

اب بحور لطفکه سنکله تر آمدر بوخاکه نار قهره یقب ایلمکه همتا
انوار رحمتکه انمه زیغ کم آنوکه بوزره سیله خلق جهان ادر اکتفا
ایله نظر عنایه عامی قبول چون زیدکه اجیبه دعوة داعی اذا دعی

ولله یا یوم دین مالکه ایاکه نستعین
یسترلنا صراطکه وارحمه اوهدنا

معدن لطف وکرم منبع ینبوع صفا مظهر نور تجلی خدا شیخ وفا
یزکه آینه حقیقت نظرن هرکم اوه″ کن کب روشن کورنه انوار خدا
ایدالی شاه خداکت ولایته سنی″ بندکه اولدی دل جاندن علما وفضلا
چقرت سیدسادات زوعالم یولنکه پیشوا سی سن ایاکا شفا اسرا فنا
سنسن اول مظهر الطاف الهی که سنکه عاز نکدر کرم ولطف ووفا جوسنکه
سنسن اول حیدر زین صدقه صدیق صفتی مصطفی نام عمر هیبت وعثمان حیا
کوزکه ایزسی کن کب روشن اولکه کرر ویره اعدایه نوکه نور سنکه کحل جلا
بوصویله که یوسکه زست بشیر نفکی عبادان اولدی عالمده اولور تمشی الی روز جزا
پرتو شمع رخکدن ورای صنع جمیل″ که بولور نوره فرتمشی وقت صبح ومسا
لطفنکه بخشی ایچنده اصیلدن کل تن″ ورنه ای قطب جهان عالمه خوش بوی وفا

شب تاریک گناه ایچره قلبن مجره حق
سبب رحمت ایچون قلدی سینه شمع سوزان

پر اولہ قلب صفا نور یله معمور اولہ حق
مسجد کعبه یی بیلمکه طواف ایده شایان

قدر نگ چتر همایون فتوحق رسنگ
برطنا بینه انگ شکنج اولہ سوار ارض و سما

عامه شقاوتنگ خوانی عالم ایلیدی
اوشبراولہ خوانه نوا بولمغه میهمان میسر و گدا

اهتمنگ جویه زلفنده اولنلاره بیتر
لطفنگ بحر اکرم ایلیه برقطره عطا

فکرتنگ رخشی که سیر ایلمکه ایده هوس
عرصه هر دو جهان تنگ اولہ بر ذره اجا

دولت اول عارفه کم دهر دینده کچه
صدق اخلاصله کسن شاه و رپ پنده اولا

نکبت اول جاهله کم منکر اولب حضرتکه
غرق ایده بحر خطا ایچره ان یار قضا

عملوکنگ یوغمیدی غایت عملنگ کبی چون
نیزم بن زار پر غم که اومدح اولہ ثنا

اشکنگ بنده سیدر فحلص اخلاصله چون
عرض دینایله قومق آخرتی اولمیه روا

نجه بن کنج گناه ایچره خسته و زار
ای طبیب دل و جان ایده او مسکینه دوا

قوم قلینده اولا دهر دینگ هوسی
یوز اورب زر کمهکه چون کمسنگ روبده جا

نجه کم روزه و تسبیح اولہ عادت مدکم
بخه کم اهل صلاح ایده نمازنده رجا

نجه کم یازه اولہ زلله رده خدانگ اسمی
بخه کم اوقیه قران عظم وضیا

کل عمرونگ سنگ باغ ولابنده خدا
لطف یارانله تازه و تابنده روتا

لیکن

سر سپیده زمه کم اورزی نسیم فضل بهار
جهان زماغ قلدیعیسه و عنبر یابار

مکرکه همتنی اولدمیم یار نسیم
تبتم ایلدکنجه بلور صبات ازهار

شکن حیله صنعه عجمی حیرتشات
انر چو قوس قزح بیره نیرنی هر بار

شکوفه اچه سنی ساچه اوستکده زمرد
چمن عروسنه کورکم نه لطف بدا اثمار

صیاض کوثره زوتدی چمنده آب روان
ریاض خلدیرین اولدی لوشه کلزار

زبان حاله هر زم ندا ایدر سوسن
مصیرت اهلنه در لحظ اولی آثار

ایرشدی موسم کل ترکش الدی رستم جاهم
ولرکه بری اچه نرکس اولیه هشیار

بنات حضرا ولب لوح دله قدر تندن
نیزلد فاعتبروا یا اولی الابصار

مکوکه زلف خمیاره رغم اد رعذار
بنفشه زلفنی اکمش طرحزین و نزکار

صبا مکرکه وریدی سوادی حسنه کوکل
یلوره سواده که برلحظ بقیدرانه قرار

عروس غنچه عجب جلوه می ادرکه بکن
نسیم غالیه سا اولدی ایرلو لو یار

کل چو خارله کرزی که همتنی اولدی
هرارزه زله ایتدی چمنده نرکس زار

قناعتی اشدی بلبلنگ تحمدنه
لسان حاله دیدیشه کله اژدار

که امیر کلستان شه زیار چمن
رخلدن اولدمنور فضای فضل بهار

بود مگر مصر جمال همچنین یوسف حسن — دمگ روح آمد ن اولد عنبر بار
اسر که بلبل شوریدهٔ ایسیر کدر — عنبر کلاه تاکیش خار اولد پسیر نذر خار
که قلمد غم بلبلدن اوزکه غصه نه غمی — بوهان اچنده طولپدر فوجله شهر زار
بو بیز زن اولد منور جهان عالم کسم — ضیاء عدل شه ایندی وهان بو بیز ن انوار
که اولد راول شه دارا حشم سکندر بخت — محیط فیض کو اکب شکوه وکوه وقار

لواء فخله سلطان محمد عازی

شه عزآیه جهان شهریار بیدر کوار

بو آیچ زیدهٔ عالم دوان قالب دهر — مدار دولتنا دم شهر انا ره
سر آیچ عزته نور و رآیچ عالمه سبب — سمای دولته شمس و ذکاء فضله مدار
پناه دولت دینا امین ملک و قدا — معین دین رسول محمد مختار
سخاوتیله شجاعت بولیدر انده مکان — سعادتیله عدالت اکه شعار و نثار
اشیک معتصم رزق اولد چوتکه دار قدن — غبار پایه ایدر قسم صغار کبار ره
شعاع مهر ظفر برق تیغدر که قومز — عدویه پرتو فتحله زره به مقدار
افوسه لطف زلالی تجمی اینده بهشت — ارر سه آتش قهر حیاتی ایلیه نار ره
ادام رفع عدو یازه صدر چشمن ره — که نار نه کافت کوزه مزاچ آر ره

قرار قلمدوغی تیغ جان کذار بو کسم — زلزله فتحیله ملک جهانه ویره قرار
فتوح عدلیله صبح عزیسی غرته — چرآیچ فضلیله طوتدی عالمه انوار
مصیفل ایله عدل اه مظلوملک — ارر ایینهٔ چرخی آهله ژنگار ره
سرآی زهر کپی دار دولت معمور — که قصر تختنه زیر عاصر فلک معمار ره
اوکیچ چکدی بو رزکاء فتح لوا — که اولد فوز و ظفر همره اکه نصرت یار
وهان ایتدی مخر رفیع توقیع — مریع ملکنک اولد مقی بلاد و زیار
نه رسم شرح ایده زل وصف اول شهریار — علو قدرنه ارمز مرایت اوکار
در ربوعجری زل بحر ذاتک زرین — که وصف رجز زرج لوکوی سهشوار
جوآهر صفتن زخم ادارکن ناگاه — بو مطلعک در زرین زده اولد کوهر بار
ادا لسبنل مسکنکیله قول و قرار — کله قلمدی هر کز سکوه قول قرار
جنان عارض لچره طولتدی زلفه زل — حریق اولن پشور کوکرور سه بتنه نار
بن اکا اهل بصیرت بجز یمز یارک — زیه که چشمه یکور بو نرکس بیمار ره
طبیب عالم ایکن لعلک مسیحا دم — عجب وفته سنه بخون ایلمز تیمار ره
شفاء شربت شیرین لبکله ایله شها — فسون نرکس مستکده اولدی بیمار
کزلکدن ایده ویکن فتنه ایده جی صنما — بو رسه شاهده قلمدی بر دفی مسکار

که ذات پر تو نامش الله در خلقه — نظام عالم انگه عدلیله بولد قوام آر
سعادت ازلی و سیادت ابدی — وجود جوهر بیله بو پیدر استظهار آر
ایکستاره سیاه و شه سیر جهان — اولیدلر که تابع بو کبند نه و آسر
مکینه مخلص کلد قپوکه یوز سر بوا — دعاء دولتکه ذکر بی اد رمکرار آر
شاکر کمشتنک کلدون هر رمم — ریاض مدحتکه اچوه ور رنو آهزار
بحه آچلد کل نا له ایلیه بلبل — جمال کلشن زین ایده اب ابر بهار
بحه ایده طلوع و غروب شمس و قمر — بحه که اولیه سواد بیاض لیل و نهار

زلال چشمهٔ مختنک حفظ ادب جاری

نهال دولتکه اولیه نجوم ظاهره بار

منشی قدرت اولوه صوند یرمسکن قلم — نیدیکم نقش ایدیلوح جانه عبز دن رقم
احدم اولدر وز نوروزیله کلشنه نسیم — غافل اولمه غافل کلشن اولور ضد قیله رم
خوش نژاد ات یه عیسی نفس اولب صبا — بحه جان ور ربنات لعوانه کور صحدم
چکمسه تیغ طلاف بید سوسن غنچه بن — عمر سرمانکه جهان ملکدن اولمازید کمر
روز نوروز اولدوغنه فیلکرم اولدوجهان — معتدل اولدوجهان دائمی قلمز کز نسیم
دوست قدینه مشابه در ریو سروکزیکن — سجد اشجار چین مائنه یوز در یوزم

بوی زلف مارسنبلدن بنفشه المغه — باغ کلمن الحمد اول بو سیمه در زم
کل یوز زنده چون تجلی ایتدانوار جمال — بلبل شوریده طوطی سحر کلشنه دم
غنچه غنناج اوکنده مست اولیدر مدحتم — اه و افغانیدانکه مدحتاوقور دمیدم
سنده خاموشی اولمه بودم اون شه دوراخوه — ایلیوب مدحت عایزان بر کی کلده قلم
خلق حوفنه شاه سریر سلطنت خان پادشه — فخر اولور سلطانلر اولرنه رکابنه خدم
سده دار کاهنه یوز نیرزه کر یوز سورمه — باشه کوکه ایر شوب مهر و نیز عدم قدرتم
مجلسنده لالهٔ لعلین غلاله جامله — بر ایاغ اوسته خدمتنه کمه بعد قدم
کور زکیمچه ملعت غرای عزت تاکیسی — روضه طفر آفتاب صبح شفقت صاتبرم
پر تو ربنور جمالک قوة روح کاینات — تیز ور فضل و کمالک اولد عالمه علم
بهیتنده صاتبرم همصم چون افتاب زنکه — قتله وارسه اعدا فانمر یور رلولاجم
خوف بیترکن کمان کبی بوکلاه قدچرخ — روز شب اول قوقوند دوکوشفق بیکیدم
عمدهٔ معتقد عالم در ریای عطا — زبدهٔ مصنوع آدم صنع خلق وشیم
روی عدلکده مکر آیته لطف الله — کر جهان روشن اولیاندن صفا بلدکه هم
مرده یه احیا ادر بخشش اولیاب حیات — بحر لطفکدن مکرار دی الکا بو فطره کم
مهر مدحتکه زمانه لیک معرفی رتوال — روحدر زانکه جهانه لیک روحی رقم

A-3810

رفع رایاتک عدو بر قلبی کسر اتمکه نصب دولتده قلیچک چرخه فتح اولدقم
خامه محمد الکله طولو طلسندر معاینده پیاده تامه جنه کلدیزمسندر بدایعده قلمم
استان دولتک درآرنده دربان اولمغه خسروالایقدکلدرارزشیروکسرتم
تخت یلدز اولدیکم پیک سپک کزیله سیر ادر کوردی بوچرخ سنیک کب سلطان کزمم
کلستان مدحتک صحنده جولان کسنرب بونغزل قولیله جان بلبل ایلر نغمم
نوبهار عزک کلکون عونات ای صنم روز نوروز تولپ قلمایه دلده ایرغم
بعد جان بخشک بوآسه شوقیله اه کسم ی یرسه اچدوکم خون جکدرزمینده
بوتحقق کم براق صحتنک توقیعدر فطریجانی که اولمش برک کل اوزره قم
باغ عالم عکس روبندر که اولدلاله زار نازله کلدچمن غنچیله اچدی غنچه قلبم
عارضیسک یوزاولرنده میرداولدقله بادهٔ شیخ ایده عمرن ویومیاده بودم
بولهٔ حورایله فردوسک صفاسی لذتن کلشن ایچره کچه کرداوله مصاحب جنم
نغمهٔ جورخواحه تولهٔ اتک افضل منت الله که شاهک خون لطفیندر اعم
اولکه کشور کشاکم تورعدلندن بکن کتدعالمدن ظلمدن خاصلاولان هرظلم
خسته درتیماک جود دندن قوه کار طمع بسته دفترلرک عدلندن قوه دستکم
کندوزن لزهارله زینت ایلمش جنت مثال صحت جان بخشکله ایرم دیو یافه ارقم

لحق

پیش قوپیپ یوز سرمه نرکس ایاغک توزنه تاج زرمرکیدر رزی آکه کلشنده بنیم
بوسلطانسن قیلکده بخ آصف صفت طوتر برسکندر سیاک سرکاهل کلکتده خشم
دولتکده کل کب خندان اولپ دورزمان وارسه کریان ابر بهاریله بنم
غم بوجاغنده یتوب دلی یللردر بنم بیدوغم دردیله غمدر اچدکم قهیله سم
زلف دلبرکبی اولدم پایمال وپی قرار افعی افلاس الدن بلمزم کم بنلیم
داد الدن چرخ دونک اکلدیکم مردم بنی چنک کبی قومدی قدم قدمابنه خشم
غرق ایدیب دریای فلت بن قلی فیلور هلاک نوح فیضکدن اکر فیض اولمیه فلکده یم
معرفت ملکنه مالکه بسن روا کرمه بنی زهر قصر زلتیله ضایع اولم قابلم
استماع ایت نظمی احوالمی قل منتظم چرخ نی صهبه حواکه امنه کوشد اولم
عارفه عالمدر سلطان کردون اقتدار پس زحاجت کم حضوریله نظم یاد
فتح اعتاصل کلیله اغاز دعا اولکم ایده قبول اون خانه لوح قلم
بخه کم صدرم اولهٔ فضلن بهاریله عهان روز نوروز زیله دلدن بکم کیده یم
بخه کم رتبن ایده یکتا رانقاس نبیم بخه کم اولهٔ وجود صیقله سرمه عدم
دولتک مهر آتنک یوزینه قوغاسون غبار رفعتک مهر فانتک یوزینه زاد شوالم
روز انوروزک حق ایدیب مبارک دایما نوبهار عمرک ایده مط اد مبندم

اول شرفتی که دعوی عدل و شما و ته یثغله ست بود نه عادل کرآ مهدی
اول شرفتی که تیغله فریخ وقتدی اول مرفتی که کن کب انجم سپآ مهدی
وآ وقتفایه بردده راول شاه ده چنین کمر بوز شمع منظهر نور الآ مهدی
چیفاکه ضدی اول کهر درج صوفت بسلردی بجردولت آفی سناه وما مهدی
دلخته تلد قلتدر دوقف افقله خفاکه حسن خلقله حوشناپ دشاهد مهدی
دژاصحیفض موته ارپ ایلدی متقام اول کم بروج اوچ معارفده فناهد مهدی
یادوان موندارشوب دوشرطبرغه اول لاله طلعت که کلستان جآ مهدی
اول لااله یفتح ابواب جود ایدی اول پاشفتی که شهسلر اچون بوله کآ مهدی

اوملز پیان مصیبت سلطان جم درینغ

یارز کن اوده بنده دوشوب قلم درینغ

اول برج غربت اختر سلطان جم یفی اول بزم عیشن زیور سلطان جم یفی
کلما چکه کل کب ای لاله ایله غرقا قانلو یاشوکه ساغر سلطان جم یفی
وارای بخت سنده کسیه جیه سیاه طیر اغه صل بوبی سلطان جم یفی
بغمانشه سیم خاک کب ایله نثار پی قیمت ایکین زر سلطان جم یفی
لطف وفآده جود سخاو کمالله طوتماسخه اهفت کشور سلطان جم یفی

طلوع

کلمز معرفتده یکن عندلیب و آز سبو یلامکه غزلله سلطان جم یفی
سفی ایلیوب زیارتی بیت الحرام دن صحن حرم کبوتر سلطان جم یفی
کفار محنتا چنده و دردیده جان ورن اول بحر جود و جوهر سلطان جم یفی
ترک ایلده باغ کلکب ای سوسن اولدین الدن بر قابو فتح سلطان جم یفی
کلمز اعمر بادفنا یله خاک او آن آجلدین کل تر سلطان جم یفی
هر عندلیب دل بنو غمله حریق اولب سوبلیوبون دللر سلطان جم یفی

ای کلشن جهانده قرار ایتمین دیرینغ

بو موت ناکهان شما ایتمین دیرینغ

یارب مکان باغ بهشت برین اولا روحی صفآ ر لطفکله چنده جبین اولا
قبر ریاض جنت فردوس اولب مدآ مر اندهده مصاحب ذون وکون حورعین اولا
نور تجلیات جهان غریق اولب هر دم شفیع امتله همنشین اولا
کنج کرآن بها ایدی چشم رطیف چون یارب تراب رحمتکله پوشه دفین اولا
نور کرامتکله منور لحد زیده هر کم رتط امورنه کمان یقامت اولا
اول پرده بتده وغنی خدآ یی شمار شاه جهان و پروره کرده عالمین اولا
عدلن نظام عالمه چون ایلدک سبب یارب زمان عدلنه حشره قرین اولا

دله مرثیه

پوخک الندہ طونمز دیمی قوی قفغایشن — اوفی دیوهم ایتدوکی سرهم بلایشن
دل و رمه بوسرای سرور زمانه کسمز — فلسک نه نظر فلسی سر آسر فنایشن
ساقی مهر الندن ایاغ اللہ کی صفتین — صونمز دیمی جام جم دیوز زهر جفایشن
رحم و امان یوقمی سیلوسه سینه سیر — بو دفع زمان نه عجب از دهایشن
نازو نعمتنه اکن الدنه عالمک — معینه درد و محنت و عین عنایشن
جای اقامت اندی چون بونده انبیا — بس سن بتون دعوی اتمک خطایشن
خوش صنعتی صنعایدی بو عمر نازنین — الا بقاسی اولمعتن می صفایشن
بر پیرهن در زیر نوع نوع وسن دار — الدنه دهر دونه سنن بی وفایشن
سعی ایله بونده روحه فنادن ایت — بو جیفه وجود قوکمه بی بقایشن
اول شه فنی که سایه سی دوشسه هر قله — شاه اولور ید بلدرک اول خود اتمایشن
خاک سیاه دوشدی چون اول کنج جوده — قانلو دوکر سه زیده لودر روایشن

جان وردی درز عنبیکه شاه جسر دیرنغ

طیر اغه دشدی مبنع لطف و کرم دیرنغ
اغلک دکه اغلدانکچون انسو جان دخی — دوتر غه آشنی اکک ایک جهان دیخی

قانلو دوکر بونده زله شام و سحر شفق — کیدکبود فرقه سنی آسمان دخی
بو پیر چرخ رونه دونه ایلدی نظر — بیچ کورمه اک کیمی به نوجوان دخی
طشلره دوکدی سینه سنی مه بود زله — کوز یاسیشن کیوب یورر آب روان دخی
ای قبر ابرونش یه ضبط قلادرک اول مه — طولمشدی نوریله زمین زمان دخی
کوز کرم ورکه انکچون قانلو اغلمز — دللره غمه قلدی بومز امان دخی
کمر قلدلاکه کیمکه بوادوه یتمیه — پژمرده اولدی کل کلستان دخی
کلستر مدک کزوفتره اندہ نشانه دیخی — کلستر مدک کزوفتره اندہ نشانه دیخی
آتپ اجل اوقن کمان قضا دن آه — بوکدک بوغمله قلدی انی کمان دخی
بن آیره سز کله اول مهجون ایلیم عزا — کمر کورمه مشکه کیمه مویر بان دخی
سوسن دوشوب یره ایلیم فخر غمه — سویله لسانا حاله بونی عیان دخی

اوله نوجوانه اچون دل و جان اغلدی دیرنغ
چشم ستاره هر کیچه قان اغلدی دیرنغ

اول شه فتنی که بوتخ سعادتده مأدی — اول جم فتنی که زیور هر بزم آمدی
اول شه فتنه که بآینه هر کون بزم کیپنه — سوسن یوزین دریدی کل آتش فشانی
اول شه فتنه که هر کم اغلمشه روز کار — اول کل کب کلدیوز خوشی غدر خوانی

اول شریفی که دعوی عدل و سخاوته — شغله‌ست جودنه عادل کرآ مهدی
اول شریفی که تتبع فریخ وقتدی — اول وفی که کن کب انجم سپآ مهدی
وآفتابه بردده راول شاه چین — کمر بوز شیع منظر بوز الآ مهدی
چینکه صندی اول کهر درج معرفت — سبلردی بجردولت آنی نسان وما مهدی
دخترتلر قتلدر دوقن افقه — حقاکه حسن خلقه خوشنا دشاهد اسی
دژاحیضی موته ارپ ایدی مقام — اول کم بروج اوج معارفده شاهدی
یادوان موندارشوب دوشر طبرغه — اول لاله طلعت که کلستان جآ مهدی
اول ال وفی کفاتح ابواب جود ایدی — اول پاوفی که سنهلر اچون بوله کآ مهدی

اولمز پیان مصیبت سلطان جم دریغ
یارز کن اوده بندده دوشوب غم دریغ

اول برج عزت اختر سلطان جم وفی — اول بزم عیش زیور سلطان جم وفی
کلما چکه کل کب ای لاله ایله غرقا — قانلو یاشوکه ساغر سلطان جم وفی
وارای بنفشه سنده کیه جیه سیاه — طبر اغه صل بوجمی سلطان جم وفی
بنم اشه سیم خاک کب ایلیه نثار — بو قیمت ایله بین زر سلطان جم وفی
لطف وفتاده جود سخاو کما له — طوتماسخه اهلت کشور سلطان جم وفی

کلز

کلدار معرفتده بکن عندلیب وآز — سبو یلایکه غزالد سلطان جم وفی
سفی ایلیوب زیارتی بیت الحرام دن — صحن حرم کبوتر سلطان جم وفی
کفار محنتا چنده ودردیدیجان ورن — اول بحر جود جوهر سلطان جم وفی
ترک ایلدیباغ کلکب ای سوسن اولدوین — الدن برقا بو غنچ سلطان جم وفی
کلنار عمر بادفنا بیله خاک او آن — آجلدین کل تر سلطان جم وفی
هر عندلیب دل بونجه حریق اولیب — سو یلردیبو ن سلطان جم وفی

ای کلشن جهانده قرار ایتمین دریغ
بو موت ناکهان شما ایتمین دریغ

یارب مکان باغ بهشت برین اولا — روحی مصاحب لطفک اچنده حبیبن اولا
قبر ریاض جنت فردوسا و لیب مدآ مر — اندهده مصاحب ذون وکون حورعین اولا
نور تجلیات جهان غریق او لیب — هر دم شفیع امتنه همنشین اولا
کنج کرامتکه مزار یچ له عزیز — یارب تر آب رحمتک اوده دفین اولا
نور کرامتکه مزار یچ له عزیز — هر کم رتوطه اوره کمان یقان اولا
اول پرده بنده وغنچ خنده آمرین شمار — شاه جهان ودیره کرحالا امین اولا
عدلن نظام عالمه چون ایلدک سبب — یارب زمان مدته حشره قرین اولا

بر آیات رفعتش سر افراز ایزد بخشد
چون دستگیر خلق جهان آفرینش
فضلکه بیدوک ثمرات جنان اولسه
ای مخلص اولنجه دعا قل روا نه
مرتفده اولسه حیلة نصرت معین اولان
هر دمده دستگیر جهان آفرینی اولا
لطفکله دایم اچدوکی ماء معین اولان
مرثیه ایله اولنیت همین اولان

ای ماه بدره خاک سنجاب ایلین ادینغ

ولد

آب حیوة خلعة شراب ایلین دینغ

قصیده

ای باغ سعادتده وجودک کل رعنا
وی گلشن صفدده پیک سرو دلارا
دریوزه گلدیولکه حمید روشی کسمز
دستنده دوتر طاس زر نوکسی شهلا
درگاهکه کم کعبهٔ اقبال مهیادر
هر روز سورر یوزن مهر فلک ارا
بر دوزه به نور المیوزن مهر فلکدن
کیوک کزر صحدکن ماه معلا
بزکده مغنیلر اولمیه دمساز
پیک یلدغ نغمیلم الکز زهره زهرا
اعدانک هلاکی ایچون خشمکه مریخ
دستنده دوتر خنجر سیر تیز فولاد
نولاکوکه چقه شرف علمکه برجیس
ینجون رای میر کدن الور رحمت شاها
التنده دوتر خامهٔ کم یازه عطارد
هر بر فلکک دولت منشور نه حاجت
جغشن فلکک سایهٔ شوقیله زحل کسمز
ایلایه بستانک قصر رفیعوکی تماشا

دونکه

یوز کده طلوع ایلدی چون ماه سعادت
کویا کنی اقتدی شرف برجینی ماه وی
هر دم که پر عقلده پرواز اولور آیدک
کر اولمیه وضعنده کاه ولده نهایی عقلی
عالمده قومادی اثر ظلمت ظلمی
شاها دلی عدلکله نوآر تخلی
نظم ایلر کرامدی حکمی یکشنده اشتدم
سوزیده آغز بوغزل بلبل کویا آ
کلزار رفعتده کوریلز لکلی جاه آ
سنبل کب سودای زده عنبر ساآ
جانبخش لبکه یاد نه دل رندده مادم
صوفی کب سیر یده ایچر یاده عمر آ
ایدر ی روانن یولکه سرو روآنه ترک
کوریدر روانه اولدغنی اولدقتا آ
خال سیهکه گلشن حسنکده کوزه
مندوبه مقام اولدی مزکعبهٔ علیا آ
هر دم که ورر خال رخ یاره غروری
کزیه کوزه دوجهان کم قیله یغما آ
سودای سر زلف هوا سنده هوا سی
اداره درر باده یکی بوددن شید آ
وورر مقره نور ضیادیو فلکده
کرمز اولمه اکنهر فلکک شمعنه جا
کلور کم بخانده دوجهان یوزروشن
عدل کشتی یوزیده اول حضرت علیا
اول شاه زمانکه کلر تزملکه سبحان
پیمورده وشی لعت علیاسنه اذنا

اول شاه چمک عدل وعطاسنه مخلدر
کسیر یوفریدون وندیمانه دارا

گر نزده در رهت اوکنده صد وجود — بر قطره در رجود نه نسبت بدی دریا
دیدار سنر نیوکله کلر غنچه وزیولت — بنسان تخاکلوطری کلشن سیر عقبی
ظلمک اثری قلمه یویانده عجمیه — اویله داوزی قاعده عدل حوا حبا
کویاکه اولور کنکره عرش منقاق — اسلم اثرکاه کعبه سنی ایلیه مأوی
خلقوکه نولا خلق جهان بنده اولور — غرق اولدیم همتکه ملکت دنیا
اوصافنه اطلاق کیمیچون چوبهانت — اوزتمه سوزی فحش اخلاصله امّا
اول حضرت کان کرده ایله نوعار — اوله قبول ایلیه اول قادر اعلا
کلزار وبهانده بخه کم ابر بهاری — بار اینله تازه اوله غنچه رعنا
بخه که چقب شاه فلک تخت بهایه — روشن اوله نوبله بوقبه مینا

قربان اولوبن عید شریفکه عدوکی

ولله

لهر روزکی عید ایلیه الله تعالی قصیده

دل بخه ایلسون اول جاه وتخواه نظر — که دوتب خشمله چشمی ان زندانه جلر
عمری تاغ ایچره یره ایلسه دیب — کوردک اول مردم خونی که بخه جانه قیر
خط بسرک لبک دایر کلدن کرتر — صنه پس طوطی جاندر سکر سنانه قتر
اتش عشق جهانسوزنه پروانه اولن — حشر دک بنجلین یانه کلور یانه کدر

رخ زلفکک کور رجکک قرقرم اه ایکمه — که هوادن ایر شر شمع شبستانه ضرر
زاهد کوشه نشین بندکس سودا سیله — روز شب صبی ومیخانه مستانه کرتر
کچکچک دعید مراشکک یزمز اوستینه بصر — بو مردمک اولوری کرم اسنانه نظر
زلف آغنده یه بک فوده قال سرمبک — یعنی دل مرغن صید ایلکچون رانه وکر
یا فشکده بخه سر عنکه چیر غمزک اوقی — که کلوب سینمه کین چابک پیکانه کچر
زلفکه ظلم ایلته کس یکه تا بو حضر — کوش شاه سلاطین فخانه دکر

اول در اول شاه جمی ثانی زرم ایلیجاک

قهر در بابسنن ابر رستم دستانه مطلع

روز پیاده سر نعل سمند آو شهبک — قوز قوپار دکه روی مه تابانه قوتر
برق شمشیر اجله رهبر خوفیل عدو — کوز کوره کسه وزنی آتش سوزانه تر
سپر چینی دوب مهر فلک دستنده — هر کیر تیغ چکوب خصمکی صیدانه دلو
جان ور رتیغکه اعدا جدله امتر که بلور — لازم اولمشدر اول قاطع برهانه ظفر
نه کرامت ورلیدر عجب اینده که کسر — روز زرم اچره عدو کوردک فانه تیر
تیر خم افکنی پیکانه اویکدوکنی — اشدلدن بو وکلا غنچه خندانه کلر
یره کن هر کن اینوب یوز سورد کچون — یر بناه فلکی رشک اودنه یکانه نیر

لوح زرین فلک اوستنه عکاب دور — نامهٔ مدحتی یزمرشه یانه یزر

حکم تو قبضه آمر تمام لشکر و پری — حق شپه اندی آکی مهر سلیمانه مکر

شعلهٔ آتش شمشیر طفر فیضه سنی — ارزه مکه که صلر خشملی یرانه یقر

ایده مزجوهر کردم اسینه عیار — طاقسه زرین کن کرچکه میزانه چکر

نظر تربیتک ارسه قرو طپراغه کر — تازه کللر اچلوب صحن کلستانه دونر

مکه عهدنده ال اورنلغنی ایلیمز — زلف خوبانه پریشانه مکر شانه اورر

خدمت جم صفا بخشنه کنج کلدو یکدو — قاندر اغلر ندی یکن مهر درخشانه کچر

آب حیوان شیرین و روان پرور اولور — دوشسه لطفک مطری قطره سی عمانه کچر

خبر لعلک دربارک الور دیو صدف — بحره غرق اولدیو کوشن یتسه دانه چوز

شبنم یا دوکر عالم صولر سویرپرور — ارزه کن عدلنی کسترمکه دیوانه چوز

بویی لطفیله کلی جان بولر اموات نبات — اول یمیمه دم اکر ایلیه بستانه کدر

باغبان غضبنک اکسکلکنی اورغانه ضرر — سرو آزاد ایسه ایلکک اورغانه صرر

لطف طبع حسن ورد دیو شوه بکال — روح رسمان ایدر سیرله سیحانه خبر

اشکک طاشنه رصد پنجه ورکن کچه — یوزن فاکر در کهٔ دربانه سرر

فجلسک شمع شعاع اسوکی کرم ایده کی — ترک بال پر ادب شوقله پروانه یزر

دفتر خان اولدکوزم یولنه عذر یدم — دفتر ارتق نم اولدی حضرت سلطانه یتر

کنده برکز یزک اینه نظر ایلدیکی — مخلص مخلصکم عیدله عیدانه یتر

چوق سوزی قویه اغاردعا ایلر دلا — ضمه کم وصف انک دفتر دیوانه صغر

ایر میه بدره عمر کر نقصان و صنوف — بخه کم مشعد کردان اولادورانه قمر

بخه سیر اولنه عالم ملک و ملکوت — قویه جودک شرف ملکتی عثمانه اثر

شتیمک کوزیشدن کچر صمد کن — طولا تاج سر لاله نعمانه کچر

نقد ریز قضا اتسه فلک خصملی حق — دلرم کم اده سن سایهٔ یزدانه یسر

دولتک مهر دوته برج سعادتده قرار

بخه کم روضهٔ فردوس اولر رضوانه صقر

نه فتنه ایلدک یه ای چرخ فتنه کر — هیر باکه کم توبه ادب ایلیسم نظر

لطف وفایه نه کیرر جفا و جور — دوق و صفا کدر محو راندن بدل کدر

عیش و نعیم هر نه قدر استدومسه — بلعم فنان بلا و قضا رنج و شور و شر

برذره نفعک اولمدی ای چرخ مدعا — کندن کنه ارن بکه سندن ضرر

افلاس و عشق و غربت و دولت غم و کسر — بر بیسی قتلمسی شرح اولیه یوز کچکه بر یکر

درد و بلا و فرقت و غم لشکری کلیپ — دل شهر نه قوبن کی یاقر کی بقشه

اغلار سم کزنم شیشه غرق اولور قهمان — اه ایلدیکه اهم اودی عالم یغما

یسمدن اوزکه سرمه بیق محرم دیدم — یانمدن اوزکه مکسم وریاکه رحم ادر

کاهی جفاء یارله قاندرو کرکورم — کاهی غم دیارله کتلم اوده یتر

فریاد آدرسه مخلص ظلم الکدن اسه — اول جور کم سن ایلدیکه ای بیرحم

ملک جهانده اولدم افراد آدم — یاکرد یاشتدم هیچ شمه بصمز

دور کذه شمه شویله معمور ایکن جهان — مالک دکل فرایه کم ایلیه معتبر

مصراجزه اولسه ذلت و قتله غم چکلد — بر دمه دور محل دیو یلدرم چکلد

محض حصین امنش دیو کرد رسه رودسه — فی الحال جمع اولب اولور اولز فرور

کینک دریدی بکا دوتام کم ای فلک — ینلاد ساکه اولشه افراسیاب فن

اول شه که جونه جود قتنده دکلدی جو — اول شه که دوراردی مهر سیله قمر

اول شه که دوحه چمن باغ لطفنه — اولمشدی جود همت و فتح و نصرتی ثمر

اول شه که فرشی غرنه فراشدی صبا — سقای باب لطیفید ابر پر مطر

اول شه کلی غنچه تک اچلمزید اسیچ — غنچیله کلستانه اکر اغنه کدر

اول شه که بزمنه اولمه کم اپرشم دیو — نرکس دوتر دشو قلم کلشنده جام زر

اغلار کزم که اول کل کلزار موفت — بلبل کب جفا و کستنه وطن دوتو

قان

قارن اول بکرکه لاله بستان سلطنت — نار فراقلر ولنه داغ غم چکر

ای بزکس چمن سکه اسنر ایام اولا — کلشنده نوش جام می ایلار سکا کر

فاتلو دکرسه بزمه دمیدم صراغی کم

مشبع می صفا دیو جام چغا اچر

لا یبقم عجب اتک اول ذات پاکنه — اوله خلاف ملت اچنده شب و سحر

لا یبقم باکه چشم امیدم جهان اکن — دوشملر اکه غالب اولب ایده جیلر کر

لا یبقم یا بوکم اوله لایق کوره بنی — رنج جفاده درج اولور اتک کب کلر

لا یبقم یا فلک که سها بلا سر — اول شاه داغ بکلین ایده سن نسیر

لا یبقم یاکه زاتر بیت الحرا مکن — کفار اچنده کزدوره سن ان دریده

بو حالتی کورپ یراشمز من — بو بنه کوزو قلماغله اولدمکی کورو کم

یبقیله و نک اشغه کاپه چنرک — هر کز کمسنه کورمیه سندن دنی اثر

بر سر طی قلم کم بوغم اودیه یمدی — برجانم وار ارشمدیندن اکه شرر

اهل زمانه تک بخود آهن اشمدک — ای دور پرستم دلک اهنم پاسپر

بو اشدی که ایلدک اوشاه عالمه — صانرمسکه عجب سنک اردوکه صفر

بو یله مطول اولمشکن داستان غم — ور مزدی دوستانه بو وجهیله مختصر

خوف ایلدم اوده بینه عالم قلم کبی یخه یوسوذ لشه یلوویردم نه لره

قوغضه قصه سن دعا ایله صدقه ای دل اوله قبول اده اول خالق قدر

اول ، ه قوتره بو ظلام ضوفنده روشن اوله جمالیله اهل بحر و بر

اول مهر سلطنت بنه دولتده قوبلوب عزت فلکلرنده قله منزل و مقر

انك حق که ورد دوی مرده به حیات انك حق که اتش اولدرو تر

انك حق که شاهلر عصمت سیر برنه امر کله ورد دوی خشك اکه تر

انك حق که ایلدی غبان عصا سنی عاصیلره ایلمیدی جمیع اولب اکه حذر

یارب بحق افضل اولاد یوالبشر یارب بحق احمد مختار و مصطفی

یارب بحق معجزه شاه انبیا کم نقطه کلدسویله اکه جرسخبر

سن واصل ایاله ملکت اسلامه اول شهی

ایله خلاصه قید بلادن و رب ظفر

دیمکدر درد و تیله غم هجر آن یار قان محرم قان مونس قان اهلم قان یار

بحر غمده کورسه کرکور نهدن اقن قان یار بکه یار ایلرهی درد و غم و افغان یار

کشکك درمان بولمادن روایت انمکه قصه احواله عشقدن حکایت انمکه

جور چی پایان حابادن شکایت انمکه قان محرم قان مونس قان اهلم قان یار

۱۲۸

۱۰ کر بر یرده مصاحب اولدق جانانه عم کچدی اهلین درد و غم و افغانه

عالم غم عرض ایلمکه قصه دور انه قان محرم قان مونس قان اهلم قان یار

کلشن کوکوبنی جانانك تماشا قلمغه انده شوق اولدلره دوشیمیه قلمغه

درد و عجب باره فی الجمله هاراقلمغه قان محرم قان مونس قان اهلم قان یار

قلمش ظلم فراقی بلندیه داد اتمکه اول شه خوبان حضور نده بزیاد اتمکه

دست عمدن قوتریلوب سیخط و شاد اتمکه قان محرم قان مونس قان اهلم قان یار

کورمیوب شادیزین قلمشوز حدی دیغه غالبا جان ویرر زبوغصه غمی دیغه

شفقت ایتیب دیکه پیشه بو عالمده دیغه قان محرم قان مونس قان اهلم قان یار

سترم رسا بوده اوزره بیچ محرم اولمدی درد و سیخدن اوزکه بیچ اهلم اولمدی

عالم پرشکور بو عالمده برادم اولمدی قان محرم قان مونس قان اهلم قان یار

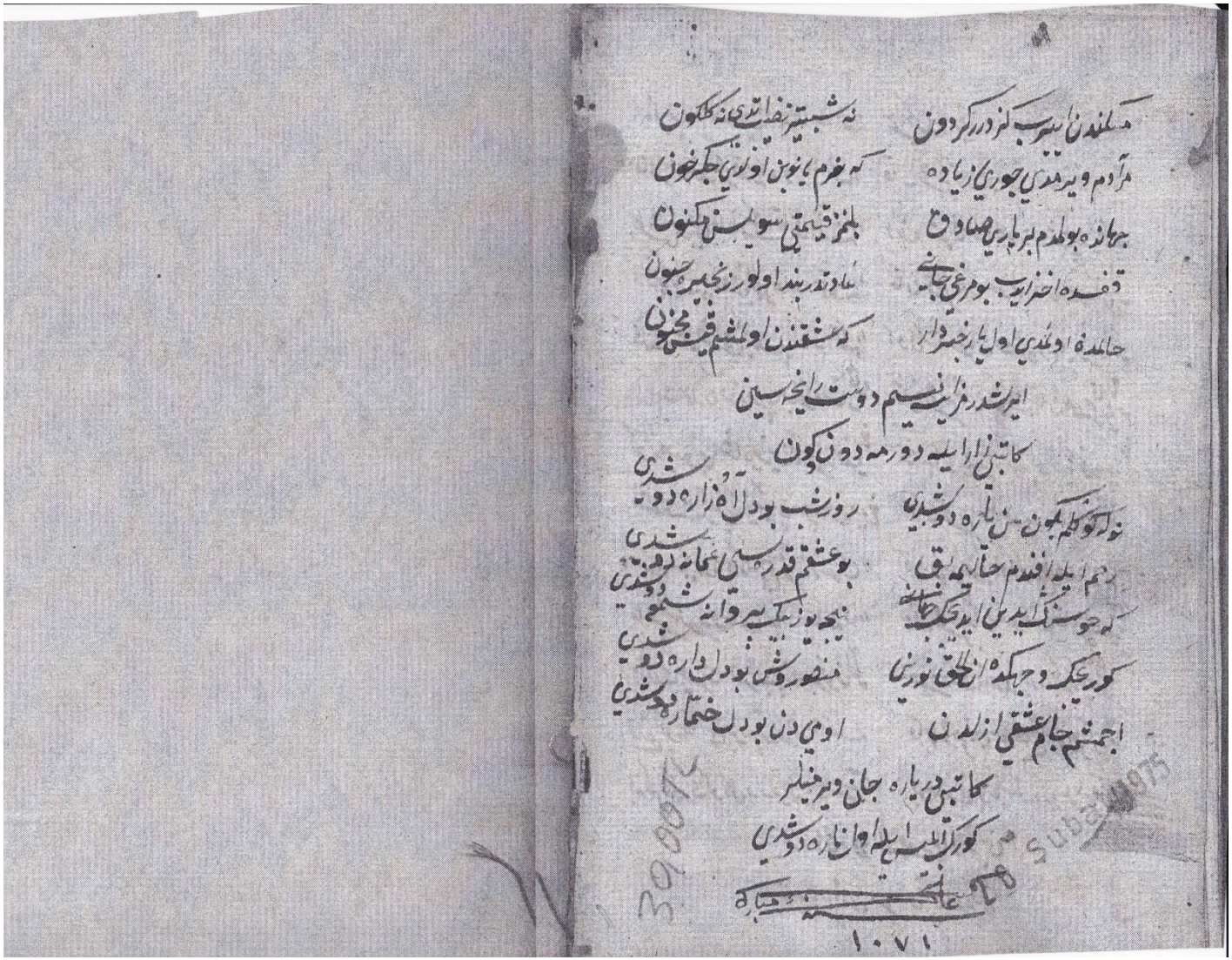
بیتلری چیرن شراب پنجری سر خوش اتمکه فتنه دکشه قصد ایلدی بکوزکه پهوش

محلصی بو بو خالتی بردم فراموش اتمکه قان محرم قان مونس قان اهلم قان یار

یخه کم ده چکدی کوکل درد یله یار حسرتی بولمادی بولمایس درد یله یار قوتنی

برزمان دفع الملمه جور بلای غربتی

قان محرم قان مونس قان اهلم قان یار

مکلمدن ایبرب کز در کردون نه شبیتر نفایتدی نه کلکون
مرادم ویرمدی جوری زیاده که بغرم یانوبن اوتوری جگرخون
جهانده بولمدم برپاری صادق بلنمز قیمتی سویلن هکنون
قفده اخر ایب بومرغی جانی عاد تدر بند اولور زنجیر جنون
حامدة اولمدی اول یارخبردار که شقندن اولشم قیس مجنون

ایرشدر مژده نسیم دوست رایحه سین
کاتبی زار ایله دور مه دون کون

نوله کوکلم بکون سن پاره دوشدی روز شب بولدی آه زاره دوشدی
رحم ایلدافقدم حالیمه یق بوعشقم قدرسی عمانه دوشدی
که حوسنک ایدیلی ایدیکجه جانه نیچه یوزبیک پروانه شمع دوشدی
کورنجکه وجهکده انلحق نورنی منصورکبی دارده دوشدی
اجمشم جام عشقی ازلدن اومی دن بولدی خمار دوشدی

کاتبی دریاره جان ویرمیلسر
کورک ایلیه ایله اول پاره دوشدی

30807
SUBJECTS

۱۰۷۱

ÖZGEÇMİŞ

Ömer Faruk GÜLER, Kütahya'nın Hisarcık İlçesinde 1990 yılında doğdu. İlköğrenimini Uşak'ta, ortaöğrenimini Afyonkarahisar Afyon Lisesi'nde tamamladıktan sonra, 2007 yılında girdiği Kocaeli Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden 2011 yılında mezun oldu. 2012- 2013 öğretim yılında yine Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimine başlayan GÜLER; 2014'ün Ocak ayında Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Araştırma Görevlisi unvanı ile göreve başlamıştır. Hâlen aynı kurumda araştırma görevlisi olarak çalışmaya devam etmekte olup yüksek lisans tezini *Millî Kütüphane 06 Mil Yz A 3810 Numaralı Şiir Mecmuası* üzerine yapmıştır.